

DR. FEKETE MÁTYÁS

Marcalváros II. közösségi tevékenysége

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

DR. FEKETE MÁTYÁS

Marcalváros II. közösségi tevékenysége

Győr, 2022

A kiadvány a TOP-6.9.2-16-GY1-2018-00001
„A helyi identitás és kohézió erősítése Győr városában”
című projekt támogatásával jelent meg.

Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér, 2022
© dr. Fekete Mátyás, 2022

Kiadja a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér

Felelős kiadó:

dr. Horváth Sándor Domonkos igazgató

Szerkesztette: Berecz-Linnert Éva

Címlap fotó: Szabó Béla

Nyomdai előkészítés és nyomdai kivitelezés:

Pátria Nyomda Zrt.,

Felelős vezető: Orgován Katalin vezérigazgató

ISBN 978-615-6090-10-2

Köszöntő

Amikor egy idegennek azt mondjuk, hogy Győr, egészen biztos, hogy felsejlik előtte a Duna, a gyönyörű barokk belváros, az ipari park, vagy éppen a pezsgő kulturális és sportéletünk látképe. Ám településünk, amely az ókor óta meghatározó központja nemcsak a

régióknak, de egész Magyarországnak is, ennél jóval több az itt élők számára. Hiszen kik is ismerhetnék jobban a várost, mint azok, akik együtt lélegzenek, formálódnak, fejlődnek vele!

Egy település attól lesz boldog, kiegyensúlyozott és innovatív, hogy az ott élők azok. Itt tanulnak, dolgoznak, gyermeket nevelnek, és tervezik a jövőjüket.

Nádorváros, Adyváros, a Belváros, Gyárváros, Gyórszentiván, Likócs, Marcalváros, Ménfőcsanak, Gyirmót, Szabadhegy és Kismegyer több tízezer család otthona, a mindennapjaik színtere. Az ismerős épületek, terek, közösségek nyújtotta biztonságérzet semmivel sem pótolható, így ha valaki elszármazik innen, egészen biztos, hogy gondolatban ezerszer visszajár.

A most megjelent monográfiák az aktuális és időben változó közösségeken keresztül mutatják be a városrészeket olyan módon, hogy mind az ott élőknek, mind pedig a település iránt érdeklődőknek élmény legyen olvasni.

Köszönet illeti a szerzőt, a szerkesztőt, a kiadót, és mindenekelőtt a finanszírozási feltételeket megteremtő, „A helyi identitás és kohézió erősítése Győr városában” című TOP-6.9.2-16-GY1-2018-00001 azonosító számú projektet.

Prof. Dr. Dézsi Csaba András
polgármester

Bevezető

Marcalváros, korábbi nevén a Kun Béla lakótelep Győr egyik legfiatalabb városrészének számít, amelyet jellemzően házgyári technológiával felhúzott sokemeletes panelépületek alkotnak. Habár a tervezése már a hatvanas években megkezdődött, idő kellett hozzá, hogy a két városrész, Marcalváros I. és Marcalváros II. két ütemben felépüljön. A városrész helyén korábban mezőgazdasági termelés folyt, így például bolgárkertészet terült el.

Győr az ötvenes-hatvanas évekre javarészt kiheverte a háborús pusztításokat, a város ipara és kereskedelme magára talált és rohamosan fejlődött. A gyors fejlődés együtt járt azzal, hogy az új győri polgároknak viszonylag rövid időn belül lakhatást kellett biztosítani, ez pedig maga után vonta a lakosság szám rohamos növekedését. A korszak kiemelt gazdaságpolitikájának volt köszönhető a győri lakótelepek, így a Kun Béla lakótelep megépítése is. A korabeli sajtó nagy „*szocialista sikerként*” könyvelte el Győr gazdasági fejlődését, a város növekvő lélekszámát.

A városrész neve a rendszerváltozás után, 1991-ben lett Marcalváros¹, hiába tiltakozott dr. Göcsei Imre és dr. Rechnitzer János. Úgy vélték, itt a Rába folyt valamikor, nem a Marcal!²

Marcalváros rendezési tervére 1971-ben Győr Város Tanácsa és az Építészügyi és Városfejlesztési Minisztérium (ÉVM) hirdetett országos és nyilvános tervpályázatot. A bíráló értékelése szerint az Általános Rendezési Terv területfejlesztési javaslata alapján a kiírásban szereplő célkitűzések teljesíthetőségét a pályamunkák igazolták.³

A nyertes pályamű telepítési alakzatát a terület súlypontján haladó gyűjtőút és az arra felfűzött zsákutcás lakóbokrok ismétlődése jellemezte, ami ebben a formában meg is valósult. A Városépítő és Tervező Intézet (VÁTI) nyertes tervezője, Molnár Attila a kereskedelmi és szolgáltató létesítményeket szótan gondolta elhelyezni, amit a bíráló bizottság tévedésként értékelt, és inkább egy lakótelepi központ gondolatát preferálta. Hibásnak ítélték ezen kívül azt az elképzelést is, amely a lakótelepi ún. *feltárási utat* a keskeny Justus György, ma Lomnic utcára vezette volna. Erre is tekintettel a város két Részletes Rendezési Terv (RRT) készítését rendelte meg, az egyik tervező csoportot Molnár Attila, a másikat a Győri Tervező Vállalat két mérnöke, Gyüre Zsolt és Halmi Nándor vezette.⁴

A két RRT-ről Tenke Tibor építész így nyilatkozott: *„Igen helyes gondolat volt a párhuzamos alternatíva tervezetése. Ez lehetőséget nyújtott két igen nivós terv létrehozására, melyeknek döntő elhatározásai egymástól függetlenül készülve is közel azonosak.”*⁵A Győri Tervező Vállalat két mérnöke a lakótelepi központ szervezését tekintette kiemelt jelentőségűnek. A két terv közül az Építéstudományi Egyesület a VÁTI tervét javasolta elfogadásra⁶, így ennek alapján készült el 1974-ben a Kun Béla lakótelep rendezési terve.⁷

Marcalvárost a GYSEV teherpályaudvar lényegében kettészeli. A terület két külön egységből áll, a rendezési tervben ennek megfelelően két alközponttal és két külön megvalósulási ütemmel számoltak (Marcalváros I. és II.).

Időről időre fel szokott merülni a gondolat, miképpen lehetne innen a GYSEV teherpályaudvart kitelepíteni, de eddig reális és megvalósítható koncepció nem készült, pedig a vágányok felszedésével megszűnne a városrész kettészakítotttsága. Lakossági szempontból ijesztőbb lenne, ha a másik koncepció valósulna meg, amelyik a GYSEV vágányok meghosszabbítására; a körvasúttal való összekötés kiépítésére irányul.⁸

Az első ütem határát a GYSEV pályaudvar és a Gerence út vonala képezte, az első lakásokat 1979-ben adták át. Marcalváros I. mára már szinte egészen a 83-as út kivezető szakaszáig terjeszkedik, szerencsére maradt egy erdősáv, ligetes rész, amely igen fontos környezetvédelmi szempontból.

A második ütemre kijelölt terület a GYSEV pályaudvartól nyugatra, majdnem egészen a Pápai út vonaláig elnyúló rész volt. Az 1980-as évekre is áthúzódó második ütem megtervezése a helyi tervezők feladata lett.⁹

Érdekesség, hogy Marcalváros két részét elválasztó tengely mentén épült fel 1982-ben Magyarország legmagasabb 6.000 m³-es, 63 m magas víztornya, a Marcalvárosi Víztorony, amelyre sajnos a szabadhegyinél ritkábban lehet felkapaszkodni.¹⁰ Az akkor hatályos rendezési terv szerint alacsony fokú beépítésre szánt Pápai úti övezetet végül erdősítették. Az itt meghagyott, illetve telepített széles erdősáv, a Marcalvárosi kiserdő azóta is Marcalváros tüdeje. A zaj, a rossz szagok kiszűrése azért is fontos volt, mert hosszú-hosszú éveken

át a Pápai út mellett illatozott egy sertéshizlaló telep. Itt működött Győr legnagyobb szemétdombja is, amelyet azóta védőréteggel borítottak be és füvesítették, így jó ideje már egyik sem rontja a levegőt.

Révi Zsolt, akkori városi főépítész, a Kisalföldnek azt nyilatkozta, hogy a hatályos rendezési terv szerint a szóban forgó terület, egy 14 hektáros – egyébként az önkormányzat tulajdonában lévő – rész valóban még 2017-ben is nagyvárosias lakóövezet besorolású, ahová akár négyemeletes társasházak is építhetők. *„A szabályozás tizenhárom tömbre osztja a területet. Ebből az egyiken épült fel a mára bezárt Baumax [2021-ben Möbelix] áruház, és további hat tömb is közművesített évtizedek óta, ide tervezték ugyanis annak idején a Kun Béla lakótelep harmadik ütemét. Az utóbbiak közül értékesített kettőt az önkormányzat, s egy társasház már épül”* – hangsúlyozta a főépítész. *„Elindítunk ugyanakkor egy rendezési terv módosítást azért, hogy a mintegy hét hektár – a közművesítetlen erdőréz egésze, valamint a közművesített erdőréz kisebb hányada – valamilyen zöldterületi besorolást kapjon, ami lehet például erdő vagy közpark.”* A főépítész nem titkolta: azt nem támogatja, hogy valamennyi közművesített parcellát átminősítsenek, s akár évtizedekre kimondják róla, hogy oda semmi sem építhető.

A Kiserdőtől nem messze, a Marcal vízutánpótlására alapozott tó melletti szabadidőközpont terve időközben elhalt, pedig a városrész közösségi életében meghatározó szerepet tölthetett volna be.

Pozitívum, hogy a marcalvárosi homlokzatok szürkeségét a Győri Házgyár nagyobb mennyiségben gyártott színes panellapokkal enyhítette, ellenében a többnyire sivár panelrengetegekkel, így Adyvárossal és Nádorvárossal is.¹¹ A fásítás és a parkosítás szintén segített valamit, de az egyhangúságot rövid

távon nem tudta megszüntetni. A rendszerváltás után Kolozsvár Ernő polgármester – aki ismert műgyűjtő volt – köztéri szobrok kihelyezésével gondolta enyhíteni ezt a problémát, ez azonban több ok miatt is elmaradt, nem járt sikerrel.

A rendszerváltozás után felhagytak a korábbi házgyári, paneles építkezési technológiával, ez határozta meg a későbbi tervezésű és építésű épületek, így az előközművek vonalára épülő társasházak legtöbb jellemzőjét.

A közösségi tevékenységekhez azonban leginkább közösségi terekre van szükség. Marcalvárosban a várostervezők és a kivitelezők egy része a közösségi tereket mintha az utcákra és a közterekre vélték volna leegyszerűsíteni. Az utca, mint a város „tartószerkezete” újra meghatározó elvé vált. A különböző szerepű utcák (autóutak, helyi utak, sétányok) hierarchiája vált szervező erővé, felülírva sokszor a kelet-nyugati épülettájolás korábban megkérdőjelezhetetlen dogmáját is. Ez a korábbi, az utcától függetlenül „térben úszó” beépítések helyett alapvetően lineáris, a hierarchikus utcarendszerre szerveződő struktúrákat eredményezett. Egyetlen fontos tényező szorult csak háttérbe, maga az ott élő, az arra járó ember, aki társaságra vágyik, az ügyeit intézi, vagy éppen dolgozik, turistáskodik.

Létezik olyan – lehet, hogy inkább szubjektív – megítélés, amely szerint vonalzóval tervezték Marcalvárost. A legtöbb utca derékszögben találkozik a másikkal, a hosszú, egyenes utakon és utcákon csak úgy süvít a szél, mert nincs, ami csillapítaná, ami megtörné a szél erejét. Az ehhez hasonló utcaszerkezet ideális lehet a közösségi közlekedés és az autóforgalom számára, de talán nem feltétlenül alkalmas arra, hogy tartósan közösségi tevékenységeket fogadjon be.

A közösségi tevékenységekhez városközpontra van szükség, Marcalvárosban legalább kettőre, a két szinte önálló lakótelepi részen egyre-egyre. A lakosság mozgása igazolja azt, ha van valahol olyan igazi, élő városközpont, ahol a kereskedelmi, vendéglátóipari és szolgáltató egységek is nem véletlenül koncentrálódnak. Marcalváros nem dicsekedhet sétálóutcával, a tízemeletesek között megbúvó játszóterek, ligetek és sétányok a kisgyermekes anyukáknak és a nyugdíjasoknak még elegendőek, de közösségi aktivitás kifejtésére nem igazán alkalmasak.

De vajon mit találunk, amikor keressük a közösségi tevékenységek bázisait? Ha nincs korzó, ha nincsenek lugasok, ha nincsenek állandó rendezvényhelyszínek, ha kiaknázatlan a Marcal-menti tó, akkor mégis mivel számolhat egy marcalvárosi?

Ilyenkor felértékelődik a közoktatás, előtérbe kerülnek a gyermek- és idősgondozás létesítményei, akár maga a vendéglátó hálózat is, nem szólva az egyházak közösség-szervező és -formáló szerepvállalásáról. Ez a kötet leginkább ennek a körnek a munkáját hivatott bemutatni. Hol és hogyan zajlik a közösségi élet Marcalvárosban, ahol mindez az itt felsorolt intézményekbe koncentrálódik?

Marcalváros II. lakótelepi részben:

- Szentlélek templom
- Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpont
- Győri Szakképzési Centrum Krúdy Gyula Turisztikai és Vendéglátóipari Technikum

- Győri Szakképzési Centrum Baksa Kálmán Két Tanítási Nyelvű Gimnázium
- Marcalvárosi Közoktatási Központ, Arany János Általános Iskola

A közösségi tevékenység terei ebben a megközelítésben és sorrendben kerülnek bemutatásra – nem feltétlenül egyforma terjedelemben. A különbségeket nemcsak az befolyásolja, hogy mekkora maga a létesítmény, hány ember fordul meg rendszeresen a falai között, de az is, hogy a fiatal Marcalváros életében milyen múlttal rendelkezik. A befolyásuk és a hatósugaruk sem feltétlenül összemérhető...

Külön köszönet jár azoknak az igazgatóknak, intézményvezetőknek, önkormányzati képviselőknek, egyházi és világi személyiségeknek, akik megkülönböztetett figyelemmel fordultak ennek a könyvnek az elkészítéséhez. Mindenki segített, de ők leginkább: Baloghné Pálfi Edina (Krúdy), Benkovich Ferenc (Szentlélek templom), Gaál Barnabás (Apor).

A kötet megjelenés előtti átnézésére Kovács Tamás és Rózsavölgyi László önkormányzati képviselők kaptak felkérést. A tőlük kapott segítség ugyancsak köszönetet érdemel.

A Szentlélek templom és gyermekei

A templomépítő plébános, Benkovich Ferenc atya életrajza¹²

1947. május 7-én született Bezenyén egyszerű, de nagyon tisztességes, dolgos és mélyen vallásos szülők második gyermekeként. Édesapja Benkovich Ferenc, édesanyja Behon Anna. Nővére Anna, öccse János.

A háború utáni időszakban a gazdálkodó szülők és nagyszülők szorgos munkájukért viselték a megbélyegzést és az azzal járó terheket. A szegénység és az emberfeletti munka ellenére a melegszívű és erős akaratú, törékeny fizikumú édesanyja fogta össze a családot az igaz hit mélységében és szeretetben.

Édesapja munkabírásával, rátermettségével utánozhatatlan volt, csodálatra méltó fáradhatatlansággal bírt. Egyenes ember volt, a megalkuvásokat – még ha kemény meghurcoltatásba, hamis vádak alapján börtönbe került is – nem ismerte. A szülők nagyon szerették gyermekeiket, de bölcsen beavatták őket pinciny gyermekkorunktól minden munkába – édesanyjuknak különösen jó érzéke volt ehhez.

Az általános iskolát szülőfalujában végezte. Fél napot az iskolában töltött a reggeli szentmise után, majd Isten csodálatos templomában, a természetben vagy szülei oldalán, esetleg sok értékes falubéli, bölcs, idős ember társaságában dolgozott. A bölcsességet illetően sok élettapasztalatot kapott nagyszüleitől is. Szülei és nővére áldozatosságának köszönhetően tanulmányait a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumban folytathatta, ahol aztán a szülői házból hozott alapokra tovább épülhetett lelkisége. Nagy kegyelem volt életében ez a négy év. Korán megfogalmazódott benne az a gondolat, hogy az Úr szőlőjébe hívja szolgálatra, így az érettségi után jelentkezett a szemináriumba. Az imádság, a teológiai tanulmányok, a kispaptársak hozzásegítették az elmélyült felkészüléshez.

1970. június 18-án dr. Kacziba József győri püspök szentelte pappá. Első állomáshelye Környe lett volna, de közbejött okok miatt Nyúlra került, ahol pár hónap alatt örömmel vetette magát a lelkipásztori munkába. Nagy lelkesedéssel dolgozott a gyermekek és az idősek körében.

E szép kezdeti szakaszt hamarosan megtörte az újabb kinevezés, amikor 1971. április 9-ével központi szolgálatra rendelték az egyházmegyei hatósághoz. Püspöki szertartó, levéltáros és titkár volt. 1980 és 1982 között Párizsban az Institut Catholique-on ösztöndíjasként pasztorálteológiai tanulmányokat folytatott. Ez óriási nyitányt jelentett számára lelkiekben és szellemiekben egyaránt, későbbi papi életében nagy segítségére volt. Hazatérve főpásztora püspöki irodaigazgatóvá, a püspökség gondnokává nevezte ki, így 1983-1984 között lebonyolíthatta a püspökség külső és belső tatarozását, majd 1985-1987 között felépült a Szentlélek templom. 1988-1989-ben vásárolták vissza

az egyházmegye számára a régi szeminárium épületét. Papi otthont alakítottak ki belőle, egyházmegyei kincstárat hoztak létre, felújították a könyvtárat, ezzel az egész épület külső és belső felújítást nyert. 1991–1993-ig épült az Apor Vilmos Alapítványon keresztül az Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpont. 1994-ben elkészült a 160 férőhelyes kollégium, amelyet 2000-ben díszteremmel és 60 fős épületszárnyal bővítettek. 1997-ben a négy évfolyamos gimnázium számára négy tantermes rész épült, melynek földszintjén kondicionáló terem, tükrös tornaszoba, valamint fejlesztő terem került kialakításra. Az 1997–2002 közötti időszakban a tetőtéri beépítések, valamint belső átalakítások lehetővé tették, hogy 2002-ben elinduljon az óvoda és az Alapfokú Művészetoktatási Intézmény. 2005-ben a felmerülő igények szükségessé tették az új tornacsarnok kialakítását. 1996–1997-ben az Apor iskola szomszédságában felépült a Szent Anna Otthon első, 1999-ben a második, 2001-ben a harmadik, 2005-ben pedig a negyedik üteme. Időközben 2004-ben az otthon Győrújbaráton átmeneti gondozóval és emelt szintű résszel bővült.

Eközben 1996–1998 között elkészült Győrújbaráton a Lelkigyakorlatos és Üdülőház, mely 2000-ben 16 háromágyas, fürdőszobával ellátott résszel gazdagodott.

1995–1996-ban a Szentlélek templom altemploma is újabb résszel bővült – koporsós és urnás temetkezési lehetőséggel – a „Szentlélek” Templom és Otthonfenntartó Alapítvány által.

1991-ben felmentést nyert az egyházmegyei központi szolgálat alól, ettől kezdve a templom felszentelése óta betöltött plébánosi hivatását még intenzívebben végezhetette a fent említett tevékenységek mellett.

Amint életrajzával kapcsolatban írja Ferenc atya:

„Amikor ezeket a döntő fontosságú állomásokat papírra vetem, tudom, Istentől kaptam, amit kaptam, s ha úgy kaptam, nem dicsekszem vele. Hivatásomat illetően is Jézus szavai jutnak eszembe: »Nem ti választotatok engem, hanem én választottalak titeket, hogy elmenvén gyümölcsöt teremjeteek.«”

Márai soraival:

„Nem tudhatod, meddig élsz, s egyáltalán lesz-e időd eljutni utad végcéljához, lelked és az isteni megismeréséhez. Ezért menj minden nap tovább sebes lábakkal és szegényen is. Mert vándor vagy.”¹³

A Szentlélek templom építésének története

Az 1970-es évek végétől gyors ütemben épült a Kun Béla lakótelep. Győr új városrészét hozzávetőleg 30.000 ember befogadására tervezték. Benkovich Ferenc atya és dr. Pataky Kornél püspök úr látta a megkezdett új lakótelep kialakításának munkálatait. Felismerték, hogy a Szent Imre Plébánia nem tudja majd a hívek lelki gondozását egyedül ellátni. A püspök az Állami Egyházügyi Hivatalban felvetette a templomépítés kérdését. Bár esélytelennek látszott az ügy, amikor dr. Lékai László esztergomi bíboros érsek az aranymiséjére ajándékképpen megkapta a békásmegyeri templom építésére az elvi engedélyt, a győri közösség számára is felvillant a remény, hogy Isten kegyelméből majd ők is megkapják a hozzájárulást a tervezett templomhoz.

1983 őszén lassan kezdtek szóba állni a püspökséggel a városi vezetők. A városházán Zámbo József, Győr város tanácselnöke, Balogh József tanácselnök-helyettes és Józsa Károly fogadták dr. Pataky Kornél megyéspüspököt és Benkovich Ferencet, akkor mint püspöki irodaigazgatót. Ezen a megbeszélésen Zámbo javasolta, hogy Ferenc atya a kapcsolattartás miatt legyen a tárgyalásokon mindvégig jelen. Ezek a többfordulós beszélgetések 1984 januárjában történtek az építészeti ügyekért felelős hivatalnokkal és a tanácsi vezetéssel.

A tárgyalások kezdetén az építési iroda vezetője közölte, hogy legfeljebb kápolna és ravatalozó létesíthető a nádorvárosi temető mellé, de templomról nem lehet szó. A városi tanács még egy dologhoz ragaszkodott: a kápolna – és semmiképpen sem templom – ne a lakótelep oldalán épüljön fel. Az épület nagyságát 40–60 m²-ben állapították volna meg. Természetesen ez eleve konfliktusforrás volt.

A templom gondolatát erősítette, hogy ha harmincezer ember közül csak egy százalék jár mindössze templomba, már akkor sem fogadható el ez a csekély négyzetméterszám. A következő ellenvetés abból adódott, hogy amennyiben nagyobb alapterületű építményt terveznek oda, akkor az sok helyet vesz el a nádorvárosi temetőtől, és ezzel felgyorsulhat a temető bezárása. Erre az volt a válasz, hogy egy altemplommal együtt megépített templomban sok férőhelyes urnatemető és koporsós temetkezési hely alakítható ki, és ezzel kompenzálható az igénybe vett terület.

Arról is meg kellett győzni a városi párt- és állami vezetőket, hogy egy templomhoz sok minden hozzátartozik: el kell helyezni egy plébániát plébánossal, valamint kápláni szolgálatokat ellátó papokkal. Ezenkívül a plébáni-

ához vendégeket fogadó helyiség és ebédlő is tartozik. A kéréseket természetesen nem fogadták kitörő örömmel, sőt csodálkoztak is Ferenc atya merész elképzelésein, de végül is az építészeti ügyekért felelős irodavezető mondta ki azt a fontos gondolatot, miszerint – építész nyelven szólva – *„egy objektumhoz mindig tartoznia kell egy örnek is!”*. A templom mindenkori öre pedig nem más, mint az odahelyezett szolgálattevő plébános.

A város vezetése teljességgel kizárta, hogy a lakótelep oldalán kapjon helyet a templom. Azonban megnyugtató volt, hogy a temető melletti területen megépített *Isten háza* fontos híd lesz élők és holtak között. Ha nyugatabbra nézünk, és a régi templomokat vesszük szemügyre, látható, hogy sok templom található még ma is egy temető közepén. Végül a tervezett épület helyét az akkori Kun Béla lakótelep délkeleti szélén húzódó 83-as városi főközlekedési és az azt keresztező új, 82-es veszprémi főútvonal keresztezési csomópontjától keletre, a szintén tervezett új köztemetői bejárat mellé jelölték ki. A városi tanács 1.200 m² körüli területet biztosított az új templom elhelyezésére. A város vállalta a templom körüli parkosítást, az utak kialakítását, valamint a közművesítés összegének felét. Az összes többi költséget azonban az egyháznak kellett állnia; így a trafó megépítésétől a víz és villany főút alatti áthozataláig, a tervdokumentációk költségein át az építkezés összes fázisáig.

A Győri Egyházmegyei Hatóság a pályázaton való részvételre Jurcsik Károlyt, Bolberitz Henriket, Horváth Bertalant, Illés Attilát, Jáki Györgyöt, Perczel Dénest és Ráskai Pétert kérte fel. A bírálóbizottság megállapította, hogy mind a hat benyújtott pályamű elérte azt a színvonalat, amely a kiírásban rögzítésre került, bár egyik pályázat sem volt maradéktalanul megfelelő.

A zsűri úgy döntött, hogy leszögezi a legfőbb kritériumokat, és a közülük legtöbbet teljesítőt választja ki.

A bírálóbizottság javasolta a felhasználó felé, hogy a kiviteli terv elkészíttetésével – a tervpályázat nyerteseként – Ráskai Péter építész mérnököt bízta meg. Az összefoglaló jelentésben a bírálók tetszetősnek ítélték az épület elhelyezését, gyalogos és gépkocsival történő megközelítését. Többletet adott a templom előtti tér hangulatos kialakításával. A terv a fő funkciókat jól kapcsolta egymáshoz. Az épületek külső megformálása, az íves beépítés, a javasolt elrendezés, a szögletes formák kerülése a bizottság véleménye szerint igen jól megfelelt a feladat léptékének, jellegének. Jó az oltár és az ambó elhelyezése a templomtérben, kedvező a külső és a belső terek kapcsolata. Az oltár melletti „szentély-udvar” létesítésével a bizottság is egyetértett. Ez a megoldás a természet és a templomtér bensőséges kapcsolatát hozza létre. Az alkalmazni kívánt szerkezeti rendszer felépítése egyszerű és világos, a szerkezet döntő részben házilag is kivitelezhető. A tervjavaslatot a többi terv közül a leggazdaságosabban megvalósíthatónak ítélték.

A templom építését rengetegen támogatták pénzzel és a munkájukkal – itthonról és külföldről egyaránt. 1984. szeptember 22-én a burgenlandi Loretto zarándokhelyen tartották a horvátok évente megrendezésre kerülő ünnepségét. Csak ott és akkor több mint 42.000 schilling gyűlt össze a nemes célra.

1985. február 21-én megkapták az építési engedélyt. 1985. március 16-án volt az „első kapavágás” napja, ezzel kezdetét vették a komoly munkálatok, a téglaszállítás, az oltatlan mész, a cement stb. mozgatása. A közös munka

csodálatos közösséget formált. Szombatonként hatvan-kilencven ember dolgozott lelkesen a templom felépítéséig.

1985. május 25-én, pünkösöd vigíliáján került sor az Utolsó vacsora terméből kapott alapköő elhelyezésére, amelyen dr. Pataky Kornél megyéspüspök, dr. Stefan László kismartoni megyéspüspök, valamint dr. Póka György segédpüspök koncelebráltak. Az alapköőletétel alkalmával az új egyházközség tagjai letették az esküjüket. Az ünnepi szentmisén mintegy 3.000 hívő vett részt.

Két évnnyi megfeszített munka gyümölcseként 1987. június 6-ra elkészült a templom. Az új *Isten házáat* dr. Paskai László esztergomi bíboros érsek szentelte fel közel húszezer ember jelenlétében. Ezzel elkezdődött az új egyházközség pezsgő élete: idősebb korosztály, fiatalok, gyermekek szép számmal vettek részt a szentmiséken és a templom mindennemű rendezvényein.

Párhuzamosan természetesen a még nagyon puritán belsejű templom *öltöztetése* is folyt. Ebben az első szakaszban sorra készültek Kákonyi Asztrik atya tervezésében és Mohai Attila kivitelezésével a színes ablakok, egyidejűleg Asztrik atya elgondolása alapján a hársfából faragott domborművek Berecz Ferencről. Ezek közül kiemelkedik a Keresztút, amely időközben már átkerült az Apor iskolába, valamint a Fájdalmas kápolna csodálatos kompozíciója. Asztrik atya Szentlélekkel kapcsolatos idézeteit egyszerű, de művészi dekorációval Samodai József örökítette meg aranyozott kivitelben. Teljességgel csak Asztrik atya tervezésével és kivitelezésével született meg a templom előterét díszítő és az érkezőket fogadó hatalmas, hármastagolású emmauszi jelenet. Ugyanígy az ő kizárólagos művei az altemplom oltára körül található, nyolc boldogságot megjelenítő táblaképek.

1989-90-ben készítette el a templom nagy orgonáját az Aquincum orgonaüzem. A szekrényét házilagosan készítették lambériából, figyelembe véve a templom fa mennyezetét is. Áment Lukács és Trajtler Gábor tervezésében a környék legtöbbet tudó orgonája lett a templomé. Ünnepestes megáldását dr. Stefan László kismartoni megyéspüspök végezte dr. Pataky Kornél megyéspüspökkel koncelebrálva.

1995-96-ban a Szentlélek Alapítvány létrehozta az új altemplomot, amely az épülő otthon komoly anyagi bázisa lett. Elkészült Rieger Tibor Anyagi Üdvözet Mária szobra bronzból, ezt követte Ferenczi Béni Keresztút XII. stációja szintén bronzból. Később a templomé lett Valentiny Géza hagyatékából a Töviskoronás Krisztus feje is.

2005. május 25-re elkészült Rieger Tibor csodálatos Tápláló és Tanító Krisztus szobra. A templom alapkövetételének 20. évfordulójára Czajlik Sándor felajánlásából megkapták a torony méreteihez igazított új nagykeresztet koracélból.

Tolnay Imre megtervezte, és Krizsán István művészi munkájával elkészült a csodálatos körmozaik a karzaton. Ezt követte a templom felszentelésének 25. évfordulójára Krizsán Szilvia keresztútja, ugyancsak Tolnay Imre tervei alapján.

2014-ben elkészült a Lourdes-i barlang Szent Bernadettel, hálából a templom építési engedélyének elnyerésében tett közbenjárásáért. A következő évben, az alapkövetétel 30. évfordulóján Krizsán Szilvia elkészítette az Irgalmas Jézus mozaikképét – a templom így készült már előre az Isteni Irgal-

masság évére. Ugyanekkor egy fiatal család kezdeményezésére Rieger Tibor műveként Szent Rita szobrát kapták meg. Ennek az évnek nagy ajándéka volt Gasztonyi László és családja felajánlásából Nagy Pál Ervin művész Szent II. János Pál szobra. Ennek felszentelése Alberto de Castello nuncius által történt június 7-én, a város által méltó módon kialakított új téren.

A felszentelés harmincadik évfordulójára nagyon nemes ajándékkal gazdagította a szentélyt Gasztonyi László családja a vörösmárványból készült kredenciákkal. Ezek megtervezője és a szükséges famunkák kivitelezője Györfi Péter, aki szintén felajánlásként tette mindezt.

Horváth Sándor az ARVIA Kft. felajánlásából az elhanyagolt plébániaudvart formálta át a templom és plébánia szép térköburkolatához igazítva. A templom addigra már kissé megkopott tornya szintén az eredeti fehér fényébe öltözött, mutatva az irányt a kereső lelkeknek, hogy a Szentlélek világosságánál találják meg életük igazi értelmét és célját.

A templom és *gyermek*ei története nem lenne teljes a legautentikusabb ember, Benkovich Ferenc atya pápai prelátus, székesegyházi kanonok, plébános visszaemlékezése nélkül. A legidősebb *gyermek*ről, a Katolikus Iskolaközponttól önálló fejezet olvasható ebben a kötetben. A templomépítésről Ferenc atya a következőképpen emlékezik:¹⁴

*„Harminc év nem nagy idő, de ha Isten kegyelmének erejével megter-
mékenyül, csodálatos dolgok szülehetnek. Egy olyan korban indult
a templom építése, amikor a megannyi kudarcba fulladt próbálko-
zás után fel is adhattuk volna a reményt. A kommunizmus utolsó
évtizedében a görcsös hatalmi erőfitogtatást lehetett nap mint nap*

megtapasztalni azon, ahogyan újból és újból elodázták az építés engedélyezését. A másik oldalon már érezhetőek voltak a diktatórikus rendszer összeomlásának jelei, így nem szüntünk imádkozni és kérni, hogy egy új városrész ne maradjon templom, Isten háza nélkül.

Közben a párizsi tanulmányaimat lezáró, életre szóló szentföldi zárándoklat és annak csúcsaként az Utolsó vacsora termében elmélkedéssel eltöltött idő eldöntötte a legfontosabb és a későbbiekben mindent meghatározó kérdést: az épülő Isten háza a Szentlélek hajléka lesz, ahol az oltáriszentségi Jézus megkülönböztetett helyet és szerepet kap. Ferences idegenvezetőnk az Utolsó vacsora termében elmondta, hogy keresztény életünk szempontjából ez az egyik leglényegesebb hely, hiszen itt kaptuk az Oltáriszentséget, a köztünk tovább élő Krisztust, itt született az Egyház az első pünkösdkor, amikor a Szűzanyával együtt imádkozó apostolokra leszállt a Szentlélek. Innen indult a szélrózsa minden irányába az Örömhír.

A teremből kilépve szembesültem a kietlen, sziklás, rideg, elhagyatott környezettel. Felöltött bennem a betonrengeteg, melyben a lakótelepen élnek az emberek. Úgy gondoltam, hogy ha a Szentléleknek megvolt az ereje, hogy az írástudatlan, tanulatlan apostolok által az akkori világ embere kereszténnyé lett, akkor ez az erő jelen van ma is az új városrész lakói számára. Így született a gondolat, hogy innen kérjük az alapkövet, ezáltal közel kétezer év múltán is fizikai kapcsolatunk van az első szentmise és a Szentlélek eljövételének színhelyével, s bízunk abban, hogy lelki síkon is meg tudjuk teremteni ezt a bensőséges életközösséget és kegyelmi kontaktust.

Hazatérve buzdítottam az imádkozó embereket, a különböző betegségekkel, kereszttel megáldottakat, hogy legyenek segítségünkre az engedély kieszközlésében s majdan a templom felépítésében, mert abban az időben bármilyen szűkösek is voltak az anyagi lehetőségek, a lelki háttér sokkal fontosabb volt, ugyanúgy, mint napjainkban.

Az anyaszentegyházban csodálatosan működik a szentek közösségének munkálkodása. Lelkemben mély nyomot hagyott a többszöri lourdes-i zárandoklat, ahol a Szűzanya egyik jelenése alkalmával arra kérte Bernadettet, merítsen a forrásból vizet. Ő először a Gave patak felé indult, de égi Édesanyánk a szikla tövében található pocsoljára mutatott. A kislány kutatására a sáros, piszkos földből tiszta vizű hegyi patak bukkant elő. Elhangzott Mária kérése, hogy ezen a helyen kápolna épüljön, ahova az emberek majd elzarándokolhatnak. Bernadett nem félt elmondani a Szűzanya kérését a kemény Peyremar plébánosnak sem. A kis látnok reménységét a plébános gúnyolódó válasza sem törte le: »És te, kislány, azt gondolod, hogy ezt nekem el kell hinned?« Bernadett gyermeki egyszerűséggel azt válaszolta, hogy a »Szűzanya nem azt kérte, hogy a plébános úr elhiggye, hanem hogy én mondjam el.« Akik jártak már Lourdes-ban, megtapasztalhatták Európa legnagyobb zárandokhelyén a mai világ nagy kegyelemforrását. Valamilyen módon ehhez tudom hasonlítani azt a területet, ahol most a templom és a plébánia áll.

Pápa felől közeledve a temetőhöz, jobb kéz felől egy teljesen elhagyatott, zsombékos, mocsaras terület volt látható. A temetőt ezen a gidres-gödrös részen keresztül is meg lehetett közelíteni – itt nyugod-

tak a nemrégiben eltemetett halottak. Miután a tárgyalásokon odáig jutottunk, hogy a hatóságok definiálása értelmében kápolnát építhetünk, kategorikusan kijelentették, hogy csak ezen a helyen, a temető oldalában építhető, arra semmi esélyünk sincs, hogy a lakótelep felőli oldalon épüljön az Isten háza. 1984. december 24-én késő délután kint jártam ezen az elhagyatott helyen, hogy ott imádkozhassam: ahogy a lourdes-i pocsolyából élő vízforrás fakadt, úgy ezen a helyen majd a Szentlélek templom legyen a kegyelmi forrás a sok kereső, magányos lélek számára. Leljék meg a sok botladozás után azt, aki mindenki számára az egyedüli »Út, Igazság és Élet«. A hosszú előkészítő tárgyalások után megkaptuk az építési engedélyt, s itt kezdődött meg 1985 tavaszán az építkezés. 1985 első hónapjaiban a győri templomokat az épülő templom makettjével körbejárva próbáltam tervünket ismertetni és a jószándékú emberek anyagi, lelki és kétkézi segítségét kérni. Emlékezetes marad utam első állomása, a karmelita templom, amikor több mint 38°C-os lázban ébredve öt szentmisén ismertettem tervünket, s talán itt nyertem a szent ügy számára a legtöbb támogatót.

Szépen gyülekeztek a jelentkezők, akik április folyamán nagy számmal vették ki részüket a téglaszállításból. 80–90 személy kétkézi munkájával egy-egy megmozdulás alkalmával 60.000 téglát is az építkezés helyére került. Végig hűséges segítőtőm volt a börtönt megjárta, majd utána civil munkahelyen dolgozó Szabó József atya, Árky Zoltán gyárvárosi plébános, Horváth Géza, a szomszédos Szent Imre templom plébánosa, aki híveit lelkesen buzdította a segítségre.

Nem volt benne semmiféle – a ránk, emberekre oly jellemző – féltékenység, hogy esetleg a templom felépültével veszítene híveiből. Szinte kivétel nélkül fel lehetne sorolni az összes győri lekipásztort a Kisbácsán működő Németh Béláig, aki a későbbiek során, amikor az építkezéseknél segédmunkásokban hiány volt, mindig tudott lelkes segítőtket toborozni, különösen a fiatalok körében.

Újabb lendületet adott az 1985. május 25-i csodálatos alapkö-letélteli ünnep. Ezt követte az altemplom építése. Kemény munkálatok voltak a vagonok kipakolásakor, akár a cementet, de még inkább az oltatlan meszet illetően. Emlékezetes marad egy mészkipakolás a szabadhegyi állomáson. Egy szakadó eső reggelen jelezték, hogy megérkezett a szállítmány. Kezdtém telefonálni állandó segítőknek, de szinte mindenhol az volt a válasz, hogy ez lehetetlenség, esőben ez életveszélyes vállalkozás. Próbáltam optimistán kitérni a tiltakozások elől, hiszen még csak délelőtt volt, a munka pedig három órakor kezdődött. Amikor három órakor bementem az állomásra a papírokat intézni, még esett, rá öt percre a formális engedélyek birtokában elállt az eső. Körös-körül súlyos felhők tornyosultak, attól lehetett tartani, hogy bármely pillanatban felhőszakadás kezdődhet, s a teherautó a rakománnyal együtt elég. Este nyolc órakor, amikor a mészkupacot fóliával letakartuk, lassan újra eleredt az eső.

Így folyt az építkezés, miközben Párizstól Németországon át a Benelux államokig felkutattam mindazokat, akik készek voltak anyagilag is segíteni bennünket. A legtöbb segítség a szomszédos Ausztriából érkezett az Europäischer Hilfsfonds vezetőjének, Valentiny Géza

prelátus úrnak a közvetítésével, valamint a kismartoni egyházmegye püspökének, dr. László Istvánnak és horvát anyanyelvű híveinek köszönhetően.

Képtelenség mindenkit érdeme és nagylelkűsége mértéke szerint kiemelni. A Jóisten az egyetlen igaz ismerője annak a sok szép és nagy léleknek, akik áldozatos lelkülettel segítettek rajtunk.

Így haladt az építkezés, s érlelődött szívünkben a remény, hogy ha betlehemi egyszerűségben és szegénységben is, de amennyiben sikerül kiszaluzni az altemplom nagy részét, akkor ott ünnepelhetjük meg Urunk születését az első éjféli szentmisével. Nagyon enyhe idő volt, s az épülő templom egy sártenger közepén állt. Szentestére megfagyott, így lobogó pásztortüzek jelzése mellett, szárazon meg lehetett közelíteni az altemplomot. A jó hívek imádkozva és énekelve készülődtek. Ennek a szentmisének a hangulatát csak az érthette meg és érezhette át, aki jelen volt. Szabó József atyával koncelebrálva mutattuk be a legszentebb áldozatot szép számú hívő jelenlétében. Az első karácsony egyszerűsége mellett átéreztek annak mélységét, hogy a szeretet mire képes. A munkák során az ösztönzött bennünket igazán, hogy ez a templom a mi templomunk lesz, hiszen a mi verejtékünk nyomán emelkedtek a falak, és mi is, mint élő kövek, beleépültünk Krisztus egyházába.

A nagy munkákat megelőzően nyugtalan éjszakáim voltak, gyötört az aggodalom, vajon elegendő számú segítő lesz-e? Mindig meg kellett tapasztalnom, hogy kishitűségemben az Úr a maga nagylelkűségével megszégyenített.

Az 1986-os év kemény, következetes munkával telt. Nagy segítségünkre voltak a Bouworde keretében dolgozó belga egyetemisták, akik készek voltak szabadságukból – két egymást követő évben is – három hetet példaadó munkában nálunk tölteni. Nem felejttem el az egyik tikkasztó meleg nyári szombatot: a külső vakolatot szállították a teherpályaudvarról, a segítők bőrét véresre marta az izzadság és a szálló mészpor. Közben az 1986. évi halottak napján az altemplomban is miséztünk az elhunytakért. A harangok szükségét megemlítve mindjárt megtörtént a felajánlás a lélekharangra Földi Bence részéről. Az emberi nagylelkűség csodálatos példáit volt alkalmam állandóan megtapasztalni. A nagy események mindig kihozzák az emberekből a nemesebbik énünket. Az isteni gondviselés egyedi beavatkozásait éltem meg úton-útfélen, áldozatos lelkületű emberek hitét ismertem meg, s épültem belőlük.

Ha néha nagyon kemények és embert próbálóak voltak is a munkálatok, mindig derűs hangulatban, jókedvben folytak. Különösen Gunyhó Nándor barátunk biztosította ezt a vidám lelkületet.

Akadtak nagyon meleg helyzetek is, mint minden építkezésnél. Többször kellett egy-egy embert kórházba vinnem. Egyszer, amikor ujjam hegyét levágta a vas alátámasztó, magam is segítségre szorultam, de másnap püspökömet kísérve a bérnél már helyt tudtam állni.

Az 1986–1987-es kemény, hosszú nyúló tél, a késői tavaszodás kisére nyugtalanított minket, hogy vajon pünkösdi vigíliájára, a kitűzött időpontra, június 6-ára elkészül-e a templom legalább olyan fokban,

hogy méltó legyen a megáldásra. Az egyházmegye sok egyházközsége segített ekkor is.

Csodálatos volt az építés utolsó napjaiban, amikor éjfélélig dolgoztunk a férfiakkal a templomban. Este nyolc órakor valamelyikünk mindig felszaladt a toronyba, hogy megkongassa a harangot, mi pedig a leendő oltár irányába fordulva közösen elimádkoztuk az Űrangyala imádságot, imádkoztunk elhunyt szeretteinkért, majd vidáman folytattuk a munkát. E szép élmények erejéből a mai napig sokan élnek. A legszentebb hajlékot építettük, s közben a saját magunk élő Isten-templomát, lelkünket nemesítettük az önzetlenség és a nagylelkűség erénye által egy olyan világban, ahol az embert állandóan kísérti a kicsinyesség, az önmagunkkal való törődés, az irigység mótelye. Köszönjük, Uram, hogy mind erre lehetőséget adtál az egyre növekvő templomépítő közösségnek!

Így értünk az építkezés végső szakaszához. Sokan kételkedtek, lesz-e egyáltalán szentelés ilyen helyzetben június 6-án? Nem estünk kétségbe, és Isten segítő kegyelme sem maradt távol tőlünk, így érkezünk el a nagy napig, melyre az utolsó pillanatban a város is biztosította a sártenger közepén álló templom megközelítését.

Az első igazán meleg nyári napon a mintegy húszezernyi hívő Győrből, az egyházmegye és az ország több pontjáról együtt adott hálát velünk a Szentlélek Isten új hajlékáért. Egy új templom kapuja nyitott meg az emberek számára, ahol naponta bemutatják a legszentebb áldozatot, várják a megfáradt lelkeket, a bűneik ellenére még mindig szomjazókat és éhezőket, mint Jézus Jákob kútjánál a samáriai asszonyt, aki-

nek tanításában felfedi az örök életre szökellő vízfornást. Igazi pünkösöd volt ez. Apostolok avatása és szétküldése. A sártenger közepén forrás fakadt, s aki ennek vizéből iszik, új életre támad.

Paskai László bíboros atya, Pataky Kornél püspök úr, László István, a nagy jótevő, Kacziba József püspök úr, a felszentelő püspököm, Szennay András pannonhalmi főapát, sok paptestvér és rengeteg hívő jelenlétében konszekrálta a templomot, átadta a legszentebb szolgálat számára. A szentelést követően örömmel láttuk vendégül a mintegy hétszáz lelkes segítőt, majd másnap, pünkösöd vasárnapján, csodálatosan nagy számú tömeg gyűlt egybe a reggeli és azt követő nagymisére. Attól kezdve az ősegyházhoz hasonlóan a hívek száma egyre nőtt. Elindult az egyházközség és a templom élete.

Hétköznap, de főképp vasárnap szép számmal érkeznek a jó hívek a város minden részéből és a környező településekről mind a mai napig. Az Isten kegyelme egyre növelte az üdvösségre rendelték számát. Szabó József atya mellé Egresits Ferenc újmisézés személyében újabb munkatársat kaptam. 1987 szeptemberében megindult a hitoktatói munka is.

Ahogy közeledtünk a kommunista rendszer összeomlásához, úgy növekedett a hittanosok száma. Volt olyan nagyszombat, amikor 116 iskolás és felnőtt részesült a keresztség szentségében. Az elsőáldozók és a bérházasok száma is szépen gyarapodott, házasságkötések jöttek, hogy kérjék szerelmük megszenteléseként Jézus áldását.

Templomunk, mint a történelem évszázadaiban hagyomány volt, a temető mezsgyéjén áll. Papjaink küldetése az is, hogy a gyászban vi-

*gasztalják a hozzátartozókat, az elhunytnek megadják a végtisztes-
séget, és a legszentebb áldozatban a holtak halhatatlan lelkének örök
üdvösségéért imádkozzanak. Hányszor mondják a mélyen érző és
hitük szerint élő hozzátartozók, hogy ha a gyászban, a fájdalomban
van szépség és vigasz, akkor ezt megkapták. Atyák, paptestvérek, akik
neves földi személyek temetésére, búcsúztatására gyűltek össze, mind
megjegyezték, hogy felemelő és vigaszt nyújtó, amikor az elhunyt hoz-
zátartozóinak jelenlétében Jézus áldozatával együtt az elhunyt élete
áldozatát is bemutatjuk az Atyának.*

*A fiatalok is csakhamar megéreztek, hogy ez az ő templomuk. Nem
csak az évente megrendezett ifjúsági napon, nemcsak a szombat
esti gitáros miséken, hanem az egyszerű hétköznapiakon is, amikor
oly szép számban vették körül az oltárt. A hétvégi hat szentmisén
nem egyszer százötvennél is több ministráns fordult meg az oltár-
nál. Közülük az Úr hamarosan vértanúkat is hívott magához: Kocsis
Zsuzsika testvérel a misére jövet kapta az égi behívót – egy figyel-
metlen vezető gázolta halálra. Évek múlva így lett baleset áldoza-
ta Erzsi néni, majd később nagy ministránsunk, Peterdy Roland is.
Képviselő-testületi tagjaink közül és híveink köréből az első világi
elnök, Prauer Gyula, Hegedüs Miklós és sokan mások indultak a
betegek szentségével megerősítve a nagy útra. Minden templomnak
megvan a sajátos küldetése. A mienknek az összes többi küldetés mel-
lett a holtakért való kiemelt imádság: »Mert szent és üdvös dolog az
elhunytakért imádkozni és lelkükért áldozatot bemutatni.« (2Mak
12,45)*

Minden közösségnek, különösen egy újnak, van sajátos karizmája. A mienknek ez talán az alkotásban, építkezésben adatott meg. A két évi megfeszített munkával összeverbuválódott lelkes csapat vállalta a nemes feladatot, hogy még a rendszerváltás előtt helyreállítsák a régi szeminárium épületét, ahol az egyházmegyei könyvtár mellett akkor középiskolai kollégium működött. Jean Hindi nagylelkű, 200.000 dolláros felajánlásával Balogh József, Győr város tanácselnöke jóvoltából az egyházmegye visszakapta a régi szemináriumot. A renoválási munkákban sokat fáradoztak a férfiak, a képviselő-testület tagjai, de a fiatalok is kivették részüket a könyvek többszöri átpakolásában az építkezés során. Nagy munkát vállaltak az asszonyok más falvakból jött önkéntesekkel, amikor a tatározás után az egész épületet feltakarították. Így kerülhetett sor 1989. október 25-én, a köztársaság kikiáltása után két nappal az új Győri Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár felavatására. Glatz Ferenc művelődési miniszter nyitotta meg a kiállítást, melynek értékes anyaga (az esztergomi után a második az országban) végre méltó elhelyezést nyert. Megújult a romjaiban heverő könyvtár, s papi szívem öröme az egyházmegye idős, munkában megrokkant paptestvérei számára átadhattuk a Győri Egyházmegyei Papi Otthont is. Az avatáson jelen lévő Balogh József tanácselnök megszólított, nincs-e kedvünk egy katolikus iskola építéséhez. Ekkor mindjárt összeismertettem Jean Hindivel, akinek eredeti terve az volt, hogy egy iskola építésében segít bennünket. Mivel ez akkor még nem volt lehetséges, ezért a fenti intézmények létrehozásában nyújtott segítséget. Jean Hindi ígéretet tett, hogy segít az iskola felépítésében.

Pataky Kornél megyéspüspök, Balogh József tanácselnök és jómagam aláírtuk az első megállapodást az Apor Vilmos iskola építésére.

A későbbiek folyamán felsőbb helyeken történt változások miatt az iskola megvalósulása egy időre megtorpant, de a Kolozsváry Ernő polgármesterrel folytatott tárgyalások következtében 1991. július 26-án, Szent Annának, az Úr Jézus nagyanyjának napján eldőlt, hogy az első feltételek mellett a város adományozza a telket, s 160 milliós támogatással az Apor Vilmos Alapítvány felépíti az iskolát.

Még szemináriumi éveimben első próbaprédikációmát Tóth Tihamér: Van gondviselés című és alapgondolatú műve nyomán készítettem el, s az isteni végigkísért egész papi életemben. A Gondviselő egyengette az utat az iskola építésének elindulásakor is.

Így már ebben az évben, de ténylegesen 1992-ben indult meg az iskola építése, melynek alapköletétele április 4-én, Apor Vilmos mártír püspök első temetése napján volt. A kiválasztott evangéliummal utalni akartunk arra, hogy ha a búzaszem a földbe kerül és meghal, kiteljesedik az élete. Így történt ez Apor Vilmos püspökkel is. Életében személyes és családi kapcsolatai révén jól ismerte a marista testvérek munkáját, s szeretne volna letelepíteni őket székvárosában. Bár az orosz katona gyilkos golyója akkor ezt megakadályozta, de a földbe hullott mag áldásos életének nem szabhatott gátat: a földbe rejtett búzaszem kikelt, s az Apor iskola formájában meghozza százszorosnál is több gyümölcsöt, hiszen az iskolának ma 1.100 diákja és 100 óvodása van. Számomra minden nap nagyszerű élmény, amikor a tiszta lelkű, Istenre érzékeny és fogékony gyermekek gyűrűjében be-

mutatom Krisztus végtelen értékű áldozatát. A szép összefogásból eredő munkák csak fokozódtak, hiszen ekkor már volt saját templomom, s kérhettem a hívek segítségét. Csodálatos módon, nagy szükségekben és megpróbáltatásokban felépült az iskola, s a mai napig bővül, alapterülete meghaladja a 18.000 négyzetméter hasznos területet.

Az iskola mellett a város támogatásával és sok jó lélek összefogásával egy szép [Szent Anna] otthont is emelhettünk. A gondolat Istenben megboldogult, tiszta, önzetlen lelkű édesanyámtól származik, aki földi életének utolsó nyarán egy szemműtétet követően, amikor a majdnem kész iskolát megmutatták neki, azt mondta: »Fiam, nem jól tettél, nem iskolát, hanem otthont kellett volna építened!« Halála után, amikor a körülmények és a lehetőségek úgy alakultak, 1996 őszén megkezdtük az otthon építését. A lakók az első elkészült ütemben, 1997 karácsonyán költözhetek be. Meg kell jegyeznem, hogy mindhárom építkezésen szentséges atyánk, II. János Pál pápa különleges áldása van. A templomra Pataky püspök úr kíséretében, Rómában járva kértem áldást. Azokban a kommunista időkben a Szentanya még vissza is kérdezett: »És minden engedély rendben van?«. Az iskolára a Szentanya 1991-es magyarországi látogatása alkalmával, a szombathelyi szentmisén kértem és kaptam áldását, amikor a sekrestyébe igyekező több pappal is leállt beszélgetni. A Szent Anna Otthonra stílusosan Szentatyánk györi látogatása alkalmából, éppen Apor püspök sírjától jövet kértem az áldást.

Német jótevőink segítségével (ahol ismét Valentiny prelátus úr volt a közvetítő) a Szent Anna Otthon építkezésével párhuzamosan meg-

kezdjük a Varga Ilona által 1991-ben adományozott szép fekvésű és adottságú telken az Apor Lelkigyakorlatos és Üdülöház építését Győrújbaráton. Ennek első részét 1998. június 28-án Németh Béla kanonok atya szentelte fel. Azóta ez a ház számtalan csoportnak, csillogó tekintetű gyermeknek nyújtott alkalmat testi és lelki felüdülésre. Itt folynak 1999 januárja óta a cursillók, amelyek számára a 2000. esztendőben bővítettük a házat 18 háromágyas, fürdőszobával ellátott rész hozzákapcsolásával.

A nagy igényre való tekintettel 1999-ben 65, 2001-ben 33 lakással bővítettük a Szent Anna Otthont, amelynek áldásos működése sokat nyújt idős, beteg, ápolásra szoruló testvéreinknek. A rendkívüli igény miatt szociális téren sohasem lehet eleget tenni, ezért vásároltuk meg Győrújbaráton az Arany János utcában a félkész Siénai-házat, amelyet aztán 2004 második felében alakítottunk át 41 fős átmeneti gondozó helylé és 36 fős garzonlakásos idősek otthonává. Papi életem egyik legszebb eseménye az volt, amikor szenteste bemutathattam kápolnájukban az első szentmisét, így Jézus köztünk és értünk is megszületve ad erőt keresztszejik hordozásához.

Amikor leperreg szemem előtt mindez, aminek megvalósításán dolgozhattam és tanúja lehettem, ha méltatlanul is, de Szent Pál szavai jutnak eszembe: »Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt. Többet fáradtam mindnyájuknál, igaz ugyan, hogy nem én, hanem Isten kegyelme velem. Tehát akár én, akár ők: ugyanazt hirdetjük s ezért lettetek hívőkké.« (1Kor 15,10-11)

Most, amikor a harminc évvel ezelőtti kezdetre emlékezünk vissza, szívünket mérhetetlen hála és igazi keresztény öröm tölti el, hogy mint Isten választottjai, oly sokan dolgozhattunk ennek a templomnak a felépítésén. Mindazon tervek megvalósításában, amelyeknek szülőanyja az Isten háza, a Szentlélek Úristen segített bennünket akaratumk edzésével a megpróbáltatások idején, s amire az indíttatást megadta, ahhoz mindig biztosította a segítséget nyújtó testvéri kezet is.

Itt szeretnék köszönetet mondani a gondviselő mennyei Atyának, hogy mindvégig oltalmazott és segített bennünket, hogy nagyobb keresztet, mint amelyet elviselhettünk volna, sohasem adott, de a kereszt által mindig előrébb vitte életünket a mai napig.

Így ajánljuk magunkat Megváltónk, Jézus Krisztus oltalmába, akit a legszentebb áldozatban imádunk, és földi zarándokutunk idején oly sokszor kérünk, legyen társunk. A csütörtöki szentségimádásokban rengeteg kegyelemben van részünk. Jézusunk, testesülj meg életünkben e templomban, hogy Téged oly örömmel tudjunk elvinni e beteg és fáradt világba, ahogy azt Mária tette. Szentlélek Úristen, Te a Szűzanyában méltó otthonra leltél. Segíts bennünket, hogyha nem is tudunk méltók lenni hozzá, de igyekezzünk mindig örömmel eljönni templomunkba. Amit gyengeségből képtelenek vagyunk megtenni, azt a Te mindeneket megszentelő kegyelmed vigye bennünk és általunk tökéletességre.”

Az Iskolaközpont története

Az Iskolaközpont építését hármasszándék segítette elő. Egyfelől a Mária Iskola-testvérek rendjének elhatározása, hogy Magyarországon, a Győri Egyházmegyében szerzetesi közösséget hoznak létre, így negyven évi távollét után újból megvetik a lábukat az országban. Az első csoportjuk 1990-ben érkezett a városba. Ugyanakkor, a Szentlélek templom plébánosát, Benkovich atyát többen megke-resték, magánszemélyek, szervezetek is iskolaépítési javaslatukkal. A Szentlélek Egyházközség képviselő-testülete is támogatta a tervet, így ennek eredményeként létrejött az Apor Vilmos Iskola Alapítvány 1990-ben. A korábban szintén iskolaépítést tervező város 1990-ben úgy határozott, hogy a szükséges telket átadja az Apor Vilmos Iskola Alapítványnak arra a célra, hogy katolikus iskola épüljön rajta. A telek és a közművek átadása mellett a város 16 tanterem építési költségét vállalta, mintegy 160 millió forint értékben.¹⁵

A meghirdetett tervpályázaton a Dimenzió Tervező Iroda munkáját fogadták el, Czigány Tamás terveivel.¹⁶

A tervezők olyan épületet álmodtak meg, amely a városrészben domináló panelos építkezéssel szemben a múlthoz is kötődik, amely nem akar hasonlítani a környezetéhez, hanem egy belső világot tükröz, és mégis kapcsolatot keres a környező milióval. Az iskola egy hármasszándékból áll, amelynek központja és kiindulópontja az aula, ami egyben templom is. A következő elem a szünetudvar, ahová a gyermekek iskolai órák között kivonulhatnak. A harmadik elem a csendesudvar. A tervezők az eltérő életkorú gyermekek számára különböző tereket igyekeztek megfogalmazni.¹⁷

1991 szeptemberében kezdődött meg a huszonnégy tantermes iskola-épület alapozási munkája. Az iskolakomplexum három ütemben készült: az elsőben a huszonnégy tantermes általános iskola és gimnázium, a másodikban az aula és a tornaterem, a harmadikban a kollégium.

Az Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpont aulája ezer fő befogadására ad lehetőséget, a karzattal együtt azonban ennél jóval többen tudnak részt venni az iskolai ünnepeken, megemlékezéseken, szentmiséken. Ezek mellett gyakori színhely koncerteknek, színdaraboknak, lakodalmaknak, tehát bátran kijelenthetjük, hogy az Iskolaközpont a célterület – és talán az egész város – egyik fontos közösségi színtere. Emellett modern, tízezer fölötti dokumentumállománnyal rendelkező könyvtára van, amihez száz fő befogadására alkalmas előadóterem tartozik. Kollégiumában kétszáz fő részére biztosít ellátást, és ezt a kapacitást tanéven kívül szálláshelyként hasznosítják. A lelkigyakorlatok és egyéb rendezvények számára szintén elhelyezési lehetőséget biztosít a 250 fő befogadására alkalmas étterem. Tornacsarnokkal, tornatermekkel, sportpályákkal, kondicionáló teremmel rendelkezik, óvodai és napközis játszótér segíti a gyermekek, tanulók fejlődését.¹⁸

Az alapköletételre 1992. április 4-én került sor. Ekkor már álltak a tornacsarnok oszlopai és a falak egy része is. Az eseményen részt vett Pápai Lajos győri, Takács Nándor székesfehérvári püspök, Várszegi Asztrik panonhalmi főapát, Benito Arbués, a Mária Iskolatestvérek rendfőnökének általános helyettese, Pierre Brochand francia nagykövet, Andrásfalvy Bertalan művelődési és közoktatási miniszter, Keresztes K. Sándor környezetvédelmi miniszter, Bolza Ilona, az Apor Emlékbizottság elnöke és Kolozsváry Ernő

győri polgármester.¹⁹ Az időpont kiválasztása nem a véletlen műve volt: ez a nap ugyanis Apor Vilmos temetésének emléknapja. Az alapkö a Tábor hegyéről származott.²⁰

Az építkezést mindvégig nagy közfigyelem övezte, és Benkovich atya szervező munkája nyomán igazi közösségi üggyé vált, igen komoly társadalmi részvétellel. Volt olyan nap, amikor az önkéntesek 135 ezer téglát rakodtak le a teherautókról. A munkából Benkovich atya is kivette a részét, szervezett, inspirált, és hihetetlen munkabírással ott dolgozott a rakodóbrigádok soraiban. A tevőleges segítség mellett a győri önkormányzat hathatós támogatására is számíthattak, sok más mellett a Szeszipari Vállalatéra is, és rengeteg magán-személy nyújtott anyagi segítséget néhány száz forintos támogatástól százezer forintos nagyságrendig a munkák megvalósításához. Voltak, akik étellel vagy itallal, védőkesztyű adományozásával siettek a dolgozó közösség segítségére, a vállalkozások pedig egyebek mellett fuvarozással is segítettek.²¹

Benkovich atya visszaemlékezéséből tudjuk, hogy 1992-ben több vállalkozó, legalább napi 300 dolgozó igénybevételével építette az Iskolaközpontot. Az év végével, karácsony hetében, Szent Család vasárnapján ismertették az érdeklődő szülőkkel a Marista Rend pedagógiai módszerét, és hogy mit is szeretnének az iskolával a gyermekek számára nyújtani.²²

1992. augusztus 8-án, a már fedett sportcsarnokban a Szentlélek Egyházközség fiataljai jótekonysági előadást tartottak az iskolaépítés javára. Michael Ende: Momo című darabját mutatták be.²³

Az építkezés küzdelmes időszakára Benkovich Ferenc atya így emlékezik:

„Valentiny Géza pápai prelátus kezdetben mint az Europäischer Hilfsfonds rátermett, odaadó vezetője, majd annak átalakulása után személyes összeköttetései és ismeretsége révén rendkívüli módon segítette a sokszor nagy anyagi nehézségekkel és megpróbáltatásokkal teli építkezést. Mindig biztatott: »Feri, meglesz az iskola.« Sokat segítettek a francia testvérek, különösen Lucien testvér, a lyoni provincia akkori tartományfőnöke. Cserkészek is érkeztek a világ minden tájáról, 140-en egyszerre, és a templom építéséhez hasonlóan belga és holland egyetemisták. Így épült az iskola, s a végén, ahogy az lenni szokott, egyre inkább kiapadt minden forrás, egyre nagyobb tere nyílt az isteni gondviselésnek, és szinte kézzelfoghatóan tanújelét adta jelenlétének.”²⁴

Az átadásra 1993. november 13-án került sor. A szentelést Paskai László bíboros érsek végezte Mádl Ferenc művelődési és oktatási, valamint Pungor Ernő tárca nélküli miniszter és az ünneplő közösség jelenlétében. Paskai László ünnepi homíliájában elmondta, hogy az Apor Vilmos iskola mindenkor névadójára emlékezik majd, arra a püspökre, aki vértanúhalált halt híveiért a győri Püspökvárban a második világháború végnapjaiban. Angelo Acerbi érsek, pápai nuncius a hóvihár miatt nem érkezett meg az eseményre, így üdvözlétét olvasták fel, amelyben azt is tudatta, hogy II. János Pál pápa az iskolaépítő Benkovich Ferencet pápai prelátussá nevezte ki.²⁵

A kollégium alapozása 1993 októberében kezdődött meg, majd tíz hónapnyi építkezés után 1994. július 14-én került sor az átadására.²⁶

A gyermeklétszám növekedésére tekintettel rövidesen bővítés is szükségessé vált, amelyet a tetőtér-beépítéssel oldottak meg, közösségi részvételre alapozva. A munka 1995 áprilisában kezdődött meg és augusztus végére be is fejeződött. Az 1200 négyzetméteres alapterület-növekedés osztály- és csoporttermekkel, nyelvi és informatikai szaktermekkel és egyéb fontos helyiségekkel bővítette az oktatási intézmény szakmai és közösségi lehetőségeit.²⁷

Az épület 1998-ban új épületszárnnyal gazdagodott, mivel négyosztályos gimnáziumi képzéssel bővült az iskola. Ebben az évben a tanulói létszám 1044 fő volt. A megközelítőleg 500 négyzetméteres bővítés során kondicionáló teremmel, egy nagyteremmel, négy osztályteremmel és egy tanári szobával lett nagyobb az iskola. A nagyon modern gépekkel rendelkező konditerem városi szinten egyedülálló sportolási lehetőséget biztosít az iskola tanulóinak fizikai fejlődéséhez.²⁸ A bővítés tervszerűnek tekinthető, mivel már a kezdetektől 12 osztályos képzés indítását tervezték az iskolába.²⁹

Az Iskolaközpont 1993-as átadásától alig tíz évet kellett várni ahhoz, hogy a komplexum az óvodáskorúak számára is megnyíljon, létrejött az óvoda.³⁰ Az alapfokú művészetoktatás 2002 szeptemberében indult, képző- és iparművészeti ágon, makett- és papírtárgy-készítő tanszakon.³¹

2005-re a tanulók nagy létszáma, valamint az óvodai csoportok bővülése szükségessé és indokolttá tette egy új tornacsarnok megépítését. Az épületet és az újonnan kialakított sport futópályát Takács Nándor püspök úr áldotta meg.

A Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend 1993–2008 között alapozta meg az iskola szellemi-pedagógiai vezetését. 2008. szeptember 1-től az iskola fenn-

tartását (hasonlóan, mint ahogyan az iskola alapításának és indításának éveiben volt) a győri püspökség fogadta vissza.³²

Az Iskolaközpont fennállásának 20. évfordulóján, 2013. november 9-én dr. Pápai Lajos püspök áldotta meg Rieger Tibor alkotását az iskola előtti téren. Apor Vilmos szobra köszönti az érkezőt, búcsúztatja a távozót, és az Iskolaközpontra tekint. Az esti megvilágításnál a szobor tükröződik az iskola bejárati üvegajtáján. A piederstálra írt három szöveg:

*„Készült az iskolaépítő plébános, Benkovich Ferenc felkérésére hála-
ból a névadó közbenjárásáért. Rieger Tibor szobrászművész alkotása
hálaából az Úrnak az iskola felszentelésének 20. évfordulójára 2013-
ban Fáskertti István és Iványi Csaba közreműködésével. Az emlékmű
a Gasztonyi család nagylelkű támogatásával készült a VILL-KOR
Hungaria felajánlásából.”³³*

Az iskolaépítő Benkovich Ferenc atya emlékezete a legalapvetőbb forrásunk az Apor iskola történetének és lelkiségének megismeréséhez:

*„Az utóbbi években diákjaink lelki napjait próbáltuk életközelsé-
hez hozni. Első kezdeményezésünk volt ezen a téren, hogy a 2015/16-os
tanévben Apor püspök úr nyomdokain haladva a győri emlékhelyeket
felkerestük, és ott elméledtünk vértanúink hozzánk intézett üzenetein.
A következő, 2016/17-es tanévben még mélyebbre próbáltunk evezni a
lelkiekben: az Irgalmasság évében Ferenc pápa szándéka szerint a tes-
ti és lelki jócselekedetekre koncentráltunk. Az iskola szomszédságában
működő Szent Anna Otthon életébe betekintve élőben, napjainkban
tapasztaltuk meg az irgalmasság erényének a fontosságát. Kellenek az*

ideálok a múltból, és napjainkban is. Így ezt a küldetésünket folytatuk a Szentlélek templom altemplomában a nyolc boldogság szentjeinek példáját ifjúságunk elé állítva, hiszen az igazi boldogság csak áldozat árán terem. Árpád-házi szentjeink és a világegyház szentjei erre nagyon jó példával szolgáltak. Míg az előző két évben az elötünk álló eszményképek példáján keresztül igyekeztünk gazdagodni, addig a 2017/2018-as iskolai évben a templom, mint a legszentebb cselekmények színhelye – természetesen a szentmisére, a csúcstra és forrásra koncentrálni – volt a programunk. Számunkra kedvező volt, hogy templomunk, amely oly sok önzetlen lélek segítségével épült, mint Isten háza most a lelkek templomának építését szolgálja. A Szent Páltól kölcsönzött kérdéssel – »Nem tudjátok, hogy testetek Isten temploma?« (vö.: 1 Kor 6:19) – kapcsoltuk össze életszerű párhuzamba a kettőt.

Országosan készülődve a 2020-as budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra, az előző évi munkánkat visszük tovább a 2018/19-es tanévben: az Oltáriszentségre és a szentmisére koncentrálni folytatjuk lelki programjainkat.

Gyermekeink harmonikus kiteljesedését hivatott szolgálni az iskola: az itt dolgozó pedagógusok és az élethivatásukra készülő diákok gazdagodását segíti a tudás, az erkölcsi nevelés és a hit terén. Ha ezt komolyan vesszük, akkor ez egyúttal átvezet bennünket a kegyelmi, az életszentségre való meghívásunkra. Nem külön kategóriákról van szó, hanem az egyiknek a másikban való folytatásáról, magától értetődő beteljesedéséről. Idáig eljutni nem könnyű, ahogyan az épületet megépíteni sem volt az.

Most viszont hálatelt szívvel megköszönhetjük az Úrnak, hogy erőfeszítéseinken és áldozatainkon az Ő többszörös áldását tapasztaljuk.

Örömmel élhetjük meg azt a boldogságot, hogy a jelenben küldetést kaptunk 1.300 diákunkhoz és az általuk a mi lelki gondozásunkra bízott szülőkhöz is. A Szentlélek megvilágosító és szerető ereje segítsen bennünket, hogy minden emberi gyengeségünk és korlátunk ellenére a szívünkkel látva, hittel és buzgósággal kínáljuk fel és tegyük vonzóvá az egyház kincsestárából a lelki élethez szükséges megannyi ajándékot. Együttal átérezzük, hogy a fentiekén túl az Ő hozzátartozóikat is Isten adta felelősségünk és kötelességünk megszólítani és segíteni életútjuk során.

Így vegyük ki részünket az ifjúság formálásának szép, szent munkájából, bizakodó lélekkel »imádkozzunk és dolgozzunk« a jövőben is, és Isten gondviselő szeretete nem hagy el bennünket. Milyen szép mindannyiunk munkája; ennek teljesítésére buzdít bennünket az elkövetkezendő években is Szent Péter első levele (5:1-11). Szívleljük meg az apostol sorait, hogy mindazt a jót, amit Isten megkezdett bennünk, az Úr kegyelme vigye is tökéletességre. (vö.: Fil 1:6).”³⁴

Az Iskolaközpont honlapján egészen 2006-ig kereshetők vissza a beszámolók és híradások az iskola életének mindennapjairól, az ünnepekről, a tanulmányi versenyekről és a kirándulásokról.

Az Apor Emlékkönyv eddig négyszer jelent meg, az első az 1993-1998, a második az 1993-2003 közti évek legfontosabb eseményeit örökítette meg. A harmadik 2013-ban, az Iskolaközpont fennállásának 20. évfordulójára, a negyedik pedig 2018-ban, a negyedszázados jubileum alkalmából.

Inkább képeskönyvnek mondható a 2008-ban kiadott Apor Album. Ugyanebben az évben jelent meg az Életfa-antológia, mely válogatás az Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpont tanulóinak alkotásaiból. A Kollégiumi Lap diákújság első száma 2006-ban jelent meg. A honlapon elérhető archívumból a 2008-2015 közötti években megjelent számok tölthetők le.

A felsorolt kiadványok igen gazdag és tartalmas közösségi életről tanúskodnak.

Az Iskolaközpont részei ³⁵

Óvoda

Az Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpontban 2002-ig csak általános iskola, gimnázium és kollégium működött. 2002 szeptemberében azonban katolikus óvodával bővült a komplexum. A meglévő épület keleti részében egy szép, jól felszerelt marista óvodát hoztak létre – külön elkerített napfényes udvarral.

A nevelési programjukat az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készítették el, amely kibővült az óvodások keresztény hitre nevelésével. A gyermekek az elhivatott óvodapedagógusok vezetésével – játékkal, dallal, dramatizálással, barkácsolással, imával – megismerkedhetnek a katolikus hittel, a vallásos környezetismerettel. A helyes példaadással szeretnének hatékony erkölcsi nevelést biztosítani számukra. Szoros együttműködésre törekszenek a szülőkkel, és felajánlják segítségüket az otthoni hitre neveléshez.

A különböző nevelési részterületek tevékenységeit (mese-vers, ének-zene, ábrázolás, testnevelés, külső világ tevékeny megismerése) a témától és a gyermekek életkorától függően, szabadon választhatóan, játékba integrálva, vagy kötelező formában, játékosan szervezik. A gyermekek egyéni fejlődését nyomon követve azt szeretnék elérni, hogy a gyermekek belső érésük, valamint a családi és az óvodai nevelési folyamat eredményeként az óvodáskor végére elérjék az iskolai munkához szükséges értelmi, testi, lelki és szociális fejlettséget. Az Iskolaközpontban működő Alapfokú Művészetoktatási Intézmény képzőművészeti ágával is együttműködésre törekszenek, így már az óvodában is szem előtt tartják a tehetséggondozást. Az óvoda kilenc csoporttal működik. Az Iskolaközpont könyvtárát, sportudvarát, kápolnáját, tükrös falú tornaszobáját az óvodások is használhatják. Az intézmény doktornője, védőnője, logopédusa, fejlesztő pedagógusa és gyógytestnevelője a kicsiket is ellátja.

Bábszínház-látogatások, hangversenyek, városnéző séták, hosszabb-rövidebb kirándulások, úszásoktatás, valamint a havonta tartott közös családi misék is hozzájárulnak a gyermeki személyiség harmonikus fejlődéséhez. Délutáni választható szolgáltatásként az 5–7 éveseknek tartásjavító tornát, népi hagyományaink és néptánc foglalkozást, a 6–7 éveseknek kézműves foglalkozást tartanak. Törekszenek arra, hogy a katolikus óvoda légkörére az öröm, a nyitottság, az elfogadás, a szeretetteljes párbeszéd legyen jellemző.

Általános iskola³⁶

Az alsó tagozat az Iskolaközpont fennállása óta működik. Négy évfolyamon 11 osztály végzi tanulmányait. A legkisebb diákok az épület nyugati részén négy pavilonban és egy déli szárnyon kaptak helyet. A szüneteket tágas, nyi-

tott teraszokon és a belső udvaron tölthetik el. Délután használhatják az iskola udvarán található fajtékokból készült játszóteret is.

Fontosnak tartják, hogy a tanulók örömmel járjanak iskolába és megkedveljék a tanulást. Alsó tagozaton nagy hangsúlyt fektetnek az alapkészségek elsajátítására és az első idegen nyelv oktatására. Kiemelt feladat a szép magyar beszéd kiművelése, a szövegértés megalapozása, nyelvünk értékeinek megismertetése, a logikus gondolkodás és a konkrét élethelyzetekben való tájékozódás képességének kialakítása.

Első osztályban hagyományos szótagoló módszerrel tanítják írni és olvasni a kisdíjakokat. Egymásra épülő tankönyvcsaládot használnak mind a négy évfolyamon. A lassabban haladó gyermekek korrepetáláson, fejlesztő órákon vehetnek részt. Második osztálytól képességüknek, érdeklődésüknek megfelelően szakköröket választhatnak a tanulók. Az alsós kisdíjakok évről évre számos versenyen vesznek részt.

Az oktató munka mellett fontos szerepet tölt be a keresztény életre nevelés. A Marista Iskolatestvérek rendalapítója, Marcellin Champagnat atya példáját követve arra törekszenek, hogy az alsósok közössége olyan legyen, mint a názáreti család, ahol mindenkinek megvan a saját helye és feladata, ahol mindenki érzi a szeretetet. Ebben példakép maga a Szűzanya, az ő nyomdokain haladva igyekeznek a gyermekeket egyre közelebb vezetni Jézus Krisztushoz.

A szellemi gyarapodást segítve rendszeres színházlátogatásokat szerveznek, a lélek táplálását az évfolyamonkénti lelkigyakorlatok segítik. A tanév végén a Győrújbaráti Lelkigyakorlatos és Üdülőházban nyaralhatnak a gyerekek.

Gimnázium³⁷

Az ötödik osztálytól kezdődően a diákok egyfajta nagykorúságba lépnek, hiszen innentől kezdve az év végi eredményeik a meghatározók további tanulmányaik folytatásához. A hatodik osztályt követően a tanulók egy része – tanulmányi munkájuk alapján – a hatévfolyamos gimnáziumi tagozatra nyerhetnek felvételt. Természetesen van lehetőség arra is, hogy az általános iskolában folytassák tanulmányaikat a 8. év végéig. A 8. osztály után a növendékek – tanulmányi eredményük és szándékuk alapján – a négyévfolyamos gimnáziumba vagy más középfokú intézményekbe jelentkezhetnek.

A hatévfolyamos és négyévfolyamos gimnáziumi tagozaton a keresztény értékrend szellemében nyújtott korszerű általános műveltség megszerzése mellett az emelt szintű nyelvi, továbbá az informatikai oktatás kapja a fő hangsúlyt. Választható idegen nyelvek az angol, német, francia és a spanyol. Nagyon jó színvonalú és elismert az iskola matematikai és természettudományos oktatása is, emellett a történelem és a magyar nyelv és irodalom művelésére is nagy hangsúlyt fektetnek. Lelkes alsó tagozatos énekkarral, illetve sokszoros aranydiplomás iskolai ifjúsági vegyeskarral is büszkélkedhetnek.

A növendékek a 11. és 12. évfolyamon – a Pedagógiai programban leírtak alapján – fakultációs órakeretben készülhetnek a közép és emelt szintű érettségi vizsgákra, valamint a továbbtanulásra. A végzős tanulók 90–92%-ban hazai felsőoktatási intézményekben folytatják tovább tanulmányaikat.

Apor Művészeti Iskola³⁸

Az Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpont átfogó és minőségi oktatást kíván nyújtani tanulói számára, ezért megkülönböztetett figyelmet fordít a kisgyermek és a serdülők emberi, erkölcsi, vallási és esztétikai nevelésére is. Ennek részeként az Iskolaközpontban alapfokú művészetoktatást indítottak 2002 szeptemberében.

A Művészeti Iskola célja, hogy a képző- és iparművészet, illetve általában a művészetek területén jártas, ezek értékeit befogadó, alkotószellemű gyermekeket neveljenek. Cél az esztétikai érzékenység, a szépre való hajlam kialakítása, a világra nyitott, gazdag érzelmvilágú gyermekek nevelése. Azon fáradoznak, hogy diákjaik a művészet segítségével megismerhessék az egyetemes emberi kultúra, a nemzeti hagyományok értékeit és nem utolsósorban önmagukat.

Az Apor Művészeti Iskolában képző- és iparművészeti ágon, makett- és papírtárgy-készítő tanszakon folyik délutáni iskolarendszerű alapfokú művészeti képzés.

Kollégium

A diákok egy része internátusi elhelyezést igényel. Számukra az Iskolaközpont 250 férőhelyet tud biztosítani. A 2 db 10 ágyas szoba mellett a többiben 4–4 fekvőhely található zuhanyzóval, WC-vel és beépített bútorzattal ellátva. A kollégiumi funkció mellett nyáron táborok és egyéb szállások kiszolgálására használják, jó kiegészítéseként az intézményhez tartozó Győrújbaráti Lelki gyakorlatos és Üdülőháznak.

A kollégium büszkesége és nagy értéke a 200 fő befogadására alkalmas terem. Modern projektoros kivetítővel, hangosítással és multimédiás szekrény-nyel felszerelve lehetőség van tv-műsorok, videó és DVD-filmek vetítésére. Ezáltal kiválóan alkalmas rendhagyó órák, filmklubok, kollégiumi ünnepek és konferenciák szervezésére is.

Konyha, étterem

Az Iskolaközpont konyhája nagy szolgálatot végez. A kollégisták számára biztosítja a napi ötszöri étkezést, ellátja a napközit a tízóraitól az uzsonnáig, valamint biztosítja az óvodások és a dolgozók számára a megfelelő ételeket.

Az étkezés a 250 férőhelyes étteremben rotációs rendszerben történik, ahová a nagyobbak egy speciális ebédkártya-leolvasó berendezésen keresztül juthatnak be. Az étterem az iskola működéséhez tartozó események, pl. lelki gyakorlatok, táborok stb. étkezési ellátásában is segítségre van.

Tornacsarnok, konditerem, sportpályák

A mozgás, a sport szerves részét képezi az iskolai nevelőmunkának. Elengedhetetlen a megfelelő helyek biztosítása, amelyeket folyamatos fejlesztésekkel tudtak eddig megvalósítani. Jelenleg a következő helyszínek állnak rendelkezésre:

- A tükrös tornaterem a gyógytestnevelésnek és az óvodások torna foglalkozásainak fő helyszíne, emellett aerobik órák tartására is alkalmas.
- A kondicionáló teremben modern erőgépek segítik a fiatalokat erősödésükben, hogy a fejlődő lelkük mellé jó fizikai kondíciót alakíthassanak ki.

- A tornacsarnok és az új tornaterem óriási lehetőség az egész iskolának. A tornacsarnok kézilabdapálya-méretű, amelyet térelválasztó használatával akár két csoport is igénybe vehet egyidejűleg. Ennek köszönhetően kosár- és kézilabdaedzések lehetséges helyszíne, illetve talajgyakorlatok, gyűrű, kötél, és bordásfalra adható feladatok elvégzésére is alkalmas.
- Segédteremként és nagyszerű mozgási lehetőségként kapták a Mária Iskolatestvérek az Apor Alapítvány és az Iskolaközpont finanszírozásában elkészült új tornatermet, amely egy csoport foglalkozásait képes ellátni. A mozgási lehetőségeket bordásfalak, nyújtógerenda, ugrószekrény színesíti. Termeik segítségével gond nélkül meg tudják oldani az iskolai kézilabdacsapatok edzéseit, a kosárlabda-házibajnokságot és a röplabdaedzést.
- Nagyszerű lehetőség a tornacsarnok oldalánál kialakított pingpong részleg, amely délutáni foglalkozásokra is lehetőséget nyújt.
- A sportpályákon a friss, jó levegő élénkít és üdít. Diákjaik három sportpályán, valamint futópályán, röplabdapályán, illetve a távolugró gödör használatával tornázhatnak a szabadban. Az aszfaltos pályák az iskolai labdarúgó-házibajnokság fő helyszínei.
- Tulajdonképpen két játszótér tartozik az iskolához. A napközisek számára kialakított fajátszótér a régebbi, amelyet kellemes, zöld környezetben tudhatnak magukénak a kisdíákok. Az újabb, az Európai Unió szabványoknak is megfelelő óvodai fajátszótér mellett egy kis szánkódomb is található. A játszóelemek körül speciális gumitéglák és gumilapok elhelyezésével is védik a gyermekek épségét, teszik teljesebbé játékaik örömet.

Tantermek

Az egyszerűen díszített tantermek 24-36 férőhelyesek. Az 1-4. évfolyam számára speciálisan kialakított pavilonokból a gyermekek a szünetekben egyből az udvarra mehetnek levegőzni. A kistanárik a tantermek mellett segítik, hogy a nevelők mindig ügyelni tudjanak a reájuk bízott gyermekekre.

A felsősök a földszinti, illetve a tetőtéri tantermekben tartózkodnak, míg a teljes gimnáziumi tagozat az első emeleten található. Nyelvi termek, fizika, kémia, biológia előadók, négy számítástechnikai kabinet, a művészetoktatás szaktantermei, ének- és hittanterem, valamint technikatermek segítik a színvonalas oktatást. A tetőtéri termek légkondicionáltak.

Társintézmények³⁹

Az Iskolaközpontot a legfontosabb kapcsolat a Szentlélek templomhoz fűzi, amely Ráskai Péter építész tervei alapján készült. A Szentlélek templom, a Szent Anna Idősek Otthona, valamint a Győrújbaráti Lelkigyakorlatos és Üdülőház építésének története önálló fejezetben olvasható.

Az Iskolaközpont számára a Szentlélek templom olyan, mint *gyermeknek az anyja*, akihez mindig jó hazatérni. A szoros kapcsolatot mélyítették a közös szervezésű lelkigyakorlatok, szentmisék, színdarabok és ifjúsági találkozók.

Szent Anna Idősek Otthona

Egy-egy jubileuma alkalmával a templom, mint *édesanya* hozta létre a különböző épületeket, mint *gyermekeit*.

A második gyermek tehát a Szent Anna Idősek Otthona. Amint az idősebb hívek meglátogatták az iskolát, egyből megfogalmazták kérésüket, hogy Ferenc atya építsen részükre idősek otthonát. A kérés lassan tervek szövögetésébe ment át, ezért adhatta áldását a Szentatya a már említett látogatásakor 1991-ben az akkor már induló építkezésre.

Ennek nyomán 1997 karácsonyára, amikor az egyház a Szent Család szálláskeresésére is gondolni szokott, a Szent Anna Otthonfenntartó Alapítvány már 120 lakót tudott fogadni az egy év alatt felépült első ütem révén. Erre az alkalomra készült el hálából a templom zászlója, valamint a háborúk és önkényuralmak áldozataira emlékeztető tábla is az altemplomban. 2008-ra a fokozatos fejlesztéseknek köszönhetően már 360 fős emelt szintű és 20 fős átlagos ellátást nyújtó épületegyüttes szolgálta az idős embereket. Az otthon minden egyes részlege - az összekötő hídnak köszönhetően - belülről is körbejárható.

Emellett a várostól 10 km-re található faluban, Győrújbaráton is újabb résszel bővült az intézmény. 2004 decemberétől beköltözhetően 41 fős átmeneti és 36 fős emelt szintű otthont alakítottak ki. Itt kisebb lakásokban ugyan, de éppen olyan ellátást biztosítanak a lakóiknak, mint Győrben.

A zöldövezettel és erdővel, hegyekkel körülvett, jó levegőjű otthonban a bentlakók szinte szanatóriumi friss levegőt szívhatnak. A lakások alapfelszereltsége: telefon, nővérhívó és kábeltévé. Egészségügyi alapszolgáltatások: belgyógyász orvosi alapellátás, bőrgyógyászati alapellátás, pszichiáter, éjjel-nappali nővérrelátás, gyógytornász, dietetikus és a törvény által előírt gyógyszerek biztosítása. Egyéb igénybe vehető szolgáltatások: fodrászat, pedikűr, manikűr, könyvtár, internet, szintenként teakonyha és mosoda.

Benkovich Ferenc pápai prelátus, a „Szentlélek” Templom és Otthonfenntartó Alapítvány elnöke így fogalmazta meg az Alapítvány hitvallását:

„Uram, jó nekünk itt lenni és veled lenni. Az elmúlt évek alatt oly sok testvérünknek sikerült megtalálni otthonunkban a helyét, és a jövőben is reméljük, hogy biztosíthatjuk számukra a küzdelmes munkás élet után a szép nyugodt életalkonyt. Ezzel az őszinte jó szándékkal merem a Kedves Olvasó elé tárni otthonunk életét és az itt nyújtott segítséget. Egyetlen krisztusi gondolat vezet: »amit egynek a legkisebb testvéreim közül tettetek, velem tettétek.« A rászoruló embereken Krisztust szolgáló szeretet ösztönzött a létesítmény megépítésében, a benne lakók és dolgozók segítségével és megbecsülésében. Fajra, nemre, vallásra való tekintet nélkül, de krisztusi szeretettel vezérelve dolgozunk lakóink testi – lelki megsegítésén.»⁴⁰

Az Iskolaközpont kapcsolatát a Szent Anna Idősek Otthonával a diákjaik által tartott teadélutánok, beszélgetések, előadások, énekkari műsorok jelentik, amelyeket az otthonban tekinthetnek meg a lakók. Emellett programjaikra mindig szeretettel és szívesen várják az idősebb korosztályt is. Az ágyhoz

kötött betegek saját szobájukból, tv-n keresztül követhetik az iskolai rendezvényeket, hiszen a két intézmény zártláncú összeköttetéssel van felszerelve. Az iskola oktató munkájába is van lehetőség bekapcsolódni. Volt rá példa, hogy számítástechnika-tanfolyamra jelentkeztek az otthon lakói.

Apor Vilmos Lelkigyakorlatos és Üdülőház

Győr szomszédságában, Győrújbaráton működik 1998-tól a Szentlélek templom harmadik *gyermeke*, a Lelkigyakorlatos és Üdülőház. Az intézmény Győr felől a faluba érkezve, a Petőfi utcán áthaladva az Arany János utca 46. szám alatt található. Kapacitása 2004 óta 41 fős átmeneti és 36 fős emelt szintű férőhely.

A szálláslehetőséget is kínáló ház ideális helyszíne kirándulásoknak, táboroknak, kisebb és nagyobb csoportoknak, családoknak a legkülönbözőbb programjaik lebonyolítására. Az előadótermek lehetővé teszik konferenciák tartását is. Az Apor iskola szervezte lelkigyakorlatok legfőbb színhelye, illetve a napközis táborok és a kisebb osztálykirándulások kedvelt színtere a sportpályával és automata tekepályával is rendelkező üdülő.

Győri Szakképzési Centrum Krúdy Gyula Turisztikai és Vendéglátóipari Technikum

---

A névadó

Krúdy Gyula Nyíregyházán született, itt végezte az elemi iskolát is. A gimnáziumi éveit Szatmárnémetin (1887–1888), Podolinban (1888–1891), majd ismét Nyíregyházán (1891–1895) töltötte.⁴¹

1892-ben a Nyíregyházi Sajtóiroda alapító tagja volt, ebben az évben jelent meg első novellája is nyomtatásban. Ezután egy ideig újságíróként dolgozott Debrecenben és Nagyváradon, majd 1896-ban Budapestre költözött, ahol a *Fővárosi lapok* és az *Egyetértés* munkatársa lett. 1897-ben havi rendszerességgel öt-nyolc novelláját is leközzölték. Ebben az évben jelent meg első saját könyve, az *Üres a fészek* c. novelláskötet is.

1899 telén nősült először, Spiegler Bellát vette feleségül. Első házasságából három gyermeke született, ám 1919-ben elváltak. Még ebben az évben, Budapesten házasodott meg ismét, Rózsa Zsuzsanna lett a felesége, aki egy gyermeket szült neki.

A *Nyugat* mellett több folyóirat munkatársa is volt. Az országos sikert az 1913-ban megjelent *A vörös postakocsi* című regény hozta meg számára a Szindbád-sorozat mellett.

1926-1927-ben évek óta lappangó betegsége miatt szanatóriumba került nehézlégzés, máj, gyomor, tüdőproblémák és szervi szívbaj miatt, kezelése azonban csak átmenetileg javított egészségi állapotán. Az őszirózsás forradalom és a kommün idején közírói szerepet vállalt, Móricz Zsigmonddal és Gárdonyi Gézával a *Néplapot* szerkesztették, riportot írt a kápolnai földosztásról is. A húszas években publikációs és anyagi gondokkal küszködött. Nem tartozott egyetlen irodalmi csoportosulás tagjai közé sem. Némi elégtétel, hogy 1928-ban, ötvenedik születésnapján Krúdy-est hangzott el a rádióban, majd 1930-ban megkapta a Baumgarten-díjat. A jelentős pénzüsszeggel járó elismerés alig enyhített anyagi gondjain, el kellett költöznie a Margitszigetről. Szegénységben, eladósodva élt, alkoholproblémái is visszatértek, kiújuló betegsége 1933. május 12-én bekövetkezett halálához vezetett. Koporsóját a műveit ihlető alakok, a nyírségi urak, a zsokék, a pincérek, örömlányok kísérték – alkotásait azonban csak a negyvenes években fedezték fel újra.

Krúdy Gyula – Jókai Mór nyomdokaiba lépve – a nagy magyar mesemondók egyike volt, történelmi regényei, irodalmi zsánerképei egy cseppet sem porosodtak, máig színes és élvezetes olvasmányok. Az író egyik főművét, a Szindbádot Huszárik Zoltán rendező filmesítette meg 1971-ben. A film lírai, szinte szürrealista látomások ötvözete, amelyhez Sára Sándor operatőr zsenialitása is kellett. Krúdyt a színészsóriás Latinovits Zoltán személyesítette meg.

Krúdy élete nagy részét vendéglőkben és fogadókban töltötte, nemcsak jól ismerte a konyhaművészetet, de annyira ínycsiklandóan tudott beszélni és írni róla, hogy igazi *gourmand*ként tekintett rá mindenki, aki ismerte. Tekintélye máig megkérdőjelezhetetlen! Ezért volt igen jó gondolat annak idején, hogy 1989-ben egy vendéglátásra és turizmusra szakosodó, éppen csak megalakult középiskola Krúdy Gyula nevét vegye fel az író születésének 111. évfordulóján, és viselje azóta is, „... mert író, és nincs még egy magyar író, aki annyit és olyan gyönyörűséggel írt volna gasztronómiáról, mint ő.”⁴²

Így tehát Krúdy Gyula rögtön az alapítást követő tanévben érkezett meg hozzánk. Az intézmény saját ötlet alapján vette fel az örök életű magyar író nevét, vagy maga Krúdy Gyula sugalmazta? Ez a mozzanat szimbolikusnak bizonyult, ez volt az első lépés egy önálló arculat megformálásának útján. Az iskola programjának, filozófiájának, küldetésének ma is elválaszthatatlan része mindaz, amit Krúdy Gyulától tanulnak.

Iskolatörténet

A Győri Szakképzési Centrum Krúdy Gyula Turisztikai és Vendéglátóipari Technikum története 1988-ban, a rendszerváltás első mozzanatainak időszakában kezdődött. A Reider Ferenc úti Középiskola elnevezés mintha némi bizonytalanságot tükrözne, oly rég volt. Az akkori mércével szépnek nyilvánított épületkomplexum falai között láthatatlanul sétálgatott a jövő kérdése. A fejlődő vendéglátó szakmát szolgáló szakiskola vagy szakközépiskola, esetleg korlátozott körzeti igényeket kielégíteni képes tucatgimnázium lesz-e belőle?

Minden lehetőség és veszély nyitottnak és elképzelhetőnek tűnt akkoriban. A kérdések megválaszolását 450 diákkal kezdték meg 23 tanár irányítása mellett. 2017-ben már 109 pedagógus dolgozott az iskolában, a tanulólétszám pedig 1.250 és 1.500 között ingadozott.

Az intézmény elsődleges célja a kezdetek óta az volt, hogy a gazdaság mindenkori igényeihez alkalmazkodni képes, piacképes szakma elsajátítását biztosítsa tanulói számára. A következő lépések a meginduló fejlődésre épültek. A Krúdy egyre keresettebbé, népszerűbbé vált, eredményeik összhangba kerültek a várakozásokkal. Ennek köszönhetően fejleszthették a beiskolázást, bővíthették a képzési kínálat. Kezdett magától értetődővé válni, hogy diákjaik sikeresek a szakmai és tanulmányi versenyeken, jól megállják helyüket a felsőoktatásban éppúgy, mint az életben.

Jól alkalmazkodtak a változó oktatáspolitikai és környezeti igényekhez. Előbb idegenforgalmi szakközépiskolai, majd két tanítási nyelvű gimnáziumi képzést indítottak, később szakgimnáziumként működtek tovább egészen a 2020/2021-es tanév végéig.

A diákok közismereti és szakmai alapozó tantárgyakat tanultak, az iskola saját tankonyhájában sajátították el a szakma gyakorlati képzésének követelményeit. A felsőbb évfolyamokon a közismereti és szakmai elméleti tárgyak mellett munkahelyi gyakorlaton vettek részt. A szakmai képzés az Országos Képzési Jegyzék alapján folyt *Szakács, Cukrász és Pincér* szakmában. A *Szakács* szakma tanulói állami ösztöndíjban részesültek. Felnőttoktatásuk esti tagozatán az eddigieken túl *Vendéglátó üzletvezető*, valamint *Diétás szakács* OKJ-s képzésre is jelentkezhettek az érdeklődők.

A Krúdyban a szakiskolás és szakközépiskolás diákok 4 különböző helyszínen sajátíthatják el a szakmájuk gyakorlati fogásait. A tancukrászat 12 fő egyidejű oktatására alkalmas alkotóműhely. Modern felszereltsége lehetővé teszi a komplett termékpaletta gyakorlati feldolgozását. A szakácsképzést olyan mesterszakácsok segítik, mint Éhn Imre és Sátor László, a tankönyha viszonylag fiatalon elhunyt vezetője Csete Miklós volt.

A tanáraik által felkészített Krúdys diákok különösen sikeresek a különféle szakmai és ügyességi versenyeken – erről nyilatkozott dr. Darabos Ferenc egyetemi docens is a Győr-Moson-Sopron Megyei Falusi Turizmus Egyesület titkáráként. Darabos Ferenc szervezi ugyanis kezdetektől fogva a *Megyére fel!*, később *Tájra fel!* néven közismert és népszerű helyismereti, turisztikai és vendéglátós szakismereteket igénylő, a határokon is túlnyúló vetélkedősorozatot a térség középiskoláiban tanuló diákcsapatoknak az Agrárminisztérium támogatását is élvezve.

A szakgimnáziumi képzésük évfolyamonként 3 osztályt jelentett, elsősorban a felsőfokú intézményekben való továbbtanulásra készített fel négy, illetve öt tanév alatt. A magyar-angol két tanítási nyelvű gimnázium alapos nyelvi előkészítést követően célnyelven sajátíttatta el bizonyos közismereti tárgyak tudásanyagát. Ebben a képzésben a tanulók olyan tudást szerezhettek, amellyel későbbi tanulmányaikat akár magyarul, akár angolul is folytathatták. Kétnyelvű érettségi bizonyítványuk felsőfokú C1 nyelvvizsgával egyenértékű. A humán gimnázium a humán tárgyak mellett nagyobb hangsúlyt fektetett a nyelvi képzésre. A reáltantervű gimnáziumban emelt óraszámban tanították a matematikát és az informatikát.

A szakgimnázium másik célnyelve a német volt. Ez a képzés lehetővé tette a felsőoktatásban való továbbtanulást éppúgy, mint a szakmában való elhelyezkedést. A magyar nyelvű gimnáziumi osztályokban a közismereti tantárgyak mellett két idegen nyelvet (németet és angolt) tanultak a diákok, valamint elméleti és gyakorlati oktatásban is részesültek a turisztika ágazatában. A középiskolai évfolyamok elvégzésével, valamint az érettségi letételével *Szállodai recepciós* szakképesítést, az érettségi után a 13. évfolyamon pedig *Turisztikai szervező, értékesítő*, illetve *Idegenvezető* szakképesítést szerezhettek.

A vendéglátóipari szakgimnáziumban a közismereti tantárgyak mellett egy idegen nyelvet (németet vagy angolt) tanultak a diákok, valamint elméleti és gyakorlati oktatásban részesültek a vendéglátás ágazatában. Az érettségi megszerzésével *Pincér*, a 13. évfolyam befejezése után pedig *Vendéglátás-szervező* szakképesítést szerezhettek.

Mind beiskolázási, mind továbbtanulási, illetve elhelyezkedési mutatóik az intézmény hatékony működését jelzik. Diákjaik körében büszkeséget, öntudatot, összetartó erőt jelent Krúdysnak lenni. Mindezt tükrözik versenyeredményeik. Tehetséges tanulóik tanulmányi, kulturális, művészeti és sportversenyeken egyaránt nagy számban és nagy elhivatottsággal vesznek részt, és érnek el évről évre szép eredményeket. Ezeket az eredményeket jogosan érzi közös sikerének az intézmény minden tagja. Az iskola hitvallásának fontos eleme a pozitív, empatikus viszony tanár és diák között.

Eseménynaptárunkban a tanév minden hetére jut olyan rendezvény, amely valódi ismeretbővítést, testi és lelki egészségnevelést jelent, és tömegeket mozgat meg, legyen szó akár tantárgyi szakmai napról, duatlonversenyről,

vagy közös koncertekről. Rendezvényeik magas színvonalát, a tanítási órákon kívüli közösségi programjaik sikerét is többek között ennek az alkotó és barátságos légkörnek köszönhetik. Figyelnek a szülők legfőbb elvárásaira, állandó kapcsolatot tartanak velük is, kikérik véleményüket a diákokat érintő összes fontos kérdésben.

Miniszteri döntés eredményeképpen az iskola 2020. július 1-jétől két önálló jogutód intézményként működik tovább. A két új intézmény elnevezése:

- Győri Szakképzési Centrum Krúdy Gyula Turisztikai és Vendéglátóipari Technikum (rövid név: Győri SZC Krúdy Gyula Technikum) és
- Győri Szakképzési Centrum Baksa Kálmán Két Tanítási Nyelvű Gimnázium (rövid név: Győri SZC Baksa Kálmán Gimnázium).

A Krúdy napjainkban – „Ízek, nyelvek, élmények – Ez a Krúdy!”

A Krúdyban jelenleg 32 osztályban több mint 864 diák tanul, ezenkívül 168 hallgatójuk van esti oktatásban és felnőttképzésben. A színvonalas szakmai oktatás mellett pezsgő diákélet jellemzi a Krúdyt. Csaknem 82 oktató összehangolt munkájára van szükség a feladatok ellátásához. Mit is jelentettek és jelentenek ma ezek a feladatok?

A Győri Szakképzési Centrum Krúdy Gyula Turisztikai és Vendéglátóipari Technikum jelen formájában tiszta profilú szakképző intézmény. Ennek

köszönhetően a tanulók korszerű tudást sajátíthatnak el a képzésük során a folyamatosan fejlődő turizmus – vendéglátás ágazatban. Bepillanthatnak az üzleti tevékenység alapjaiba és kihívásaiba. Tanulóik olyan készségek és kompetenciák birtokában kerülhetnek ki az iskolarendszerből, amelyek segítségével a negyedik ipari forradalomban átalakuló munkakörökben is megállják a helyüket.

A technikumban olyan szakembereket képeznek, akik választott szakterületükön és bármely, a szakmával kapcsolatos gazdasági területen vezetési, szervezési feladatot el tudnak látni. Tanulóik középfokú, illetve felsőfokú nyelvvizsgaszintnek megfelelő idegennyelv-tudást sajátíthatnak el, továbbá elsősorban szakiránynak megfelelő továbbtanulásra készítik fel őket. Kiemelt céljaik között szerepel a kommunikációs képességek fejlesztése, illetve olyan speciális magatartás és viselkedéskultúra kialakítása, amely alapelvárás a vendéglátóiparban. A két tanítási nyelvű turisztikai technikum osztály célnyelve a német, a nyelvi előkészítő osztály nyelve az angol, de a technikum minden képzésében jelen van a második idegen nyelv is. A képzés lehetővé teszi a felsőoktatásban továbbtanulást éppúgy, mint az elhelyezkedést a szakmában.

A technikusképzésben a turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás során a tanuló betekintést nyer a cukrász, szakács, vendégtéri és turisztikai szakmák tevékenységébe. Az ágazati alapoktatás vizsgával zárul, majd azt követi a szakmaválasztásnak megfelelően a szakirányú képzés: *Cukrász szaktechnikus, Szakács szaktechnikus, Vendégtéri szaktechnikus, Turisztikai technikus, Turisztikai szervező*, illetve *Idegenvezető* szakirányon.

A szakképző iskolában a turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás során a tanuló betekintést nyer a cukrász, szakács, vendégtéri és turisztikai szakmák

tevékenységébe. Megkülönbözteti, felhasználás előtt alkalmassá teszi, előkészíti a termékkészítéshez a nyersanyagokat, ügyel a minőségükre. Kiválasztja a munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket, gépeket, kézi szerszámokat, berendezéseket. Az ágazati alapoktatás vizsgával zárul, majd azt követi a szakmaválasztásnak megfelelően a szakirányú képzés a következő választható szakmákkal: *Cukrász, Szakács, Pincér-vendégtéri szakember, illetve Panziós-fogadós.*

A képzés során arra törekednek, hogy diákjaik kiváló szakmai – elméleti és gyakorlati tudásra tegyenek szert, továbbá elkötelezettek az iránt is, hogy korszerű és versenyképes tudást biztosítsanak a továbbtanulni szándékozóknak.

Aki szeretné felfedezni a világot, utazni, új kultúrákat megismerni és emberekkel foglalkozni, továbbá érdeklődik a gasztronómia iránt, annak a turizmus – vendéglátás ágazatban való továbbtanulás kiváló lehetőséget biztosít. A tanulmányok során a hagyományos magyar vendégszeretet fogalmát tartalommal töltik meg, ugyanakkor az üzleti tevékenység alapjait is elsajátíthatják.

A turizmus és vendéglátás területén a tanulók korszerű, piacképes tudás birtokába jutnak. Átfogó elméleti és gyakorlati ismereteket szereznek egyrészt iskolai, másrészt munkahelyi környezetben, nyelvet tanulnak, emellett beleszótlanak a gasztroturizmus, az aktív turizmus és a kreatív turizmus világába is. A végzett tanulók könnyűszerrel el tudnak helyezkedni a munkaerőpiacon, hiszen a szakmaterületen belül a legkeresettebb szakmákat sajátítják el.

A Krúdyban a kezdetektől működik a diákönkormányzat. Az alulról szerveződő, nyitott közösség hatékonyságát jelzi az általuk szervezett számos program, akció, vagy akár a házirendet, működési szabályzatot is érintő kezde-

ményezés. Az iskola vezetése megfontolja a diákság minden javaslatát, valódi együttműködést megvalósítva a tanulók és a pedagógusok között.

Ma a Krúdy már jó ideje Győr és a régió elismert és népszerű oktatási intézménye. Nevük jól cseng a diákok, a szülők és a szakmai szervezetek körében egyaránt.

Több mint 30 év! Ennyi eddig a Krúdy története. Történelmi távlatból talán csak egy pillanat, ám azoknak, akik részesei lehettek ennek a 32 évnek, mégis nagyon gazdag hagyományt jelent, hétköznapi sorából összeálló ünnepet, igazi sikertörténetet. Teremtő hőkorszak, a mindennapokat öntudatlan tudatossággal alakító szereplőkkel. E történet részesei azok a diákok, pedagógusok és oktatók, akik alakíthatták a történéseket.

Nemzetközi kapcsolatok⁴³

Az iskola megalakulásakor még nem voltak sem a nyelvtanulást, sem pedig az élethosszig tartó tanulást támogató projektek. Éppen hogy megszűnt az orosz nyelv kötelező oktatása, és ezzel új nyelvek tanítása felé nyílt meg az út. Évek teltek el, mire körvonalazódott az intézmény arculata, amelynek fontos eleme, hogy a vegyes középiskolák között az országos ranglista első helyén áll a sikeres nyelvvizsgák arányszámát tekintve. A felvételiző tanulók és szülei elsősorban azzal az igénnyel fordulnak az iskola felé, hogy gyermekük a továbbtanulás előtt legalább egy, de akár több középfokú „C” típusú nyelvvizsgával rendelkezzen.

Már az alapításkor felismerte a vezetőség, hogy a külföldi kapcsolatok több tekintetben is hasznosak lehetnek az oktatási intézmény számára, hogy kapcsolódni tudjon az Európai Unió új politikai lehetőségeihez. Fontos feladattá vált a kapcsolatteremtés. Az ez irányú törekvéseket hamarosan siker koronázta. A külföldi kapcsolatok ápolásának két fontos célja volt: egyrészt a tanártovábbképzésben az új módszerek és szemlélet elsajátítása, másrészt pedig a tanítványok idegen nyelvi, vendéglátóipari és idegenforgalmi tanulási és gyakorlási lehetőségeihez juttatása.

Elsőként az ausztriai Burgenland tartománnyal sikerült kapcsolatot kialakítani. Ennek köszönhetően 1990-ben húsz tanuló kapott német nyelv tanulási lehetőséget Pinkafelden.

1990-től a neusiedli Vendéglátóipari Szakközépiskolával alakult ki partnerkapcsolat, amely kölcsönös diáklátogatásokra adott lehetőséget. Emellett két német szakos tanár és egy idegenforgalmi szaktanár is tanított az idegenforgalmi osztályokban.

1991-ben öt vendéglátós diák az Alpok-Adria Közösség⁴⁴ szervezésében egy hónapot tölthetett el az olaszországi Clusone-ban, az ottani vendéglátóipari szakmunkásképző iskolában. Öt szakmunkástanuló 1991-ben Burgenlandban kezdhette meg a tanulmányait.

1992 júniusában és júliusában a svájci BIGA (Ipari és Munkaügyi Szövetségi Hivatal) támogatásával tíz vendéglátós szaktanár, szakoktató és német szakos tanár négy hetet töltött Weggisben és Davosban, hogy megismerje a svájci vendéglátó- és szállodaipari képzési és továbbképzési rendszert.

A program 1993-ban is folytatódott. Ekkor nyolc kolléga kéthetes továbbképzésen vett részt szintén Svájcban. A szaktanárok a svájci tartózkodás során megszerzett ismereteiket beépítették a tanításba, hasznosították az ott szerzett tudást, szemléletet, módszereket.

1992 óta a Munkaügyi Minisztérium segítségével évente három-négy diák Németországban gyakorolhatta szakmáját. 1993-ban három tanuló az „*idegenforgalom és környezetvédelem kapcsolata*” szakmai tanfolyamon vett részt Németországban.

1990-től német nyelvi lektor dolgozott az iskolában. 1991-től az Egyesült Államok Georgetown városának egyeteméről érkeztek vendégtanárok. Munkájuk nemcsak szakmai segítséget jelentett, hanem sokféle földrajzi, néprajzi ismeretelménnyel gazdagították a tanítványokat.

1993-ban hét diák két hónapos San Marinó-i gyakorlaton vett részt. A Római Magyar Akadémia akkori vezetőjének, dr. Vízgy Györgynek segítségével tölthették a diákok nyári gyakorlatukat néhány San Marinó-i vendéglátós-szállodás vállalkozásnál.

Az Alpok-Adria Vándorlegény Találkozón 1995-ben Treviso-i turisztikai tanulók látogattak az iskolába. Ez alapján bontakozott ki egy későbbi cseregyakorlat. Így öt olasz végzős tanuló teljesíthette a Krúdyban három hetes utazási irodai és szállodaipari gyakorlatát. Elhelyezésük a később kiutazó tanulók családjánál történt, akik az iskolával együttműködve kirándulásokat, programokat szerveztek.

Az iskola akkori vezetőségének tapasztalatai alapján már a 90-es években is azok a kapcsolatok működtek jól, amelyek a tanulók külföldi munkavégzése során jöttek létre. Egy utazási irodával együttműködve az idegenforgalmi osztály tanulói utaskísérőként jártak Görögországban és Spanyolországban.

Németországi gyakorlatokat 1992-ben szervezett először az iskola. Eleinte a Munkaügyi Minisztérium szervezésében töltöttek az iskola diákjai háromfős csoportban három hónapot Füssen környékén vendéglátó egységekben. Megtanultak önállóan dolgozni, és némettudásukat is gyarapították.

1996-tól a német gyakorlatok szervezését átvette Frankfurtban a ZIHOGA (Zentrale Und Internationale Fachwehrmittlung Für Hotel- Und Gaststättenpersonal), amely a szálloda- és vendéglátóegységek személyzetét felügyelte akkoriban, köztük a gyakornokok képzését a világ minden részéről. Az iskolából évente 8–10 fő vett részt ilyen jellegű képzésen. A kijutás feltétele a szakmai tudás mellett a német nyelv ismerete volt, amelyet az iskola nyelvtanárai teszteltek, a német partner pedig az elbeszélgetés alapján döntött. A 90-es évek végén még nehézséget jelentett a szülők meggyőzése, akkor még nehezen engedték el gyermekeiket három hónapra.

A gyakorlat június 15-től szeptember 15-ig tartott. A kiutazás egyénileg történt, amihez munkavállalási megbízásra és érvényes vízumra volt szükség. A tanulókat panzióban vagy szállodában helyezték el, teljes ellátást kaptak. A kollégák tapasztalata az volt, hogy a diákok szakmailag sokat fejlődtek, és nyelvtudásuk is jelentősen gyarapodott. A szülők azt tapasztalták, hogy gyermekeik a három hónapos gyakorlat után önállóak, talpraesettek lettek. Valamennyien sikeres középfokú nyelvvizsgát tettek.

1996-ban az iskola két vendéglős tanulója képviselte Magyarországot az ECA, European Catering Association, avagy az Európai Vendéglátóipari Szövetség nemzetközi versenyén Berlinben. A vendéglátás területén szerzett tudás mellett prezentációs előadással kellett készülniük angolul országunk idegenforgalmáról és gasztronómiai jellegzetességeiről.

Az első versenyt még több is követte. Az iskola diákjai képviselheték hazánkat Athénben, Lausanne-ban, Düsseldorfban, Londonban, Barcelonában és Bécsben. Hazánk vendéglátása, ételei, italai bőségesen kínáltak témát a különböző prezentációknak. A tanítványok szakmai felkészültségükkel és kiváló angoltudásukkal jól képviselték az országot és az iskolát.

1998-ban indult az iskolában a Leonardo Szakképzési Iroda által kiírt pályázat megvalósítása, amely *„A személyiségfejlesztés helyzete, feladatai az elméleti és gyakorlati szakképzésben a kereskedelmi és a vendéglátás területén a transznacionalitás jegyében”* c. pályamű első cselekvési szakasza volt a finn kuopioi Sammakkolanementie iskolával közösen.

A 2001-es év során személyes kapcsolatok segítségével sikerült egy hivatalos diákcsere program keretein belül együttműködési megállapodásra jutni az észak-írországi BIFE-vel (Belfast Institute of Further Education). A kapcsolat részeként az iskola megszervezte, biztosította és felügyelte a Győrbe érkező és háromhetes gyakorlatukat nálunk töltő ír egyetemisták itt tartózkodását.

Ennek viszonzásaként a belfasti egyetem kedvezményes szállást, ingyenes angolórákat és szemináriumokat biztosított, továbbá hétvégi kedvezményes kirándulásokat szervezett a diákok számára. Ezen cserekapcsolat révén

tizenöt tanuló jutott ki angol nyelvterületre. A programot támogató kolléga elmondása alapján a résztvevők megtapasztalhatták a brit szigetek lakóinak életmódját, szokásait, életvitelét, valamint anyanyelvi környezetben fejleszthették nyelvtudásukat, és betekintést nyerhettek egy külföldi felsőoktatási intézmény életébe.

A külföldi szakmai gyakorlatokat a 2000-es évek elején döntően befolyásolta, hogy ekkor már tervben volt 2004. május 1-jétől Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozása.

A Krúdy 2001 szeptemberétől 2003 áprilisáig a Comenius 1. minőségfejlesztési modell alapján teljes szervezeti és tartalmi átvilágítást végzett az iskolai élet minden területén. A saját értékek megőrzése mellett megfogalmazódtak a további célok, a kliensi és partneri igényeknek való megfelelés és az európai normákhoz, szemlélethez való igazodás is.

Čadca-Tesin-Skiwerzina

2002-től 2008-ig az iskola aktív résztvevője volt egy nemzetközi projektnek, amit a Visegrádi Alapítvány is támogatott. A čadcai (Szlovákia) szlovák-angol két tanítási nyelvű gimnáziummal, illetve Tesin (Csehország) és Skiwerzina (Lengyelország) gimnáziumával fűzte szorosabbra az iskola az együttműködést. A čadcai gimnáziummal már évek óta kiválóan működött egy diákcsere program. A két tanítási osztályok tanulói 2–4 hétig vendégdiákjai lehettek a másik város oktatási intézményeinek. Mivel az oktatás nyelve a társintézményben az angol volt, a vendégdiákok aktívan be tudtak kapcsolódni az ot-tani munkába.

A két iskola együttműködésének másik területe a „*Local Studies*” azaz Helyi Tanulmányok elnevezésű projekt. A Visegrádi Alapítvány által támogatott három napos projekttalálkozón évente más-más városban gyűltek össze a tanulók (20-25 diák), és egyes csapatok fedezték fel a vendéglátó város nevezetességeit, történelmét, kultúráját. A projekttalálkozót a diákok együttesen elkészített angol nyelvű előadása zárta.

Ezen együttműködés harmadik területe a „*Science Across the World*”, azaz Tudomány a Világ Körül. A résztvevő partneriskolák azonosak voltak, de a diákok nem. A szervezők arra törekedtek, hogy minél több diákot bevonjanak a projektbe. Négy-öt fős csapatok egy-egy globális problémát (savas esők, környezetvédelem, klónozás stb.) jártak körül, helyi problémamegoldásokat kerestek angol nyelven.

A čadcai kapcsolat sokféle szempontból volt hasznos a diákok számára. Megismerhették a szomszédos népek kultúráját, multikulturális környezetben tölthettek el huzamosabb időt, és fejleszthették angol nyelvtudásukat. Az iskola csapata a Corvinus Egyetem által szervezett versenyen beszámolt a Visegrádi Alapítvány által támogatott projektről, az intézmény több éves aktív részvételéről.

Két tannyelvű oktatás

A közoktatási törvény és a felsőoktatási törvény 2003 tavaszi módosítása után megszűnt a felsőoktatási felvételi vizsga, szerepét a kétszintű érettségi vette át. Ennek célja az volt, hogy esélyegyenlőséget teremtsen minden diák számára a felsőoktatásba való bejutásra.

Az iskola a 2003/2004-es tanévtől egy magyar-angol tannyelvű, öt évfolyamos gimnáziumi osztály indítására kapott engedélyt az önkormányzattól. A két tanítási nyelvű gimnázium létrehozását több tényező is indokolta. A munkaerőpiacon már abban az időben megnőtt az igény a magas szintű angol nyelvtudással rendelkező szakemberek iránt. A két tannyelvi oktatás azóta is része az iskola profiljának.

A 9. évfolyam angol nyelvi előkészítéssel kezdődik. Így lehetővé válik, hogy azon tehetséges tanulók is felvételt nyerjenek, akik nem rendelkeznek angol nyelvtudással. A 10. évfolyamtól kezdődik egyes közismereti tárgyak célnyelven történő tanítása: célnyelvi kultúra és civilizáció, világtörténelem, matematika. Ezekből a tantárgyakból a diákok célnyelven tesznek érettségi vizsgát.

A tanítás a 13. évfolyamon fejeződik be. Az érettségiig angol nyelvből felsőfokú, a második idegen nyelvből (német) pedig általában középfokú, de az utóbbi években egyre gyakrabban előfordul, hogy felsőfokú szintig is eljutnak.

EdTWIN-projekt

Az EdTWIN betűszó egy regionális projektet takar. Ezt a projektet a Bécsi Iskolatanács (Stadtschulrat Wien) és a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kara koordinálta 2009 és 2011 között. A programba bekapcsolódhattak győri iskolák is, így került bele a Krúdy. Az iskola három osztálya, egy idegenforgalmi, egy angol-magyar két tannyelvű és egy szakács-pincér szakiskolai osztály tudott kölcsönös kapcsolatot kialakítani egy-egy bécsi osztállyal. A konkrét programok 2010 tavaszán kezdődtek. Először a Hertha Firnberg Schule szakiskolás diákjai látogattak el az iskolába. Itt az egyik 12.

évfolyamos szakiskolás osztállyal közösen főztek, illetve szolgáltak fel magyaros ételeket. Ezt követően Bécsben osztrák ételeket készítettek az osztrák-magyar vegyes csoportok.

Ugyanebben a tanévben az iskola 11. évfolyamos angol-magyar két tannyelvű osztálya fogadta a Famulus Hotelben a bécsi 5. számú Realgymnasium (Rainergasse) egyik osztályát.

A következő tanévben az iskola egyik német-magyar két tannyelvű idegenforgalmis osztálya vett részt a határokon átívelő projektben. Együttműködésük címe „*Grenzenlos ökologisch reisen*”, azaz „*Határtalanul ökológiailag utazni*” lett, mivel a projekt környezetvédelmi szempontokat is magába foglalt. 2011 áprilisában a bécsi 7. számú Bundesrealgymnasium (Kandlgasse) egyik osztálya vendégeskedett az intézményben. Megtekinthették a Krúdy Diákdiri műsorait, majd egy győri városnézésen vettek részt, amely magába foglalt egy látogatást a Pannon-Víz Zrt-nél is. Az ésszerű vízfelhasználásról szóló előadás jól kapcsolódott a pár héttel későbbi bécsi projekthez is, ahol az ökológiai lábnyom kiszámítása, illetve a környezetbarát hulladék-megsemmisítés volt a téma.

A projekt keretében az iskola azt is vállalta, hogy évente 7-8 alkalommal vendégül látja egy-egy tanórára azokat a bécsi diákokat, akik magyarul tanulnak a Bécsi Iskolatanács szervezésében. Az együttműködés végül 2011-ben ért véget.

Határtalanul!

Az iskola külföldi kapcsolatainak egy másik típusa a határokon túl élő magyarsággal való kapcsolattartás. Erre szolgált a magyar kormány által meghirdetett „*Határtalanul!*” program.

A pályázat keretében a diákok olyan együttműködésre kaptak támogatást, amely egy magyarországi, valamint egy határon túli (Románia, Szlovákia, Szerbia vagy Ukrajna területén működő) magyar tannyelvű vagy magyar tagozattal rendelkező partnerintézmény együttes részvételével valósul meg. A 2011-2012-es tanévben a Krúdy Gyula Középiskola 12.i német-magyar két tannyelvű osztálya a csíkszeredai Joannes Kájoni Gazdasági Szakközépiskola diákjaival együtt nyerte meg a pályázatot.

Az együttműködés célja az volt, hogy a diákok hozzanak létre két PR-filmet. Ezeknek a filmeknek a két partneriskola városát kellett bemutatnia kulturális, történelmi és turisztikai szempontok alapján. Az erdélyi fiatalok megismerhették Győrt, de eljuthattak más magyar városokba is. Szeged, Ópusztaszer, Tihany, Balatonfüred, Keszthely, Budapest és Debrecen is az útvonal részei voltak. A nyertes 12.i osztály öt napot tölthetett el Erdélyben. Megtekintették Marosvásárhely, Kolozsvár, Segesvár és Csíkszereda nevezetességeit, jártak a Medve-tónál, a Gyilkos-tónál, a parajdi sóbányában, valamint Farkaslakán Tamási Áron szülőházában is.

A dél-brandenburgi Doberlug-Kirchhain városában él egy megszállott úriember, Werner Junghardt. Ő a 90-es években megvett, majd felújított egy középiskolát, ahol éttermet, hotelt, tekepályát, valamint szakképző központot hozott létre. Miután a komplexum elkészült, nemzetközi diáktalálkozók szervezésébe kezdett. 1999-ben és 2000-ben a Krúdy küldöttsége is ott volt a résztvevők között cseh, lengyel és mongol diákok társaságában. Hosszú idő után ez volt az iskola első jelentős németes kapcsolata. Az első két alkalom után úgy tűnt, nem lesz folytatás...

Az ezredforduló utáni időszak gazdasági változásainak köszönhetően az iskola által oktatott szakmákkal rendelkező munkavállalók iránti igény – a vendéglátás és az idegenforgalom kedvező átalakulásának köszönhetően – mind belföldön, mind külföldön jelentősen megnőtt. A keresletet jól jelzi, hogy régióinkban a szakács szakma immár nyolcadik éve hiányszakmának minősül. A hazai munkavállalási lehetőség mellett az uniós munkaerőpiacon is nőttek az elhelyezkedési esélyek ezekben a szakmákban.

... A történet aztán 2006-ban mégis folytatódott, hála Junghardt úr ötleteinek. Immár komolyabb szintre lépve közösen pályázott az iskolával az Európai Unió Leonardo programjában, hogy a diákok – elsősorban a vendéglátó technikusok és a szakiskola 12. osztályos növendékei – külföldi szakmai gyakorlatra mehessenek. A pályázat sikerrel járt, így a 2006/2007-es tanév folyamán két turnusban összesen tizennyolc diák utazhatott Németországba három hetes szakmai gyakorlatokra, melyek során a szálloda- és vendéglátás területén mutathatták meg és gyarapíthatták tudásukat. Közben módjuk nyílt német nyelvtudásuk használatára, ezzel maguknak is bizonyítva a nyelvtanulás szükségességét. A diákoknak a munka mellett lehetőségük volt a környék megismerésére, kirándultak Berlinbe és Drezdába, jártak ipari létesítményekben is.

2008-ban és 2009-ben két turnusban tíz-tizenkét diák gyakorolhatta a nyelvet az első ausztriai nyelvi táborban, a stájerországi Murauban – szoros együttműködésben egy helyi iskolával.

A gazdaság fejlődésének, uniós csatlakozásunknak és régióink németorientált sajátosságának következményeként egyre nagyobb szükség van a jól képzett, nyelvismerettel is rendelkező szakemberekre. Az iskola vonzáskörze-

tének és a régiónak e területen várható fejlődése, munkaerő-igénye mind arra ösztönözte a vezetőséget, hogy az intézmény szakmai képzését olyan lehetőségekkel és módszerekkel egészítse ki, amelyeknek következtében a tanítványok jobban helytállhatnak akár belföldi, akár külföldi munkavállalásaik során. Ismét a külföldi kapcsolatok bővítése tűnt az egyik lehetőségnek.

2008-ben az intézmény külföldi kapcsolatokban leggazdagabb időszaka kezdődött meg.

Erfurt

A 2007/2008-as tanévben újabb sikeres kapcsolat kiépítésére került sor. Győr testvérvárosa, Erfurt 5. számú szakképző iskolájából (Staatliche Berufsbildende Schule für Ernährung, Hauswirtschaft, Körperpflege und Agrarwirtschaft) érkezett a Krúdyba tizenhárom diák és két kísérő néhány hetes szakmai gyakorlatra 2008 februárjában. A viszontlátogatás 2008 őszén történt.

Még a 2000-es évek második felében kereste meg az intézményt a győri önkormányzat segítségével az erfurti Ernst-Benary-Schule vezetősége. A szakiskolai diákok külföldi gyakorlatának előmozdítása volt a cél, de a szélesebb együttműködés igénye is megfogalmazódott. Az ismerkedő látogatások után 2009 és 2011 között több turnusban fogadtak erfurti szakács és pincér diákokat. Ezek a tanulók Győr előkelő szállodáiban és éttermeiben gyakoroltak három-négy héten keresztül. A gyakorlat mellett meglátogatták az iskolát, fogadta őket a polgármester, illetve több kiránduláson is részt vettek. A két iskola közötti jó viszony elvezetett odáig, hogy az intézmények igazgatói testvériskolai megállapodást kötöttek egymással, amit mindkét város polgármestere ellátott kézjeggyével.

Az Ernst-Benary-Schule partner iskola 1992-ben nyitotta meg kapuit táplálkozástudomány, testápolás és kertépítés szakirányokon. A táplálkozástudomány szakirányon belül képeznek *Szakács, Hotelmanager és Éttermi manager* szakembereket. Az oktatási rendszerük hasonló a Krúdyéhoz, a gyakorlati felügyeletet a Kereskedelmi és Iparkamara végzi. Az oktatás négyheti bontásban történik, egy hétig az iskolában tanulnak a diákok, három hétig pedig vendéglátó-ipari üzletekben szereznek szakmai gyakorlatot. Az iskolában egy nap tanműhelyi gyakorlat van.

A tanintézmény négy különálló épületrészből áll, mindegyik különböző szakirány képzéséhez lett kialakítva. Az Ernst-Benary-Schule diáklétszáma 1100 fő, ebből mintegy 200 fő képzése folyik az élelmiszertudományi szakág területén. Az intézmény gyakorlati műhelyei kiválóan felszereltek. Minden feltétel adott a diákok számára, hogy megismerkedjenek a modern termelésben is használatos technikai eszközökkel, használatukat elsajátítsák. Kiemelt szerep jut az informatika oktatásának, amely természetesen szakmaspecifikus. Mind a gyakorlati, mind az elméleti oktatás magas színvonalon, a piac igényeit szem előtt tartva folyik. A gyakorlati oktatók és az iskola kapcsolata a kamarával folytonos és kölcsönösen hasznos. Az intézmény szakoktatói diákjaikat rendszeresen versenyeztetik, a tanulók kiváló eredményeket érnek el mind tartományi, mind országos szinten.

Az erfurti kapcsolat azóta jelentősen kibővült. Az iskola kétszer is pályázott az *Egész életen át tartó tanulás* program *Leonardo da Vinci mobilitás* alprogramjára. Ennek keretében 2010 ősze és 2013 tavasza között négy turnusban összesen harmincnégy diák jutott ki Erfurtba, külföldi gyakorlatra. A négy turnusból három kiutazás négy hétig tartott, egy nyári pedig nyolc hétig.

A négyhetes tartózkodáson szakács tanulók vettek részt, míg a nyolc-
hetes turnuson olyan vendéglős tanulók, akik már letették az érettségit.
A diákok Erfurt neves szállodáiban és éttermeiben gyakorolhattak pl. a Hotel
Mercure Altstadtban, az IBB Hotelben, a Louisiana étteremben, az Airport
Hotelben és a Victor's Residence-ben. Megismerhették a német gasztronómia
fogásait, az ottani munkafegyelmet, és gyakorolhatták a nyelvet. A kiutazók
eljuthattak Thuringia tartomány fővárosába, kirándulhattak Weimarba, Jéná-
ba és a Wartburgi várnál is. A magyar diákok munkájával mindenhol meg
voltak elégedve, többüknek később állásajánlatot is tettek.

A szakmai mobilitási kapcsolat további együttműködési formák előtt
nyitotta meg az utat.

A 2012/2013-as tanévtől kezdve a Kaisersaal Rendezvényközpont és az
Airport Hotel négy-öt diák tíz hónapos foglalkoztatását vállalta.

2010-ben a bonni Szövetségi Munkaügyi Ügynökség (Bundesagentur
für Arbeit) kereste meg az iskolát azzal a céllal, hogy a szakképzésben tanuló,
tehetséges, vállalkozó kedvű diákokat három hónapos nyári gyakorlatra hívja.
Az együttműködés azóta is töretlen. Évente hat –nyolc fiatal jut ki Németor-
szág legszebb vidékeire, nyári gyakorlatra.

Ezenkívül lehet jelentkezni a svájci SSTH (Swiss School of Tourism
and Hospitality, Passugg) idegenforgalmi főiskola ösztöndíjára is. A passuggi
székhelyű főiskola kéthetes képzést és három és fél hónapos gyakorlati lehetősé-
séget kínál minden évben tíz magyar fiatalnak. A kiválasztás szigorú, szóbeli
és írásbeli vizsgából áll. Az iskola diákjai több alkalommal is a kiválasztottak
közé kerültek.

Erasmus+

A Györi SZC Krúdy Gyula Turisztikai és Vendéglátóipari Technikum 2 év kényszerszünet után folytatta az Erasmus+ szakmai mobilitás programját. 2021 őszén tíz diák utazhatott gyakorlatra Erfurtba.

Molnár Patrik (11.I) élménybeszámolójából:

„Az Erfurtban töltött egy hónap tele volt kalandokkal és élményekkel. Megtanultunk önállóbbak lenni, miközben helyt kellett állnunk a munkákban és el kellett látnunk magunkat. Szerencsére a tanáraink mindig ott voltak, ha szükségünk volt rájuk. Nagyon sokat tudtunk meg a városról, és a város nyüzsgő életébe is bepillantást nyertünk például az Oktoberfestnek köszönhetően. Remek programokat sikerült szerveznünk, amik nagyban hozzájárultak a program sikerességéhez. Csak hogy párat emeljek ki közülük: meglátogattuk az erfurti állatkertet, megnéztük az idén Erfurtban megrendezett virágkarnevált, elutaztunk Weimarba és Buchenwaldba és még sorolhatnám. A munkában legjobb tudomásom szerint mindenki nagyon jól érezte magát. Mindenki kihozta magából a legtöbbet, amiért a gyakorlat végén nagyon hálásak voltak a munkahelyek. Sok tapasztalatot szereztünk, amit később remélhetőleg hasznosítani tudunk. A munkatársak nagyon kedvesek és segítőkészek voltak, ha bármi gondunk akadt, nyugodtan fordulhattunk hozzájuk. Ez az utazás nagyon sokat hoztátett a nyelvtudásunkhoz is, ugyanis a munkában és egész nap németül kellett beszélnünk. Véleményem szerint egy nagyon jó, összetartó csapat jött össze, akikkel nagyon jól és gyorsan telt az idő.

Azt hiszem mindenki nevében beszélhetek, amikor azt mondom, hogy még maradtunk volna, és hogy ez az egész egy hónap egy felejthetetlen élmény volt számunkra.”

Szeli Júlia (11.I) így írt:

„Én is azon szerencsés diákok közé tartozom, aki kint tölthetett az Erasmus+ programon keresztül egy hónapot Erfurtban. Hatalmas élmény volt ez számomra, és úgy gondolom, hogy életre szóló élményekkel, valamint hasznos tapasztalatokkal gazdagodhattunk...”

Pető Gyűjtemény

Pető István neves győri vendéglátós, Venesz József-díjas mesterszakács, Schnitta Sámuel-díjas vendéglős, fogadómaster, a Szakács Egyesületek Világszövetségének Örökös Tiszteletbeli Tagja 2015. november 27-én a Krúdynak ajándékozta az élete során összegyűjtött, több száz éves gasztronómiai eszközeit, könyveit. A gyűjteményben találhatóak szakácskönyvek, edények, tálalók, evő-, ivóeszközök, berendezési tárgyak, munkaeszközök, népi használati eszközök.

Ez a gyűjtemény szemléletesen őrzi a múltat és tanítja, segíti a jövőt. Nagyban hozzájárul a hagyományok megtartásához, a tanulók szakmai műveltségének gyarapításához. Kiemelt feladata az oktatásban való hatékony részvétel és a pályaorientáció segítése, emellett sajátos hangulatával, hatásával még vonzóbbá teszi az iskolai képzést és a rendezvényeket is.

Az állandó tárlat küldetése nem csupán az egy emberöltőn átívelő gyűjtőmunkának az őrzése, ápolása és széles körben történő megismertetése. A Krúdy további feladatának tekinti ennek a páratlan tevékenységnek dokumentumokkal, tárgyakkal való bővítését, gyűjtését és nyilvánossá tételét.

A kiállítás anyaga Pető István bensőséges szeretetét és vonzódását mutatja szakmája, a vendéglátás iránt. A gyűjtemény megidézi a boldog békeidők kávéházi és éttermi hangulatát, de ízelítőt kapunk a falusi konyhaművészet letisztult, egyszerű világából is. Helyet kapnak itt az éttermi és cukrászati termelés és értékesítés berendezési, felszerelési tárgyai, munkaeszközei. A tálaló-, ivó- és evőeszközök között szép számmal akadnak olyan darabok, amelyek különös szakmatörténeti értéket képviselnek, illetve olyanok is, melyek egy-egy legendás győri vendéglátóhely emblémáját viselik magukon.

Az adományozó levél átadására 2015. november 27-én, a *Krúdy Szalon* keretében megrendezett ünnepélyes kiállításmegnyitón került sor. A megnyitón Krúdy Gyula világát idézték fel a diákok egy éttermi jelenettel, ahol különlegességként a Pető Gyűjtemény eszközeivel tálaltak.

Krúdy Alapítvány

Az iskola szülői munkaközössége 1991-ben hozta létre a „*Krúdy Alapítvány a tanulókért*” elnevezésű szervezetet. Ennek célja, hogy a szociálisan rászoruló tanulókat anyagi támogatásban részesítse, valamint iskolai szintű elismerést

nyújtson a kimagasló tanulmányi eredményükkel példamutató diákoknak, és támogassa részvételüket tanulmányi versenyeken, pályázatokon. Az alapítvány bevételeinek nagy része a személyi jövedelemadó egy százalékának felajánlásából származik.

Győri Krúdys Diákok Kulturális és Gasztronómiai Egyesülete

Az egyesület 2007 szeptemberében azzal a céllal jött létre, hogy lehetőséget teremtsen a Krúdys diákélet színesítésére, a tanulók, a diákprogramok és szabadidős rendezvények támogatására. Az azóta eltelt tanévek során – elsősorban a szülők segítségével – ezek a célkitűzések megvalósulhattak. Az iskola nevét és jó hírét gyakran éppen az ilyen módon támogatott diákok és rendezvények vitték messzire.

Győri Szakképzési Centrum

Baksa Kálmán Két Tanítási Nyelvű Gimnázium

A névadó⁴⁵

Baksa Kálmán tanár 1988-ban lett a Reider Ferenc úti Középiskola igazgatója, javaslatára vette fel az intézmény Krúdy Gyula nevét. Lovásziban született 1941. február 24-én. 1959-ben a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumban érettségizett, majd az Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerzett földrajz-történelem szakos középiskolai tanári diplomát. A győri Konzervatóriumban zenei tanulmányokat folytatott, majd turisztikai-vendéglátóipari ismereteket szerzett Svájcban. 1966-tól a ménfőcsanaki Gimnázium, Mezőgazdasági Szakközépiskola és Általános Iskola, 1970-től a Mayer Lajos Vízügyi Szakközépiskola tanára volt. 1975-ben a ménfőcsanaki Petőfi Sándor Általános Iskola igazgatója lett, tanított a Széchenyi István Főiskolán és az Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolán is. 1992-ben megkapta a Győr Város Emlékérme „Győr Oktatásügyéért” kitüntetését, 2004-ben Győr MJV Díszpolgára lett. A Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt tulajdonosa, aranydiplomás kö-

zépiskolai tanár. Először tantermet, főzőversenyt neveztek el róla, majd emléktábláját avatták. Családja Baksa Kálmán emlékérmét alapított.

Baksa Kálmán 2017. május 4-én hunyt el 76 éves korában. A Krúdy egyik új hajtása, a Két Tanítási Nyelvű Gimnázium vette fel a nevét 2020-ban.

Iskolatörténet

A Baksa Kálmán Két Tanítási Nyelvű Gimnázium Győr és a régió elismert és népszerű oktatási intézménye rövid, de mégis hosszú múltjának köszönhetően. Neve jól cseng a diákok, a szülők és a szakmai szervezetek körében egyaránt, pedig ezen a néven még csak a harmadik tanévük hetei peregnek.

Miniszteri döntés eredményeképpen a korábbi Krúdy Gyula Gimnázium, Két Tanítási Nyelvű Középiskola, Turisztikai és Vendéglátóipari Szakképző Iskola ugyanis 2020. július 1-jétől két önálló jogutód intézményként működik. A két új intézmény elnevezése:

- Győri Szakképzési Centrum Krúdy Gyula Turisztikai és Vendéglátóipari Technikum (rövid név: Győri SZC Krúdy Gyula Technikum) és
- Győri Szakképzési Centrum Baksa Kálmán Két Tanítási Nyelvű Gimnázium (rövid név: Győri SZC Baksa Kálmán Gimnázium).

A Baksa Gimi – amilyen néven gyorsan beépült a köztudatba –, történetének egyik megközelítése a Krúdy Technikumról írt részben található,

hiszen ez a két intézmény egy töről fakadt. Az eddig letudott két tanév pedig még a jelen része.

Érdeemes újra elolvasni a névadásról született írást, amely a Győri Szalomban jelent meg, mert egyszerre fókuszál az elődintézményre és az alapító igazgató nagyszerű személyiségére. A kipontozott részek kihagyást jelentenek a felesleges ismétlődések elkerülése céljából.

Sulyok Attiláné: Gimnáziumot neveztek el a győri Krúdy Gyula középiskola alapító igazgatójáról, Baksa Kálmánról⁴⁶

„...Nagy megtiszteltetés érte a ménfőcsanaki Baksa családot, akik 54 éve kerültek a településre tanítani. Gyermekük is itt élnek családjukkal. Dicsőség a győrieknek, a ménfőcsanakiaknak, a gimnázium tanulóinak, tanárainak is, hogy iskolájuk alapító igazgatójáról neveztek el a »régi-új« oktatási intézményt.

Baksa Kálmán halálának 3. évfordulóján hozták nyilvánosságra ezt a döntést. A fenntartó, a Krúdy iskola vezetősége, tantestülete és a diákönkormányzat érdeme, hogy az intézmény 32 éves működése alatt országos, nemzetközileg is elismert eredményeket értek el.

Baksa Kálmán egy kis zalai faluból, Lovászból került Győrbe, és iskolák alapítója, tanára, igazgatója lett. 1966-tól Ménfőcsanakon tanított az akkori középiskolában, majd az intézmény megszűnése után öt évig a Mayer Lajos Vízügyi Szakközépiskolában. 1975-ben a tantestület kérésére kinevezték a Petőfi S. Általános Iskolába igazgatónak, ahol 13 éven át irányította az oktató-nevelő munkát. A tanulóinak száma akkor a 900-at is meghaladta, ezért új, korszerű épületre

volt szükség, így készült el a Kisdobos úti intézmény. A ménfőcsanakai iskola sokat fejlődött az igazgatása alatt. Az országban elsőként itt, a tornateremmel nem rendelkező iskolában hozták létre – testnevelő feleségével – a testnevelés tagozatot. A kerületben aktív közéleti tevékenységet folytatott.

1988-ban kérték fel a győri Vendéglátóipari Szakközépiskola és Gimnázium szervezésére, a tantestület megalakítására, a pedagógiai program megírására. Nagy hittel, összetartással, pedagógiai elközeléssel dolgoztak azon, hogy a szülők, diákok elégedettek legyenek. Büszke volt a kollégáira, akik 17 éven át segítették igazgatói munkáját.

A Krúdy legutóbbi neve Krúdy Gyula Gimnázium, Két Tanítási Nyelvű Középiskola, Turisztikai és Vendéglátóipari Szakképző Iskola volt. A sokoldalú intézmény vezetése emberpróbáló feladat elé állította Baksa Kálmánt. Az iskola 1988-ban 450 diákkal és 23 tanárral kezdte meg a várva várt tanévet. Néhány év alatt a Krúdy egyre népszerűbbé vált, bővült a képzési kínálata, jól alkalmazkodtak a változó környezeti igényekhez. A merész iskolavezetői elképzelések sikeresek voltak. Az országban másodikként német kéttannyelvű idegenforgalmi osztályt, számítástechnikát, majd 2003-tól magyar-angol két tanítási nyelvű gimnáziumi képzést indítottak. Az iskolák között ritkaságnak számított, hogy egy intézményen belül különböző iskolatípusokat így egyesít, ilyen sokszínű a szakok összetétele.

Először Reider Ferenc úti középiskolaként működött, azonban 1990-ben Baksa Kálmán igazgató javaslatára felvették Krúdy Gyula ma-

gyar író nevét. A vendéglátó és a turizmus szakma magas színvonalú oktatását a régió is elismerte. 1993-ban önálló étteremmel és konyhával gyarapodott az intézmény. A diákok sikeresek voltak a szakmai és tanulmányi versenyeken, jól megállták a helyüket a felsőoktatásban és az életben egyaránt.

.....

Ma a Krúdy Győr és a régió elismert és népszerű oktatási intézménye. Ménfőcsanakról is sokan választják ezt a középiskolát. Jelenleg 47 osztályban több mint 1.300 diák tanul, ebből a gimnáziumban közel 500-an. Csaknem 120 pedagógus összehangolt munkája szükséges a feladatok ellátásához.

A felkészült tanárokon kívül a jó hangulat is jellemző az iskolára, a diákok szeretik – büszkeséget, összetartó erőt jelent Krúdysnak lenni. Reméljük, július elseje után a Baksa Kálmán Gimnázium tanulóiban is megmarad ez az érzés! Az új gimnázium különálló arculata, a Krúdy Technikum szellemisége ugyanúgy az alapító igazgató szándéka és küldetése alapján jött létre. A régi tanulók büszkén emlékeznek arra, hogy egykor ebbe az iskolába jártak. Sokuknak van szép emléke a földrajzot, történelmet tanító Baksa Kálmán igazgató úrról. Megelégedéssel gondolnak az itt töltött diák éveikre. A több mint negyedszázad alatt gazdag hagyományokat hoztak létre. Igazi sikertörténet részesei.

.....

A névadás a Baksa Kálmán iránti megbecsülést fejezi ki, méltó módon állít emléket egy pedagógus egyéniségnek, pedagógus példakép-

nek, vezetőnek. Felesége hozzájárulására is szükség volt a névadáshoz, de meglepetésként érte a családot. Baksa Kálmán harmadik gyermekeként szerette a Krúdyt, most mosolyogva mondaná: ikergyerekeim lettek!

.....

Baksa Kálmán színes egyéniségére mindig emlékezni fognak azok, akik ismerték. Végtelenül szerény, komoly ember volt, felkészült, igényes a munkájára. Céltudatosság, kiszámíthatóság jellemezte, véleményét soha nem titkolta. Egész életében bővelkedett szellemi és lelki értékekben. Hatalmas erővel és energiával állt tanuláshoz, sporthoz, hobbihoz. Lelkesedése példamutató volt diákjai, társai számára is. Utolsó éveiben értékes jótékonyági tevékenységet végzett a Lions Alapítványnál. Szép, tartalmas örökséget hagyott az utódokra. Síremléke a ménfői temetőben található. Életét, munkásságát az ész, a szív, a jóakarát harmóniája irányította, mondta temetési búcsúbeszédében Bejcziné Mosolits Erika, a Baksa Kálmán Gimnázium igazgatója, alapító tanára.”

A Baksa Kálmán Gimnázium tehát alig két teljes tanévet zárhatott le eddig. Ebből is 10 hónapot elrabolt a pandémia, a kényszerű online oktatás, amely nem pótolhatja sem a személyes tanár-diák találkozásokat, sem pedig a közösségi életet. A Baksa igazgatónője, Bejcziné Mosolits Erika maga is 32 évet dolgozott a Krúdyban, vagyis pályafutásának szinte egészét. Bejcziné tisztában van vele, hogy gimnáziumuk múltja szintén 1988-ban kezdődött, Baksa Kálmán igazgató úrral. A tőle kapott értékeket és útravalót viszik tovább, és azon örködnek, hogy mindezt tovább adhassák, át a jövőendő nemzedékek számára.

2020 nyarán az alábbi levelet fogalmazták meg gólyáinknak:

„Kedves Gólyáink!

Talán furcsálljátok, hogy bár a Krúdyba jelentkeztetek, mégis a Baksa Kálmán Gimnáziumban kezdtetek el középiskolás éveiteket...

Magyarázzuk hát meg e »furcsaságot«:

2020. július elsejétől a szakképző intézmények átalakítása következtében a Györi SZC Krúdy Gyula Gimnáziuma, Két Tanítási Nyelvű Középiskolája, Turisztikai és Vendéglátóipari Szakképző Iskolája két önálló jogutód intézményre, egy szakképző intézményre és egy gimnáziumra válik szét.

Így ti szeptembertől a Györi SZC Baksa Kálmán Két Tanítási Nyelvű Gimnáziumának tanulói lesztek.

Jó-jó, értjük, tudjuk: mint leendő iskolátokét, a Krúdy nevét már-már megszoktátok, új iskolátok névadóját pedig a legtöbben nem ismeritek. De Gyula úrhoz vajon személyes ismeretség köt? No, hát valóban nem.

Csak hallottátok, mit jelent a Krúdys szellemiség, s a részei kívántok lenni. Jó hírünk van: a Krúdys szellemiség ugyanazt jelenti, amit ezután is fog – csak épp Baksának hívják.

De hadd segítsünk: Baksa Kálmán a Krúdy alapító igazgatója, később címzetes igazgatója volt, Krúdy maga lenne rá büszke, ha egy ilyen úriember szerepelt volna regényeiben... mert ízig-vérig úriember volt ő, akinek szívügye volt ez az iskola, a gimnázium, aki minden erejével azon volt, hogy ez a külvárosi iskola több legyen »városszélségnél« ... Az elmúlt harminckét év alatt pedig több is lett, de mennyivel!

A Krúdy lett, így, nagy, hangsúlyos, határozott névelővel. A név viszont most változik. Krúdyból Baksává. Ám a kapuk, ajtók, színpalak mögött, a tantermekben, a karzaton, az aulában ugyanaz a Krúdys szellemiség lesz a meghatározó, amit jól ismertek, vagy amiért ide szeretnétek jönni, hozzánk.

Ez lesz a »Krúdys Baksa«. Új név-régi tartalommal, régi értékekkel. Kedves leendő Baksa gimisek! Ne legyen bennetek semmi kétség. Csak büszkeség, erő, kitartás, hisz most már két égi pártfogónk is van: Krúdy és a mi alapító igazgatónk, akinek gimnazistaként viseljétek büszkén a nevét: Baksa Kálmán.

Mi pedig ott állunk mellettetek-veletek a régi értékeinkkel, szellemiséggel, s a feladattal, hogy a most születő, éppen most önállóvá váló, régi-új iskolánkat megőrizzük továbbra is Győr egyik legjobb gimnáziumának.

Tanáraitok”

A Baksa napjainkban

A Gimnázium hitvallása⁴⁷:

„Mi, a Baksa Kálmán Gimnázium diákjai és tanárai hisszük és tudjuk, hogy megújult nevű iskolánk erőt merít és kiaknáz minden lehetőséget a változásokból. Nagyszerű lehetőségnek tartjuk, hogy alapító igazgatónk nevét viselve valami egyedi, különleges küldetést vihetünk véghez, melynek eredményeként értékes, a világra nyitott, széles látó-

körrel és biztos alapokkal rendelkező fiatalokat bocsáthatunk ki gimnáziumi osztályainkból. Olyanokat, akik szót értenek a világgal...”

A Baksa jelen formájában már szintén tiszta profilú intézmény. A gimnáziumban folyó munka meghatározó alapelve a magas szintű műveltségkövetítő, elsősorban tehetséggondozó oktatás. Elsődleges feladat a felsőfokú továbbtanulásra való felkészítés és a magas színvonalú nyelvi képzés biztosítása. Céljuk, hogy értéket teremtő, erkölcsi tartással bíró, kulturált gondolkodású tanulókat neveljenek, akikben kialakul a tudás becsülete, a művelődés iránti elkötelezettség.

Tanulmányi területek a két tanítási nyelvű képzésben

Magyar–angol két tanítási nyelvű gimnázium

Célnyelv: angol

Második idegen nyelv: német

A képzési idő: 5 év

Magyar–angol két tanítási nyelvű gimnázium

Célnyelv: angol

Második idegen nyelv: olasz

A képzési idő: 5 év

Magyar–német két tanítási nyelvű gimnázium

Célnyelv: német

Második idegen nyelv: angol

A képzési idő: 5 év

A képzés az első (előkészítő) évfolyamon intenzív nyelvoktatással kezdődik heti 18 órában. Az előkészítő évfolyam végén a tanulók középfokú (B2) nyelvvizsgát tesznek a célnyelvből. A diákok mindegyik évfolyamon legalább három tantárgyat angol, illetve német nyelven tanulnak. Céljuk EU-konform ismeretek átadása célnyelven (angolul, illetve németül), továbbá olyan tárgyak tanítása két nyelven is (magyar–angol, illetve magyar–német), amelyek humán és reál irányú továbbtanulás esetén is hasznosíthatóak. A 9. évfolyamtól emelt óraszámban folyik a második idegen nyelv (a német, az olasz vagy az angol) tanítása is.

A két tanítási nyelvű oktatás nem azonos a nyelvi előkészítő képzéssel. A magyar–angol, illetve a magyar–német két tanítási nyelvű képzésben a tanítás egyidejűleg két nyelven – magyarul és angolul, illetve magyarul és németül – folyik történelem, matematika, földrajz és célnyelvi civilizáció tantárgyakból. Céljuk, hogy az anyanyelvi és az idegen nyelvű tudást együtt fejlesszék, és tanítványaik alkalmassá váljanak arra, hogy tanulmányaikat akár magyarul, akár angol vagy német nyelven folytathassák.

Ennek érdekében felkészítik tanítványaikat:

- célnyelvből az emelt szintű érettségi vizsgára;
- két kötelező tantárgyból célnyelven – legalább középszintű – érettségi vizsgára;
- egy választható tantárgyból célnyelven – legalább középszintű – érettségi vizsgára;
- a második idegen nyelvből közép- illetve emelt szintű érettségi vizsgára.

A kétnyelvű érettségi bizonyítvány ezzel felsőfokú, (C1) államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

Tanulmányi területek a 4 évfolyamos gimnáziumi képzésben

- Reál gimnázium (emelt szintű matematika és angol nyelvi képzés)

Első idegen nyelv: angol

Második idegen nyelv: német

A képzési idő: 4 év

A képzés alapvetően reálorientált. A matematika és az angol nyelv oktatása emelt szinten folyik. Céljuk, hogy felkészítsék tanítványaikat a felsőfokú tanulmányokra, valamint legalább egy idegen nyelvből közép- ill. felsőfokú nyelvvizsgára.

- Humán gimnázium (emelt szintű angol nyelvi képzés)

Első idegen nyelv: angol

Második idegen nyelv: német

A képzési idő: 4 év

A képzés alapvetően humánorientált. Az angol nyelv oktatása emelt szinten, valamint a német nyelv és a történelem tantárgyak oktatása emelt óraszámban folyik. Céljuk, hogy felkészítsék tanítványaikat a felsőfokú tanulmányokra, valamint két idegen nyelvből közép- ill. felsőfokú nyelvvizsgára.

Baksa Kálmán Alapítvány a tanulókért

A *Baksa Kálmán Alapítvány a tanulókért* 2020 decemberében azzal az alapvető céllal jött létre, hogy tanulóikat minél hatékonyabban támogathassák

képességeik fejlesztésében, tehetségük kibontakoztatásában. Lehetővé tegyék számukra a minél több megmérettetési lehetőséget, pályázatokon, tehetség-gondozó programokon való részvételt, illetve szükség esetén anyagi támogatásban részesíthessék őket. A Győri SZC Baksa Kálmán Két Tanítási Nyelvű Gimnázium célja – az alapító igazgató által megteremtett szellemiség jegyében – az, hogy olyan iskoláért dolgozzanak, ahol a fennmaradás és a fejlődés kulcsa a rugalmasság, a nyitottság és a megoldáskereső, konszenzusra törekvő gondolkodás. Törekcszenek arra, hogy gimnáziumuk Győr és a régió elismert és népszerű oktatási intézménye maradjon; hogy neve színvonalat és értéket jelentsen diákok, szülők körében egyaránt.

Nemzetközi kapcsolatok⁴⁸

Egy ennyire fiatal középiskola még nem nagyon dicsekedhet saját szervezésű nemzetközi kapcsolatokkal. Mindenesetre könnyebbség, hogy a Baksa Gimnázium osztozhat a nyelvi képzéseket segítő cserekapcsolatokon a Krúdy Technikummal, nem kell nulláról indulniuk.

Győri Arany János

Angol-Német Két Tanítási Nyelvű

Általános Iskola

Az iskola érvényes és elfogadott pedagógiai programja⁴⁹ jól rávilágít azokra az elvekre, amelyek mentén az oktató és a nevelő munkát folytatják. Ezek az elvek határozzák meg tevékenységüket és a közösség formálását az alapítás óta.

Meggyőződésük, hogy *„az ember: lehetőségteremtő, lehetőségformáló; kérdésföltevő, csodálkozó; a kultúra befogadására és alkotására alkalmas, konfliktusok vállalására, kihordására született, értékelő lény”*. Minden ép, egészséges gyermek fejleszthető. Nem osztályokat, hanem egyes gyermekeket kell tanítani. Amit az egyes tanuló az adott életszakaszban elmulaszt, azt már egyáltalán nem, vagy csak nagyon nehezen tudja pótolni. Különös hangsúlyt fektetnek a kommunikációra, elsősorban az idegen nyelvek oktatására, a magas szintű képzésre a testnevelés és a sport területén, a művészeti nevelésre, a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére, felzárkóztatására. Tovább ápolják a néphagyományokat.

Az iskolai pedagógiai program célja, hogy a kultúra rendszerére építve számos olyan szükségletkielégítő tevékenység szerveződjön és működjön,

amely leköti a tanulókat, komfortélményt biztosít számukra, fokozza teljesítményüket és kitágítja érdeklődésüket. Nagy hangsúlyt fektetnek a családi eredetű szociális hátrányok enyhítésére éppúgy, mint a tehetségek felismerésére és fejlesztésére.

Az Arany János Általános Iskola az Európához tartozásunkat erősítő humanista értékrend alapján dolgozik. Győr város és környéke polgárainak ide jelentkező gyermekeit oktatják, nevelik. Éppen úgy foglalkoznak a szociálisan hátrányos helyzetű, alacsony státuszú családi környezetből kikerült tanulóval, mint a kiemelkedően szocializált magas státuszú családok gyermekeivel. Gyermekközpontú, tartalmi és szervezési kérdéseknél is elsősorban az egyes gyermek érdekeit tartják szem előtt. Nyitott intézményt működtetnek. Kreativitásra, együttműködésre, aktív, cselekedtető tevékenységekre nevelnek. Lehetőséget nyújtanak a tanulóknak ismereteik, ügyességük, alkotókedvük megmérettetésére különböző versenyeken.

Céljuk a kultúra teljességével való szembesítés, az emberiség előtt álló közös problémákra összpontosítás. Segítik a gyermeket egyéni képességeinek kibontakozásában.

Meggyőződésük, hogy tiszteletben kell tartani a tanuló személyiségét, figyelembe kell venni egyéni képességeiket. Törekedni kell arra, hogy egyetlen tehetség se kallódjon el.

A diákokkal előre meg kell ismertetni a velük szemben támasztott követelményeket. A fiatalokat a felelős állampolgári létre, az egymásért való felelősségre, a család, a haza, a munka szeretetére és megbecsülésére igyekeznek

nevelni. Az értelem fejlesztésével együtt fontosnak tartják az érzelmi és akarati élet formálását. Úgy vélik, meg kell tanítani a kudarcot is elviselni, feldolgozni és értékelni. Tervszerű és következetes nevelő-oktató munkával fejlesztik a tanulók alapkészségeit, kompetenciáit.

Minden gyermek egyedi, különbözik a többitől. A személyiség fejlesztésében legfontosabbnak tartott személyiségjegyek: a tanuló tudása, a világról alkotott képe, képességei, érdeklődése, motivációs bázisa, érzelmei, akarati és jellemtulajdonságai, erkölcsisége, ízlése.

Pedagógiai programjuk célja, hogy az intézménybe belépő tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, valamint egyéb tevékenységeikkel minél teljesebben bontakoztassák ki személyiségüket. Innen kilépve bírjanak szilárd értékekkel, amelyekkel a társadalom kisebb és nagyobb kihívásaira képesek életkoruknak megfelelően válaszokat adni. Nevelőmunkájuk ennek jegyében a személyre szóló fejlesztést szolgálja.

A névadó⁵⁰

Arany János 1817. március 2-án született Nagyszalontán. Apja kevés földdel és kis házzal bíró földműves volt. Iskoláit 1823 és 1833 között végezte szülővárosában, majd ezt követően Debrecenben. Ezután Kisújszálláson egy évig segédtanító volt. Tanulmányait 1835 tavaszán fejezte be Debrecenben, érettségit nem tett.

1836 februárjában színésznek állt egy rövid időre, később korrektor, 1840 tavaszán másodjegyző lett. Ebben az évben vette feleségül Ercsey Juliannát. Két gyermekük született: 1841-ben Juliska, 1844-ben László. 1844-től fordítgatott görög és angol (Shakespeare) drámákat, 1845 júliusában fogott hozzá *Az elveszett alkotmány* című vígposz megírásához. Ezzel megnyerte a Kisfaludy Társaság 25 aranyos pályadíját.

Az igazi sikert, elismerést és Petőfi barátságát az 1846 nyarán írt Toldi hozta meg számára, amellyel 1947-ben ismét megnyerte a Kisfaludy Társaság irodalmi pályázatát. Az 1848-as forradalom külső szemlélője volt egy ideig, az orosz betörés után azonban bujdosnia kellett. Fél évig Geszten, a Tisza családnál nevelősködött. 1851 őszén tanár lett a Nagykőrösi Református Gimnáziumban.

Ebben az időben már egyre többet szenvedett a testi ill. lelki problémái miatt. 1860-ban Pestre költözött, ahol a Kisfaludy Társaság igazgatója lett. Bekapcsolódott a pesti irodalmi és politikai életbe. 1863-ban meghalt Juliska lánya, emiatt sokáig elhallgatott benne a költő. Az 1877-es boldog nyarat a Margitszigeten töltötte, ekkor írta titokban az *Őszikék* (kapcsos könyv) verseit. Hosszú betegeskedés után 1882. október 22-én halt meg Budapesten.

Az Arany János Általános Iskola története⁵¹

1989. szeptember 1-én nyitotta meg kapuit a város délnyugati szélén a 24 tantermes, modern épület. 720 m²-es galériás aulával, 280 férőhelyes étteremmel, pavilonokkal, csoportszobákkal, 16.000 kötetes könyvtárral, sportcsarnokkal, szaktantermekkel felszerelve várta a diákokat.

Tervezője Lang János, belsőépítésze Jahoda Maya, kivitelezője a Győr Megyei Állami Építőipari Vállalat volt.

Alapító igazgatója Kovácsné Krusevits Bernadett, aki egészen 2018-ig vezette az iskolát. Közvetlen segítői az intézmény arculatának kialakításában Körmöci Katalin, Kiss Gábor és Ragányi Gyula igazgatóhelyettesek, illetve Huszti Attiláné gazdasági vezető voltak. Az iskola hírnevét megteremtő igazgatónő nyugdíjba vonulását követően Horváth Ernő Tamás vette át a stafétabotot, akinek munkáját igazgatóhelyettesként Pöheim Judit és Basák Zoltán segíti.

A város legújabb, Marcalváros II. nevet viselő lakótelepén átadott intézményt kedvezően fogadta a település lakossága, hiszen megnyitásával jelentősen enyhült a környező iskolák zsúfoltsága. Az első évek a szervezéssel, az épület iskolává varázsolásával, az intézmény arculatának megrajzolásával teltek. Ennek keretében került sor a Zsolnai József és kutatócsoportja által kidolgozott értékközvetítő- és képességfejlesztő pedagógia (ÉKP) bevezetésére, több tantárgyból nívócsoportok megszervezésére, számítástechnika tagozat beindítására.

1990 májusában vette fel az intézmény Arany János költő, műfordító, tanár, népdalgyűjtő nevét. Az iskola közössége úgy vélte, hogy életműve, szellemisége példaként állítható felnőtt és gyermek elé egyaránt.

1991-ben rendezte meg az iskola először a ma már nagy hagyományokkal bíró *Arany Galériát*, helyet adva az amatőr és professzionális festészetet, szobrászatot és egyéb művészeti ágakat művelő kollégáknak. A lakótelepen élő szülők körében ezek az események azóta is nagyon népszerűek.

1994-ben, az intézmény öt éves évfordulóján avatták fel a Turi György által alkotott bronz Arany János-domborművet.

1998-ban került az iskola aulájába Szórády Zsigmond Győzelem kapuja „Holdfogyatkozás” 1598-1998 című szobra, ami Győr törököktől való visszavételének állít emléket.

A szomszédos Sün Balázs Óvoda 2000-ben kezdeményezte a két intézmény egyesülését, így Marcalvárosi Közoktatási Központ Óvoda és Általános Iskola néven működött tovább. A két szervezet 10 éves együttműködése nagyon sok hasznos tapasztalatot hozott. Közösek voltak a rendezvények, az életkori sajátosságoknak megfelelő programok. Az óvodások használhatták az iskola adta tárgyi lehetőségeket, pl. a tornaszobákat. Működött – azóta is működik – az ovifoci, az ovis cselgáncs és a szivacskezilabda.

2002-ben kapott engedélyt az intézmény két tanítási nyelvű, angol-magyar és német-magyar programmal rendelkező osztályok beindítására. Ez a mai napig kuriózumnak számít, hiszen a kéttannyelvű iskolák többsége csak az egyik idegen nyelv oktatására specializálódott. Ebben az oktatási formában

a tanulók első osztálytól koruknak megfelelő pedagógiai módszerekkel sajátítják el az idegen nyelvet. Ezenkívül több tantárgyat két nyelven, magyarul és az adott idegen nyelven tanulnak. Hatodik és nyolcadik évfolyamon idegen nyelven történik az országos szintű mérés, ahol a tanulóknak meg kell felelni a KER nemzetközi követelményeinek.

A közelben lévő Balázs Béla Általános Művelődési Központ 2003-ban az Arany Iskolához integrálódott, átadva az épületet a Pattantyús középiskolának (lásd Marcalváros I. közösségi tevékenysége). Az összeolvadás során programjaiból, rendezvényeiből, hagyományaiból jó néhányat továbbvitt az egyesült intézmény. Ezek közül a legjelentősebb a kézilabda sportág külön osztályokban történő oktatása, és az ehhez kapcsolódó Nemzetközi Marcalvárosi Balázs-kupa megszervezése. A kézilabda torna az „Aranyos” évek alatt sokat fejlődött, jelentősen nőtt a résztvevő csapatok és a sportolók száma. Végül 5 napos, több mint ezer fiatal megmozgató eseménnyé vált, melyen hét nemzet csapatai vettek részt (magyar, német, osztrák, cseh, szlovák, horvát, román). A kiteljesedett torna rendező és szervező munkáját tizenkét év sikeres lebonyolítását követően a Győri Audi ETO KC folytatta.

2011-től az önkormányzat döntése alapján a Marcalváros I. és II. lakótelep 2 általános iskolája és 6 óvodája egyesült Marcalvárosi Közoktatási Főigazgatóság néven.

2013. január 1-től állami fenntartásba került az iskola.

2014-től Győri Arany János Angol-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola néven működik, jelenleg évfolyamonként 4 osztállyal (több mint

800 tanulóval), melyek közül három két tanítási nyelvű, egy pedig hagyományos tanterv szerint tanul.

Az iskola hitvallása, értékrendje

Az iskola szellemiségéhez, értékrendjéhez Nyíri Tamás szavai⁵² állnak legközelebb:

„A gyermek ember. Szellemi, személyes életre, szabadságra és felelősségre, közösségre, nyelvre és kultúrára van rendelve. Nem szabad dologként bánni vele vagy »birtoknak« tekinteni. Joga van a törvények nyújtotta védelemre, gondozásra és nevelésre, szeretetre és megértésre, gyermek voltának elismerésére és képességei kifejlesztésére.

...Hogy a gyermek nevelésre szorul, az azt bizonyítja, hogy szabadság és megkötöttség nem zárja ki egymást.

Szabadsága azonban vezetésért kiált.

Aki gyermeket mond, a játékra gondol. A gyermek játszani akar, és minden játékánál szüksége van a maga által szabott mértékre. Mivel szeretik, ezért tud szeretni.

A gyermek felnőtt világunk ellentmondásos létmódzataiba születik bele. A felnőttek megtanítják szeretni és bizakodni, de ugyanígy megtanítják a gyűlöletre és a bizalmatlanságra is. A gyermeket lebilincseli a pillanat. Azt akarja élni. Ebben áll az egyik legmélyebb különbség a gyermeki lét és a felnőtt létezés között, ...A gyermek előre

él, ...»Ha majd nagy leszek«: ez a gyermek életének alapiránya, és így érdekli a jövő.»

Az iskola fő nevelési alapelvei között az alábbiak szerepelnek:

- minden gyermek fejleszhető,
- minden tanulónak joga van az egyetemes emberi kultúra elemeinek megismerésére, képességeinek magas szintű kifejlesztésére,
- nem osztályokat, hanem egyes gyermekeket tanítanak az objektivált műveltségterületre,
- felnőtteknek és gyermeknek egyaránt biztosítani kell, hogy képességeit kifejleszthesse.
- az utóbbi évek rendkívül felgyorsult világában és életritmusában a tanulók számára alkalmazható gyakorlati ismeretek megszerzése,
- a gyermekek idegennyelv-tudásának magas szintre emelése,
- a mozgáskultúra folyamatos fejlesztése, egészséges életmódra nevelés, kiemelten a labdajátékok, a cselgáncs, a kötélugrás és egyéb mozgásformák oktatásával.

„Aranyos” élet

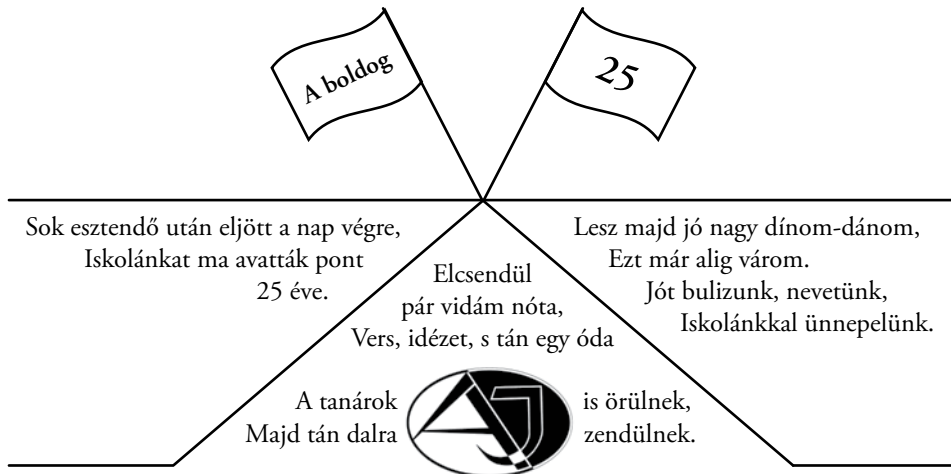
Az iskola 2014-ben ünnepelte alapításának 25. évfordulóját. Ebből az alkalmából jelent meg a diákújság jubileumi különszáma⁵³, amely jó visszatekintést enged a kezdetekre. Az első igazgató, Kovácsné Krusevits Bernadett így írt nyolc évvel ezelőtti köszöntőjében:

„Köszöntöm a jubileumi iskolaiújságunkat lapozgató minden érdeklődőt. A Marcalvárosi Arany János Angol-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola 2014-ben fennállásának 25. évfordulóját ünnepli. Ennek kapcsán, ha csak nagy vonalakban is, de megpróbáltam az emlékképekből összerakni, átgondolni az elmúlt időszak legfontosabb eseményeit az iskola megépítésétől a mai napig. Részben könnyű dolgom volt, hiszen az építkezés kezdetétől vezetőként kísérhettem végig ezeket. Másrészt nehéz helyzetbe is kerültem, hiszen a sok-sok élményből, történekből nagyon nehéz kiválasztanom azokat, amelyek meghatározóak voltak intézményünk életében.

Huszonöt év már elegendő időnek bizonyult arra, hogy a város, a régió köznevelésében a többi iskola között felnötté váljunk. Kialakultak hagyományaink és jelképeink, belső ösztönzési formáink, létrejött az a szülői, valamint külső partnereinkből kialakuló támogatói kör, amely az eltelt negyed évszázad során folyamatosan segítette nevelő-oktató munkánkat, iskolaépítő tevékenységünket. Köszönet érte.

Az iskola megnyitása óta eltelt időszakban rendezvényeinkkel, a tanulmányi munka, a kultúra, a sport, a gyermeki tevékenység számos más területén elért eredményeket nemhogy felsorolni, de csupán számba venni is lehetetlen vállalkozás lenne... A minket ismerők vagy megismerni igyekvők azonban reményeink szerint igazolhatják, hogy van mire büszkének lennünk, amikor huszonöt évesen ünnepelhetünk.”

A jubileumi számban sorra megszólaltak az alapító tanárok, emlékeztek az egykori „Aranyos” diákok, szót kaptak az éppen ott tanulók. A kiadvány végén sajtószemle mutatta, hogy senki sem dolgozott hiába. Csiszár Albert akkori 8.a osztályos tanuló ünnepi rajzát érdemes megtekinteni.

A dekoráció is csodás, a színes hal milyen pompás.
Vízisárkányunk azon mereng, honnan jön ez a halsereg.

Csiszár Albert 8.a

Az Arany János Általános Iskola és a hagyományok őrzése

Aranyhang énekkar⁵⁴

A felső tagozatos énekkar az intézménnyel egy időben alakult, és azóta is rendszeres résztvevője az iskolai rendezvényeknek: tanévnyitó, nemzeti ünnepek, ballagás, tanévzáró.

1989-ben a kórus bekapcsolódott az Éneklő Ifjúság mozgalomba, ahol két-két alkalommal ezüst, illetve arany minősítést ért el, 1999-ben pedig az Év Kórusa kitüntető címet kapta. Különböző városi rendezvényeken is énekeltek: a Tavaszi Fesztiválon, a Családi Intézet Mindenki Karácsonyán, a Győr Plaza megnyitóján, az ÁNTSZ zenés irodalmi estjén, a McDonald's karácsonyi műsorán, a Comenius kiállítás megnyitóján stb. Kapcsolatot alakítottak ki a dél-afrikai Eastern Cape kórossal és az ausztriai Kittsee testvériskola kórusával.

Az iskola zenei életét házi hangversenyek megrendezésével igyekeznek még színesebbé tenni. Egyik legnépszerűbb rendezvényük a *Karácsonyi műsor*, amelyen iskolájuk hangszeres tanulói és a zenét kedvelő és művelő tanárok is fellépnek.

A *Tavaszi fesztivál* az iskola vidám, színes rendezvénye, ahol a zenei produkciók mellett fellépnek az iskola együttesei is, színjátszók, néptáncosok, kötélugrók.

Aranycsalogányok Énekkar és Furulyaegyüttes⁵⁵

Az *Arany Csalogányok* alsó tagozatos énekkar és furulyaegyüttes 1989-ben alakult. Műsoraik jelentős része Győr környéki, szigetközi, rábaközi és más hazai tájegységekről származó magyar népdalokból, gyermekdalokból áll. Sok szép magyar népszokást mutatnak be, mint például: *pünkösödölő, lucázás, bölcsöcskés* stb. Énekeltek már német, angol, osztrák, lengyel, japán népdalokat eredeti nyelven is. Dr. Barsi Ernő és Arany János népdalgyűjteményeiből rendszeresen dalolnak, de Kodály Biciniumait és más szerzők műveit is műsorra tűzik.

Énekeltek a megyei könyvtárban dr. Barsi Ernő és Halmos László népdalgyűjteményeinek bemutatóin, a városi könyvtárban Kossuth Lajos történeti vetélkedő műsorában, a tatabányai Népművészet Hete népszerű gálaműsorában, az I. Győri Könyvszalonnán színpadán. A Győri Városi TV Mesevár programjában több alkalommal is szerepeltek, a győr-szigeti idősek otthonában karácsonyi műsort adtak. A furulyaegyüttes tagjai sikeresen lépnek fel az évente megrendezett rangos Városi Furulyafesztiválon, a Győri Nyár programjában.

A furulyaegyüttes önálló szereplésin népdalokat, kánonokat, egy- és többszólamú műveket adnak elő. Az Éneklő Ifjúság kórusfesztiválon Ezüst minősítést szereztek. Gyakran kísérik az énekkart is.

Az Énekkar és Furulyaegyüttes a Comenius program keretén belül két alkalommal magnó- és videófelvételeket készített és küldött spanyol, szlovén, osztrák iskolákba, megismertetve őket magyar népdalainkkal, népi karácsonyi énekeinkkel.

Színjátszó csoport⁵⁷

„Mindenhez van jogom, hát játszom.

Föntről gyerekeknek, lentről embernek látszom.” (Ratkó József)

Az iskolába lépő gyermek fő tevékenysége a játék, természetes életforma, számára létszükséglet. Az életre való előkészület nem tudatosított formája. A játékos munka teremti meg azt a légkört, amelyben a gyerek élni, tevékenykedni tud és szeret. Aki valóban játszik, az tanulhat igazán. A személyiség teljes kibontakozását segítik a drámajátékok, bábjátékok, népi gyermekjátékok, jeleketek, színdarabok előadása. Jól illeszthetők az iskolai munkához, mert olyan készségek kialakítását teszik lehetővé, mint a problémamegoldás, konfliktuskezelés, viselkedés, empátiás készség.

Ezen gondolatok jegyében alakult meg több mint 20 évvel ezelőtt a színjátszó csoport 20-25 tanulóval. Különböző korosztályú fiúk és lányok alkotják a közösséget, főleg olyan gyerekek, akik szeretik a verseket, meséket, ezeket szívesen eljátsszák, bemutatják óvodásoknak, iskolás társaiknak, szülőknek. Számos sikert értek el a tanítványok városi szavalóversenyeken, mesevetélkedőn városi döntőt nyertek, illetve megyei negyedik helyezettek lettek. Az egyik mese bábos előadásával különdíjat kaptak.

Képzőműves és képzőművészeti tevékenység⁵⁸

Kézműves szakkör

A kézműves szakkör célja a különböző kézműves technikák megismerése, természetes anyagokkal való munkavégzés, a gyermekek kreatív ötleteinek megvalósítása.

A diákok megtanulják, hogy sok mindenre használhatják a kez ügyességüket és a fantáziájukat. A saját kezűleg készült, egyszerű tárgyakkal másoknak vagy önmaguknak örömet szereznek. A szakkör az önálló alkotás lehetőségét kínálja a diákoknak, segíti a tanulók pihenését. Sok kedves tárgyat készítenek, leginkább nagy ünnepeinkre (karácsony, húsvét, anyák napja), közben beszélgetnek. Nagyon kedvelt diákjaik körében a szalvétatechnika, üvegfestés, gyertyaöntés, tojásfestés és a batikolás.

Sportélet és táboroztatás az egészséges életmód és a közösségszerveződés jegyében

A tanulók ismeretekhez juttatása mellett nagy jelentőséget tulajdonítanak testi nevelésüknek, rendszeres testmozgásuk biztosításának, ami segít az egészséges életmód kialakításában, a szabadidő hasznos eltöltésében. A testnevelés és sport műveltségterület kiemelt céljai között szerepel a sportági tevékenységhez kötődő ismeretek fejlesztése és a szabadidős-, diák-, és versenysportban való részvétel, sportágválasztás, kiválasztás és utánpótlás-nevelés.

A délutáni sportfoglalkozások keretében többféle sportolási lehetőséget biztosítanak, hogy a diákok érdeklődési körüknek megfelelően elégezhessenek ki mozgásigényüket. A tanórák utáni időszámban lehetőségek van különböző sportfoglalkozásokon részt venni sportágak szerint: atlétika, cselgáncs, futsal, kézilabda, kötélugrás, röplabda, szertorna.

Az *Arany Szöcskéék* kötélugró csoport az iskolai rendezvényeken kívül a város több programján is rendszeres fellépő. A sportágak mozgásformáinak megismertetésével van lehetőségek a gyerekeknek a megfelelő felkészülésre, és egyben a versenyztetésre. A legfontosabb a különböző szintű – városi, megyei, országos – diákolimpiai küzdelmeken való részvétel.

Országos döntők résztvevői voltak több tanévben is atlétika, cselgáncs, kézilabda és kötélugrás sportágakban. Náluk koptatta az iskolapadot és érte el első sportsikereit a volt, vagy jelenleg is felnőtt válogatott Görbicz Anita, Szamoránsky Piroska, Planéta Szimonetta, Tóth Gabriella, Iváncsik Gergő, Iváncsik Tamás, Bánhidi Bence kézilabdázók, Sipőcz Richárd cselgáncsozó, Cseri Tamás, Lenzsér Bence, Kiss Máté és Németh Krisztián labdarúgók.

A versenysport mellett nagyon fontos terület a szabadidős- és tömegsport is. Ezen foglalkozásokon a hangsúly a játékra, a mozgásra helyeződik, mely alapja lehet a későbbi rendszeres mozgásigénynek, sportolásnak. E cél érdekében szervez az iskola minden tanévben őszi túrát a Bakonyba, illetve akadályversenyt.

Táborok

A harmadik évfolyamtól a győrújbaráti gyermektáborban szerveznek napközis táborokat, ahol lehetőség van sportolásra, túrázásra, kézműves tevékenységekre és más gyermekprogramokra. Ez a tábor látja vendégül legnagyobb létszám-ban az iskola tanulóit.

Az eltelt több mint harminc év alatt sok más táboroztatási formát is kialakított az iskola, mint például:

- Testvériskolai kapcsolat segítségével az ausztriai Badenben alsó tagozatosok részére
- Müncheneri tábor a nyelvtudás elmélyítésére
- Kerékpáros táborok a Dunántúlon
- Vándortáborok az ország szinte összes hegyvidékén
- Idegennyelvi táborok Porván és a Balaton partján
- Sporttáborok kézilabda és kötélugrás sportágakban
- A kézilabdások versenyeken való részvételük során fél Európát bejárták, megfordultak Svédországban, Franciaországban, Németországban, Spanyolországban, Olaszországban, Horvátországban, Szlovéniában, Szlovákiában, Csehországban és Lengyelországban.

Marcal Teniszcentrum Kft.

sport- és szabadidőközpontja

2004 végén rendeztek utoljára versenyt a Győri Tenisz Club Bisinger sétányi telepén. Az épületet ugyanis a vasút alatt épülő átjáró miatt lebontották, cserébe épült az új, korszerű teniszcentrum az Integrál-DAC-pálya szomszédságában. A komplexumot végül 2006. március 31-én⁵⁹ adták át hivatalosan 996 m²-es alapterülettel, rajta 3 fallabdapálya, konditerem, szauna, szolárium, masszírozóhelyiség, 2 pályás bowling, 260 m²-es étterem, konyha, társalgó, ehhez kapcsolódó 88 m²-es terasz, 7 darab sátorral fedett, nyáron nyitott tenispálya, ezenfelül egy egész évben fedett alumíniumsátor, mely tenisz- és teremfoci-játékokra egyaránt alkalmas.⁶⁰ Győrben ez lett az első nemzetközi színvonalú teniszcentrum!

2014 júniusában új korszak kezdődött a sportközpont életében. Egy fiatal és dinamikus csapat vette át az üzemeltetést, amely révén sikerült új alapokra helyezni a Teniszcentrum működtetését. A „*Play and Stay*” módszer bevezetésével nagyon népszerűvé vált a gyerekek számára a tenisz, melynek sikereként több mint 300 gyerek vesz részt a sporttáborokban, valamint a csoportos oktatásban is közel 200 lelkes gyerkőc tanulja a játék alapjait. Ez a bázis nyújt segítséget a

versenyzők kiválasztásához. Jelenleg 5 igazolt „*Play and Stay*”, 5 korosztályos, 20 felnőtt versenyző van. A cél ennek minél szélesebb körben való kiépítése.

A Teniszcentrum életében kulcsfontosságú szerepet tölt be a gyerekek mellett a klubélet. Egy családias hangulatú, jól kialakított klubélet páratlan élményt tud nyújtani a szürke monoton hétköznapiakon. Erre törekedve folyamatosan különböző programokon vehetnek részt a tagsággal rendelkező vendégek, akik a szórakozás mellett üzleti kapcsolataik további mélyítésére is szert tudnak tenni. Sport, üzlet és szórakozás is egy helyen!

Leier Tenisz Akadémia

„Nem az a fontos, milyen gyorsan futsz, sőt az sem, hogy milyen kecsesen. A lényeg a kitartás, hogy talpon maradj, és bármilyen lassan is, de haladj előre a cél felé.”

Cél olyan játékosok kinevelése, akik magyar és nemzetközi szinten is helyt tudnak állni.

Az oktatók kiválasztják korosztályonként a legszorgalmasabb és legrátermettebb tehetséges gyerekeket, akiket megfelelő szaktudással és körülményekkel támogatnak, hogy profik legyenek gondolkodásban, mentalitásban és játékban, a pályán és az élet más területén egyaránt. Amit nyújtanak:

- megfelelő mennyiségű és minőségű edzést korosztályonként
- koordinációs és készségfejlesztő gyakorlatokat

- erőnléti és kondicionáló edzéseket
- mentális tréninget (sportpszichológus és elméleti oktatás)
- csapatépítő programokat (egységben az erő)
- játékosok folyamatos elemzése és kiértékelése (statisztikák, videóelemzések, éves teljesítmény összegzés)
- versenyzők versenyeztetése

Felépítésük

Rendszerük a „*Play and Stay*” (játssz és maradj) módszeren alapul, mely pillanatnyilag az egész világon a leghatékonyabb és egyben legelismertebb módszer. Ennek segítségével a gyerekek játékosan, de mégis célratörően és gyorsan tudják elsajátítani a tenisz alapjait.

Piros labda – Kezdő szint. Itt a játék megszerettetése, illetve az ehhez szükséges készségek fejlesztése a cél. Itt tanulják meg az alap ütések (tenyeres, fonák, röpte, szerva) a játékosok, melyeknek fontos szerepe lesz a későbbiek során.

Narancs labda – Haladó szint. Ennél a résznél nagyobb hangsúlyt kap az élő labdás játék. Az edzők itt finomítják a játékosok labdakezelését, illetve irányítását. Ezen a szinten kezdődik a gyorsaság és állóképesség fejlesztése.

Zöld labda – Itt már a pálya teljes méretét használják a játékosok. Több szerepet kap a pontjáték, mely fontos lépcsőfok a korosztályos versenyekhez. Emellett a technika végleges kialakítása és az állóképesség, gyorsaság fejlesztése a cél.

A versenyzők kiválasztása, illetve versenyeztetése már a „*Play and Stay*” oktatásnál elkezdődik, ahonnan kiemelik az arra alkalmas gyerekeket. Ezekre a szintfelmérőkre negyedéves periódusokban kerül sor. Itt minden gyereknek lehetősége van bekerülni a versenyzői gárdába, ha sikerül teljesítenie a korosztályának megadott szintet. A kiválasztásra került játékosok egyből emelt óraszámú tanterv szerint kapnak teljes körű oktatást kisebb létszámú csoportokban, illetve egyéni óra keretein belül. Velük az arra szakképzett edzők foglalkoznak, akik segítik mind a „*Play and Stay*”, mind a korosztályos versenyzők (12, 14, 16, 18) felkészítését az aktuális versenyekre, edzőtáborokra. Minden versenyzőnek személyre szabott edzés-, és versenytervezete van, melyet az edzői stáb állít össze nekik. Ezek mellett megkapják azokat a kiegészítő, de elhanyagolhatatlan foglalkozásokat (sport pszichológus, atléta edző, erőnléti edző, mentális tréner), melyek elengedhetetlenek egy játékos számára a siker érdekében.

Kiemelkedő teljesítményű játékosait díjazzák, illetve a klubházban található büszkeség falra kirakják eredményeiket. Ezzel is mutatják, mennyire büszkék játékosaikra és sikereikre, amit együttes erőbedobással érnek el!!

Interjúk

A közösségi tevékenységekről, helyszínekről összegyűjtött és megírt anyagok akkor tekinthetők teljesnek, ha személyesen is megszólalhatnak a Marcalváros II-ben meghatározó személyiségek. Ennek legjobb módja egy-egy interjú készítése velük.

Felkérést kapott abc sorrendben:

- Baloghné Pálfi Edina (Krúdy)
- Benkovich Ferenc atya (Szentlélek templom és Apor)
- Borsi Róbert önkormányzati képviselő
- Horváth (Ernő) Tamás (Arany János)
- Kovács Tamás önkormányzati képviselő
- Rózsavölgyi László önkormányzati képviselő

A felkértek közül nem mindenkivel sikerült összehozni az interjút, de azok is, akik kimaradtak, szintén sok mindennel segítették Berecz Ferenc egyéb módon a teljesebb kép kialakítását Marcalváros közösségi tevékenységéről.

Az interjúkat dr. Fekete Mátyás és Kőműves Csaba készítették.

Benkovich Ferenc atya

Pápai prelátus, a győri Szentlélek templom plébánosa, a marcalvárosi templom és az Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpont megépítésének kezdeményezője és a helyi vallási közösség kiépítője.

Készítette dr. Fekete Mátyás 2021. november 2-án a Szentlélek templom plébániahivatalában.

FM: Meg kell mondjam, kevés emberről tudok, aki el tud azzal büszkélkedni, hogy templomot is, meg közösséget is épített. Amiről érdeklődni szeretnék, az nem az, ami egyszer már megjelent az önéletrajzában, a Szentlélek templom vagy az Apor iskola építésének történetében, hanem az egyéb személyes kötődésekről. Arra kérem, hogy ezekről a kötődésekről meséljen.

BF: 1986. május 23-án hoztuk át Apor Vilmos püspök úrnak a holttestét. Én vagyok az egyetlen élő, aki ott volt, amikor meg lett nyitva a sír. A püspök úr végső nyughelye, a szarkofág mindjárt a háború után elkészült Somogyi nagyprépost úr irányítása mellett, Farkasfalvy Dénesnek volt a munkája. Csodálatos szép mű! Amikor a szarkofág elkészült, Papp Kálmán püspök úr ünnepélyesen el akarta hozni Apor püspököt végső nyughelyére. Egyházmegye-szerte meg volt hirdetve a nagy ünnepség, és annak módja, hogyan lesz áthozva. Az utolsó pillanatban a belügyminiszter leállította ezt a folyamatot.

Amikor 1986. május 23-án fel lett nyitva a sír, és kihozták az extra méretű érckoporsót, akkor győződtem meg róla, hogy az Isten gondoskodik a különböző botrányok megakadályozásáról. A derékalj alatti részen egy nedves folt volt. Mivel hermetikusan le volt zárva a holttest, nem bomlott olyan gyorsan. A szarkofág kívülről nagyon szép és nagy volt, de ez csak külsőleg volt ilyen, mert egy tömbből lett kifaragva. A hossza meg a szélessége az igazából nem volt nagy. Amikor kivettük a koporsót, akkor látszott, hogy abba az extra méretű koporsóba milyen nehezen fért be a püspök teste. A lábfej és a fej is előre volt hajtva. Előzetesen három féle méretű koporsó lett odakészítve, hogy majd áthelyezzük a csontjait, de kiderült, hogy csak a legkisebb méretű koporsó fér be a szarkofágba. Ha jól emlékszem, 1948-ra volt meghirdetve az áthozatala, de ekkor még nagyon nehezen tudták volna behelyezni abba a szarkofágba az ő testét, mert szerintem akkor még eléggé épségben volt.

Azon a napon, 1986. május 23-án, a karmelita templom és a székesegyház is le volt zárva. Csak mi ketten, a püspökségen dolgozók voltunk jelen, Bóna László és jómagam. A temetkezési vállalat és az állam részéről hogy kik voltak ott, azt nem tudom, de méltóságteljesen vettek részt az eseményen. A székesegyházban a kanonokok már ott voltak. Pataki püspök úr újból beszentelte az Apor püspök úrnak a földi maradványait. Azt mondják a rossz nyelvek, hogy nem is lett beszentelve, de ez abszolút nem igaz. Meg lett adva a méltó végtisztesség a püspöknek a nyughelyén is.

FM: Hogy sikerült elérni, kiharcolni, hogy új templom épülhessen Győrött?

BF: Marcalvárosban ez a lakótelep kezdett épülni és épülni. Én a püspökségen voltam, és mint titkár, egyben irodaigazgató, elég gyakran vittem errefelé Pataki püspök urat bérnyújtásra. Láttam, hogy nő ki a földből ez a lakótelep. A Szent Imre templom meg kicsi és kiesik, kellene ide egy új templom. Elkezdtem mocorogni és a püspök urat biztatni, aki hajlott is erre. Diplomátikus emberként meghallgatta a másikat, és ezt követően többször próbálkozott eljárni az Állami Egyházügyi Hivatalnál ebben az ügyben. Két új templom építése volt annak idején napirenden. Az egyik a fertődi templom volt, Győrött meg mi próbálkoztunk a (Kun Béla) lakótelepen. Akkoriban egy új templom építéséhez – főleg ahol az egyháznak se földterülete, se épülete nem volt – nagyon nehezen adtak engedélyt; és így hát a miénket is halogatták. Én vittem fel a Lendvai utcába az Állami Egyházügyi Hivatalba a püspök urat, és hát kint imádkoztam az autóban, hogy vajon milyen válasszal jön az engedélyeket illetően. Aztán jött a püspök úr, leült mellem, sokáig hallgatott, aztán elkezdett az úton beszélni és mondja, hogy „*Van egy jó hírem meg rossz is; neked nem annyira jó.*” – mert tudta, hogy én nagyon hajtottam ezt a templomot. És akkor azt mondja, „*a fertődi templomot engedik, a miénket nem.*”

Aztán közben kikerültem Párizsba kétéves ösztöndíjra, és amikor visszakerültem, újból beadtuk a kérést. Végül csak megkaptuk az elvi engedélyt 1983 végén. 1984-ben volt a készülődés, a tervpályázat kiírása, 5 érvényes tervpályázat érkezett, ezeket délelőtt a

püspökségen bemutatták a tervezők. Amikor az ebéd volt, akkor a ciszterci atya – aki akkor a művészeti szakértő volt az országban – a püspök mellett ült, és azt mondta a püspök úrnak, hogy egyik pályázat sem üti meg azt a mércét, amit kellene. Egy ilyen templomhoz egy újabb kiírásra lenne szükség. És akkor én azt mondtam a püspök úrnak, hogy ne tegyék ezt. Ha újabb kiírás lesz, nem biztos, hogy ez az újabb megfelel majd. Itt van a bizottság, fogadjanak el az ötből egyet, de mondják ki kerek percc, hogy mi az a kívánalom, amin kell, hogy változtasson a tervező, hogy elfogadható legyen a pályamű. Végül Ráskai Péter művét fogadták el, és azt formáltuk tovább.

Egy érdekesség abból az időből, amikor épült a templom, egyféle pikantéria, mert azért a megfigyelők mindenhol ott voltak. Természetesen egy templom építéséhez – a hatalom szerint – leginkább a *reakciós réteg* jött össze szombatonként, úgy 90 ember, aki segédkezett. Egyszer csak megjelent egy olyan selymes fiatalember, és jelentkezik nálam, hogy miben segíthet. *„Figyelj szimpatikus fiatalember vagy. Azt mondom, legjobb az lesz, ha te itt leszel mellettem, és adogatod nekem a téglákat”*. Hála Istennek falun nőttem föl, parasztyerekként nagyon korán keményen el kellett kezdenem dolgozni. 1957-ben, 10 évesen, amikor apám a börtönben volt ártatlanul hamis vádak, koholt vádak alapján, 22 hold földet műveltünk édesanyámmal. Reggel háromnegyed ötkor keltem, és az egész napot – ha nem voltam iskolában – végigdolgoztam, és így nem esett nehezemre a fizikai munka meg

a fogások. Úgy gondoltam, hogy ez a fiatalember legyen csak itt mellettem, adogassa nekem a téglákat, hátha a többiek olyanokat beszélnek, hogy aztán még kellemetlenségük is lehet belőle. Legjobb ennek elejét venni. Egy óra hosszat csinálta, aztán kidőlt és mondja, „*Most nekem el kell menni, de majd visszajövök*”. Felelem, „*Köszönöm a segítséget, szeretettel várunk*”, de soha többet nem tért vissza. Ilyen kis érdekes epizódok fordultak elő...

Az első éjféli misét 1985-ben már az altemplomban tartottuk a nyers betonfalak meg a téglafalak közepette. Óriási élmény volt, és gondviselészerű, hogy előtte nagyon esős idő volt, térdig érő sárban kellett volna jönni az altemplomig, de arra az éjszakára megfagyott egy kicsit a föld, és száraz lábbal lehetett megközelíteni az altemplomot. És a másik, ami még a vágyam volt, hogy mivel karácsony és újév között nem dolgoztak a gyárakban, ekkor lehetett nagyobb munkaerő-segítségre számítani. És ahogy elmúlt karácsony, felengedett az idő, tudtunk a két ünnep között falazni, igen jól mentek a munkák.

Érdekes, hogy a mi templomunk a békásmegyeri templom után egy évvel később kapta meg az építési engedélyt. A békásmegyeri templomról azt lehet tudni, hogy a Lékai bíboros úrnak adta az állam ajándékba az arany miséjéért. Egy évvel korábban kezdték építeni azt a templomot, és mégis két évvel későbbben fejezték be az építkezést. Ez szenzációs dolog volt, hogy itt az emberek ennyire ezen szent ügy mellé álltak, és ment a munka szakadatlanul.

FM: *Én nagyon nagy örömmel és szívesen hallgatom ezeket az emlékeket.*

BF: Sokszor olyan kishitű voltam – amikor ezek a téglaszállítások voltak –, hogy előtte éjszaka keveset aludtam, mert féltem. Tudtam azt, hogy összeszedtem 40 embert, hogy Pannonhalmán, Tatán vagy Csornán rakják fel a téglákat, de hogy ki fogja azokat lerakni, az sohasem volt biztos.

A Jóisten mindig küldött annyi embert, hogy a betervezett munkát mindig el tudtuk végezni.

FM: *Annyit jelent mindez, hogy Ön mögött állt egy nagyon jó közösség.*

BF: Két dolog épült egyszerre. Épült a templom a téglából, és épült egy igazi, élő közösség hívekből, akiknek szívügye volt a templom. A tervem eredetileg az volt – én akkor püspöki irodaigazgató voltam –, hogy felépítjük ezt a templomot, és utána püspök úr adja annak, akinek gondolja, legyen az a plébános, akit ő jónak lát. Ezek az emberek annyira közel kerültek hozzám, hogy azt gondoltam, ez nem lesz jó, ha én így kiállok az egészből. Meg hát ott voltam a püspökségen, és tisztában voltam vele, hogy a papok is emberek. Tudtam, hogy ha valaki egy új helyre került, akkor az első dolga volt, hogy kritizálta az elődjének a munkáját, hogy az milyen butaságokat csinált.

Gondoltam, hogy ezeknek a jó szándékú embereknek az áldozatos munkájával felépítettem a templomot, aztán jön valaki, aki azt mondja majd: *hát ez a Benkovich milyen hülyeséget csinált*, akkor ez nagyon meg fogja törni a kezdeti lendületet. Éppen ezért megmondtam a püspök úrnak, hogy szívesen vállalnám a plébánosságot. Neki csak egy kikötése volt: *„Ha vállalod továbbra is az*

irodaigazgatóságot, akkor lehetsz plébános”. Mondom: „*Igen, délig itt leszek, délután meg hétvégén plébános*”. És így aztán töretlenül ment tovább a templomépítés, és folytatódott a lelki építkezés.

Az 1991–92-es, 1993-as években akkora lendület volt a hitélettel illetően, hogy az alagsorban meg a tetőtérben egy hétvégén 1300 hittanos fordult meg az iskolás kortól a gimnazista korig. Az egyik nagyszombaton 116 főt kereszteltem az iskolás korúaktól a negyvenegynéhány éves korúakig. Húsvét vasárnapján meg 14-et, tehát 131 főt egy napon belül. Ez egy igazi missziós élményem volt. Elvitt az egész lendület az élményeket illetően.

FM: Egy épülő új templom a közösséget egymaga nem tudta kiformalni, tehát az valahonnan átjött, pl. Nádorvárosból?

BF: Mindenholnan, mindenholnan, úgy annyira, hogy nagyon szép volt a látogatottság a város minden részéről. Bizonyos szempontból az egész város meg lett hívva, mert mielőtt megkezdtük volna az építkezést, akkor azt csináltam, hogy a püspök úr engedélyével minden vasárnap más-más győri templomba mentem el a makettel, és beszéltem a templom építéséről. Meghívtam az embereket, a következő vasárnap meg gyűjtést rendeztem.

Azt javasoltam, hogy ha valaki személyes munkával is be akar kapcsolódni, amikor gyűjtés lesz, egy cetlire írja fel a nevét, az elérhetőségét. Így toboroztuk össze azt a magot, akikkel aztán felépítettük a templomot. Úgy, ahogyan nagyjából össze tudtam számolni, a templom belekerült annak idején 25 millió forintba,

de ugyanannyi volt hozzá az a személyes munka, amit belefektettek az emberek a maguk személyes fizikai hozzáállásával.

És utána mindenhol áramlottak ide a szentmisékre. Volt olyan alkalom, hogy az egyik pap azt mondta a püspöknek, hogy hát bizony a Szentlélekbe járnak a legtöbben itt Győrben.

Az Utolsó vacsora termében jött az ötlet, hogy a Szentlélek templom legyen a név. 1982-ben, a párizsi tanulmányaim végén a ferences atya azt mondta, *„Ez az a hely, ami a mi keresztényi életünkben a legfontosabb, az oltáriszentséget itt rendelte Jézus, és a Szűzanyával együtt imádkozó apostolokra itt szállt le a Szentlélek, és itt született az egyház”*.

Azt mondta az atya, *„Ha tehetik ide jöjjenek vissza, gondolkodjanak, elmélkedjenek”*. Hát vissza is mentem egy másfél-két órát, ott elmélkedtem. És ott fogalmazódott meg, hogy igen, akkor Szentlélek templom lesz ez. A másik ilyen ösztönző volt az is, hogy amikor Párizsban voltam, többször eljutottam Lourdes-ba, és ott hallottam Bernadett esetét, aki oda járt imádkozni. De ez a könyvben már benne van.

FM: *Na de tovább lépve, épült a közösség, és jött a következő stáció, az iskola.*

BF: Az egésznek a mozgatója az volt, hogy amikor 1985-ben irodaigazgató voltam, és hát eléggé vittem ott a püspökségen a dolgokat, akkor volt egy bejárás a régi szeminárium épületében, a Káptalandomb 26. alatt. Balogh József tanácselnök-helyettessel jártuk be az épületet, amely nem lett teljességgel államosítva, csak

állami használatban volt. A Hildnek és a Jedliknek volt ott a kol-
légiuma.

Bencés diákkoromban, 1964 körül a Szent Mihály szobor köré
egy gerendatenger volt kihordva. Beszakadt a mennyezet, és
az egyháznak, mint tulajdonosnak, nem volt pénze állítólag
azt helyrehozni. Az állam képviselői akkor kezdtek el tárgyalni.
1964-ben Rákosi püspöki helynök és Bóna László püspöki tit-
kár adták át ezt az épületet a városnak – a könyvtár kivételével.
A megállapodást nem is a Papp Kálmán püspök úr írta alá, ami
eléggé érdekes...

1985-ben bejártuk ezt az épületet, végül amikor odaértünk a
könyvtárba, láttuk, hogy a kémény mellett szakad le a vakolat, és
beázott minden. Balogh József azt mondja nekem, *„Te Feri, hát
hogyan engedhetitek meg, hogy ezek az értékes dolgok így tönkremen-
jenek, és nem törődtek velem?”*. Mondom erre, *„Mit csinálhatnánk?”*
*Most kezdjük a templomot építeni, meg azzal az épülettel is valamit
kezdeni kell, a kettőt nem bírjuk.”*

És amikor meglelt a templom, akkor itt volt ez a Jean Hindi, ez a
libanoni származású jó ember, akivel egy nagyon egyszerű, kedves
nővér, Rittberger Anni hozott össze, és ő adta a nagy pénzeket a
templom építésére. És természetesen engem úgy neveltek egysze-
rű szüleim, hogy mindent meg kell hálálni, meg kell köszönni.

1987. június 6-án Jean Hindi itt volt a templom szentelésekor.
Karácsonykor telefonáltam neki, és áldott ünnepeket kívántam,
és akkor ő azt mondja nekem: *„Ferenc, építsél iskolát! Van itt még*

hely, láttam a szenteléskor”. Mondom: „Jean, te örült vagy, itt nem lehet iskolát építeni a kommunizmus alatt!”. Akkor nyolc középiskola volt Győrben, és ha Hindi segíteni akar, akkor most lehetne a régi szeminárium épületével foglalkozni.

Felkerestem a Baloghot, aki azt mondta: „Feri, mi két év alatt, 1985 és 1987 között tízmilliót költöttünk erre az épületre – a tető is készülöben volt, alapvezetékek kicserélve –, ha ezt a tízmillió forintot odaadjátok, akkor titek az épület”. Akkor elkezdtem telefonozni Hindivel, és azt mondja, 200.000 dollár nagy pénz, mindig tologatta a döntést. Végül megkérdezte: „Mikor kell menned?” „Holnap reggel kilencre” – válaszoltam. Azt mondta: „Előtte hívj fel; ezt még megadom neked, de többet már ne kérj”. És megadta ezt a 200.000 dollárt, a tízmillió forintnak megfelelő összeget, és a várossal is jót tettem. Mert akkoriban a nyugati gépeket, meg autót csak valutáért lehetett venni, és a város az első homokrakodó gépét ezen a pénzen vette meg.

Amikor pedig 1989. október 25-én volt a könyvtár-kincstárnak az avatása, akkor itt volt Hindi, Balogh meg jött oda és kérdezte: „Nem akarsz iskolát építeni? Mert itt a lakótelepen kellene egy iskola.” És akkor mondom, „Várjál, itt van Hindi”. És akkor kérdeztem, segít-e, azt mondta, igen, segít, de annyit már nem tud segíteni. Szerencsére a Jóisten küldött más segítőköt is. A Valentiny prelátuson keresztül tudtuk szerezni a legtöbb pénzt az iskolára.

FM: Voltak-e olyanok, akik keresztbe tettek és akadályozták a templom vagy az iskola építését ?

BF: A templomépítésnél nem annyira voltak problémák, az iskolánál viszont voltak, amikor püspökváltás volt. Előzőleg ugye az egyházközség, az egyházmegye, az alapítvány és a város egyezett meg, hogy felépítjük az iskolát, és leállították az egyházmegye részéről ezt az építkezést. Akkor kellett kiszállni a megállapodásból, és egy új megállapodást csinálni, ahol csak az alapítvány – aminek akkor semmi pénze nem volt – a várossal köti meg a szerződést, hogy felépíti az iskolát. Ebben nagyon nyitott volt Kolozsváry Ernő, az új polgármester. Kérte, hogy maradjon meg az eredeti szerződés, de hát hajthatatlanok voltak. A Közgyűlés elé kellett vinni az iskolaépítés támogatását. Én minden képviselőt lejártam estéről estére, és így újból megszavazták az összeget. 160 millió forintot adott a város, ez egy 16 tantermes iskolának a bekerülési költsége volt akkoriban, és biztosította a 3,7 hektáros területet. Így folytatható az iskola építése egy kis megtorpanás ellenére.

A püspökváltás okozta a problémát, az irigyek úgy befolyásolták a püspököt, hogy befektítsenek. De mindez megedzett és vitt előre. Szenzációs dolgok voltak az iskola építésénél. Volt olyan szombat, hogy 120 ezer darab téglát hoztunk Pannonhalmáról, és a csúcs 135 ezer darab volt egyszerre. Ezt Szent Erzsébet napján, 1992-ben, havas esőben hoztuk össze. Hát az a 135 ezer darab téglát négy családi házhoz való téglának felelt meg.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Állami Építőipari Vállalatnak akkoriban Krankovics volt a vezérigazgatója. A környéken nem volt olyan maszek, akinek akkora gépei lettek volna, mint amilyenek-

re szükség volt. És amikor elmentünk hozzá tárgyalni a műszaki ellenőrrel, akkor igen rafinált volt. Ő vallásos ember volt, horvátkimlei, én meg bezenyei, de horvátok voltunk mind a ketten. Diplomatikusan válaszolt: „*Kérem sportcsarnokot, színházat építettünk már, de templomot nem. Köszönjük ezt a megtiszteltetést, hogy felkérnek bennünket templomépítésre*”. És a részükről is a maximális segítséget mindig megkaptam a szocializmus alatt, nem panaszkodhatok semmire, senkire se.

Szinte úgy kezeltek utána az egyházmegyénél, mintha én a szocialisták oldalán lennék, mert Baloghgal jóban voltam. Miért lettem volna rosszban, amikor mindig korrekt volt velem?

Alapvető dolog, ha valaki velem szemben jóindulatú meg tárgyilagoss, hát akkor nekem is úgy kell erre válaszolni. Sohase voltam elkötelezettje a szocializmusnak. Kulákok voltunk, megismertem vér-verejtékesen, hogy mit jelent a munka. A nagyapámat kétszer vitték el, az apám aztán 1957-ben ártatlanul, koholt vádak alapján 10 hónapig a börtönben volt. Mindent elvittek, amit lehetett tőlünk, de megmaradt a hitünk. A tisztaság az az, ami megvolt a szülők, a rokonság gondolkodásában, életében és a szorgalom. De ugyanakkor nem voltam tömjénezője a szocializmusnak, ezt mindenki megértheti.

1953 és 1954 is borzasztó volt, 1956-ra is emlékszem, emlékszem a faluban a tüntetésre, mindenre. *Minden* nagyon-nagyon éberem él bennem.

FM: *Hogy látja a közösség jövőjét a templom, az iskola vonatkozásában?*

BF: A templomok vonatkozásában világviszonylatban van egy bizonyos fajta tendencia. De jó végignézni a hívők közösségén, hogy itt nem az a pár idős néni van a vasárnapi szentmiséken. Differenciálódott is a közösség, és ami számomra egy érdekes dolog, hogy ugye a gyerekek az Aporba járnak. Próbáljuk őket biztatni a vasárnapi szentmiséken való részvételre. A fiatal apukák jönnek mindig a gyerekekkel a szentmisékre. Ez egy pozitívum.

Aztán elkezdjük azt a bizonyos fajta *cursillo* mozgalmat a győrújbaráti Lelkigyakorlatos és Üdülőházunkban, ami hitben nagyon jól megalapozza az embereket és elmélyíti.

És különösen akkor ment ez nagyon jól, amikor az iskola épült. Próbáltuk a tanárokat arra ösztönözni, hogy végezzék ezt el. És így ezt a gyorstalpalós tanfolyamot, hogy azt mondjam, megkapták.

És itt is felbukkan Apor püspök úr személye, akinek az unokaöccse, Pongrácz István ott volt az iskolában Pesten. És itt volt Harnisch László, aki testnevelő tanár volt a Révaiban és ugyanakkor marista testvér. Ő jött át, hogy miként lehetne a testvéreket idehívni, mert szenzációs munkát végeznek világviszonylatban. Mivel ez egy két tannyelvű francia meg magyar iskola volt, a testvérek mind tudtak franciául, és könnyen küldték őket Afrikától kezdve mindenhová misszióba.

Olyan szép munkát végeztek, hogy a rendfőnök azt mondta, hogy ahonnan ennyi értékes embert kaptunk, oda egy kicsit vissza kell segíteni, és akkor küldték a testvéreket.

Egyszer, amikor itt plébános voltam, de még a püspökségen is voltam, egy délután, ahol éppen gépelgettem, amikor kopogtatott Harnisch László és azt mondta: „*Hát maga felépített egy templomot meg a pápi otthont. De nem akar katolikus iskolát is építeni? Jönnek az én szerzetes testvéreim segíteni*”.

„*Magát a Jóisten küldte*” – mondtam. Az iskola nem attól lesz katolikus, hogy valaki felírja rá, hogy katolikus iskola, hanem attól, hogy a szellemiséget, a lelkeséget jól tudja képviselni és elmélyíteni.

FM: Van-e még más ilyen ember, akire szívesen visszaemlékezik?

BF: Az a helyzet, hogy jól benne voltam akkor a menetben. A tanárok összeválogatásánál itt a plébánián beszélgettünk el velük. Az első beiratkozás a gyerekek részéről emlékezetes volt. Volt egy csodálatos dolog, hogy amikor már nekem nem volt semmi pénzem, akkor jött egy édesanya, aki 80.000 forintot hozott, és egy házaspár meg 160.000 Ft-ot. Az a jó, hogy az isteni gondviselésnek mindenhol megtapasztaltam a kezét. És a kezdeti években oly szépen indult be az egész, és ahogy megy előre, az csodálatos.

FM: Örülök, hogy sok jó emberrel összehozta a sors.

BF: Nem panaszkodhatok. Persze vannak a másik oldalon is. Természetesen akkor, amikor mi a templomot akartuk építeni, akkor ez a rész egy préri volt, egy mocsaras valami. Igazából a másik oldalra szerettük volna építeni a templomot, még levelet is kaptam, hogy milyen buták, ostobák vagyunk, hogy ide engedjük építeni

a templomot, nem a lakótelep mellé, hanem az országút másik oldalára. De itt is az isteni gondviselés előrébb látott, mint mi rövidlátó emberek. Szenzációs ez a hely. Híd az élők és holtak között! Ekkora parkolóhelye melyik templomnak van? Ilyen a mai világban elengedhetetlen dolog, nagyon fontos. Hát volt olyan húsvétom, hogy 10:30-kor van a mise, 10 órakor kinéztek, hát már minden parkoló tele van, és lépésben jöttek az autók. Mise közben szólok a ministránsnak: *„Menjél, számold meg, hogy hány autó van a parkolóban.”* A mise végén mondja, hogy *„200-ig számloltam, tovább nem”*. Máshol hol fértek volna el ennyien?

Hát én azt gondolom, hogy ha ezt az új városrészt nézzük akkor, amikor kezdtük a templomot építeni, itt a Balázs Béla iskola, a mostani Pattantyús volt csak.

Ha művészi szempontból nézzük a dolgokat, a templom, az iskola vagy akár az otthon ebben a panel rengetegben három olyan objektum, amely kirívóan képviseli korunk művészeti dolgait és értékeit. Bárki jön, mindig azt mondja a templommal kapcsolatban, hogy jó, milyen modern templom, színes, de van lelke. Franciaországban engem állandóan foglalkoztatott az új templom építésének a gondolata. Az ember akkor készül rá, ezért én minden új templomot bújtam és néztem. Láttam lehetetlenebbnél lehetetlenebb új templomokat csupa betonból és cementből, és nem voltak szépek. Akkor az foglalkoztatott, mit tudok ebből leszűrni. Egy épület volt, ami kicsit megragadott és inspirált az egészben; Rouen-ban a *Jeanne d'Arc*, a Szent Johanna templom.

Az egy új templom, és annak is ilyen famennyezete van, az ablakai színes ablakok. A Szent András templomot a háború alatt teljesen lebombázták, de szerencsére az ablakait előtte leszerelték, és a pincében megmenekültek a pusztítástól. Ezeket is viszontlátam az új templomban felhasználva. És akkor ez a kettő dominált valahogyan bennem, ezeket próbáltam felhasználni. És a Jóisten gondviselés-szerűen küldte Kákonyi Asztrik atyát, aki megtervezte a színes ablakokat és a festményt, az emmausi jeleneteket a bejáratnál. Szóval így sikerült...

FM: Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy elbeszélgethettünk.

Váradi Mónika

Készítette Kőműves Csaba 2021. november 4-én, a Győri SZC Krúdy Gyula Turisztikai és Vendéglátóipari Technikum hivatalos helyiségében.

KCS: Mi köti Önt ehhez az oktatási intézményhez?

VM: Az iskola legnagyobb vonzerejét abban látom, hogy többféle képzéstípus található meg ebben az oktatási intézményben. 1988-ban például mind a három képzéstípusban (gimnázium, szakközép és szakmunkásképző) tanítottam. A város jelenlegi vendéglátását is meghatározó, ismert személyiségeket volt szerencsém oktatni, mint például Alexovits Róbertet és Pálfy Krisztiánt. Győr nagyhí-

rű vendéglátós dinasztiáinak gyermekeit az első érettségiző Krúdys osztályban oktattam. A véletlennek köszönhetően ugyanabba az osztályba járt Csákány István, Salakta Nárcisz és Paár Gabriella. Gondolom, ezeket a neveket valamennyian ismerjük Győrött. Megítélésem szerint az iskolánkban végzett tanulók elhelyezkedése a munkaerőpiacon viszonylag könnyű, ezzel a tudással akár külföldön is jó munkahelyhez juthatnak. A COVID-19 előtt sokszor kezdtem azzal az órával a szakács osztályokban, hogy „*Önök jó szakmát választottak; enni mindig kell az embereknek, az Önök munkahelyei nem szűnnek meg.*” Sajnos ez mára némileg átfogalmazódott, a pandémia jelentősen megváltoztatott minket az életünk összes területén.

Az iskolához való kötődésem egyik fontos szempontja a „Krúdys szemlélet”, az a liberálisnak is nevezhető nézőpont, hogy az iskolában a tanulókat tartjuk a legfontosabb tényezőnek. Elsődleges tanári feladatomnak tekintettem, hogy megtanítsam a diákjaimnak a küzdeni tudást. Próbáltam következetes lenni. Szigorú és kritikus tanár hírében álltam, pedig a saját gyerekeimnek is megmondtam a véleményemet. Úgy gondolom, ha felhívom a figyelmet a hibákra, az törődés és odafigyelés, a szeretet velejárója. Az elvárások előre visznek.

KCS: *Melyek az iskola főbb rendezvényei, amelyek összekovácsolják a diákokat?*

VM: Szerencsés helyzetben van az iskola, hiszen olyan aulával rendelkezik, amely 1000-1300 fő befogadására képes. Ez adott helyet

a fantasztikus hangulatú Diákdiri-választásoknak, a fordított napoknak, a gólyaavatóknak. Már első évtől emlékezetesek a nemzeti ünnepeinkről szóló megemlékezések. Magas szintű műsorokat szerveztek a kollégák, együtt szavalt a gimnazista és a szakiskolás diák. Híres volt a tanár-diák foci, ahol még alapító igazgatónk, Baksa Kálmán is játszott, ezt videófelvételek is megörökítették.

Az összetartozás legjobb szimbóluma az volt, amikor sárkányhajóba ültünk a diákokkal, és a szó legszorosabb értelmében egy hajóban eveztünk. Kevés iskola tudná megrendezni a *Fizika napot*, a *Krúdy Szalont*. A kettő abban hasonlított egymásra, hogy a tudomány különböző területeit kapcsolta össze, és mindkettőben a tanár arra nevelte a gyerekeket, hogy a technika (új) eszközeit felhasználva önállóan tudjon előadni.

A sportnapok a testnevelő tanárok szervezésében kerültek megrendezésre a sportpályán. 2000-ben meghívtuk olimpikonjainkat személyes élménybeszámolójukra.

Az osztálybulik vagy az iskolabálok fontos szerepet játszottak a fiatalok életében. Számos kiállítás/galéria színtere volt még az aula. Ezek nyitott rendezvények voltak, bárki megtekinthette. Fontos esemény még a *Pártolói Bál*, amelyben a szülők és a pedagógusok közötti kapcsolatot próbáltuk erősíteni.

A Krúdy Alapítvány 1989 óta támogatja azokat a diákokat, akik egyrészt hátrányos, másrészt nehéz helyzetben vannak. Erről az jutott eszembe, hogy volt egy súlyos tüdőbetegségben szenvedő tanuló, aki műtétre várt. Amikor ez megtörtént, hogy Szabolcs

ne maradjon ki az iskolából, a tanárai a kórházban tanították, és később sikeres érettségi vizsgát tett. Ez ékes bizonyítéka annak, hogy a Krúdyban első a diák.

KCS: Kiket említene meg, akikre büszkék?

VM: Erre a kérdésre nehezen tudok válaszolni, túl sokan vannak. Igazából akkor tudjuk megadni a választ erre a kérdésre, ha bemennénk a volt diákjaink 5, 10, 15 vagy ennél több éves osztálytalálkozójára. Ott derül ki, ki mire vitte az életben. Adtunk színészeket, mérnököket, orvosokat a társadalomnak, de miért ne lennének, lehetnének büszkék azokra a volt diákjainkra, akik becsületesen dolgoznak szakmájukban szakácsként, cukrászként vagy pincérként. Több kolléga maga is Krúdys diák volt, s szakmai tapasztalatai vagy a felsőoktatásban eltöltött évek után visszatért az „alma materbe”.

KCS: Hogyan fogalmazná meg a Krúdy jövőképét?

VM: Taktikai és stratégiai szinten folytatnám tovább a minőségi szakmai oktatást az intézményben, hogy tudjuk tartani a színvonalat, ami vonzóvá teszi iskolánkat a következő generációknak. Prioritást élveznek az országos tanulmányi verseny megmérettetései. Van mit figyelembe venni, hiszen évek óta az első tízben szerepel a Krúdy.

Fényképek, dokumentumok

A Kun Béla lakótelep beépítési terve VB által jóváhagyva 1974
A Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

Benkovich Ferenc atya a Szentlélek templom építése közben
Gaál Barnabás engedélyével – Apor Vilmos Iskolaközpont

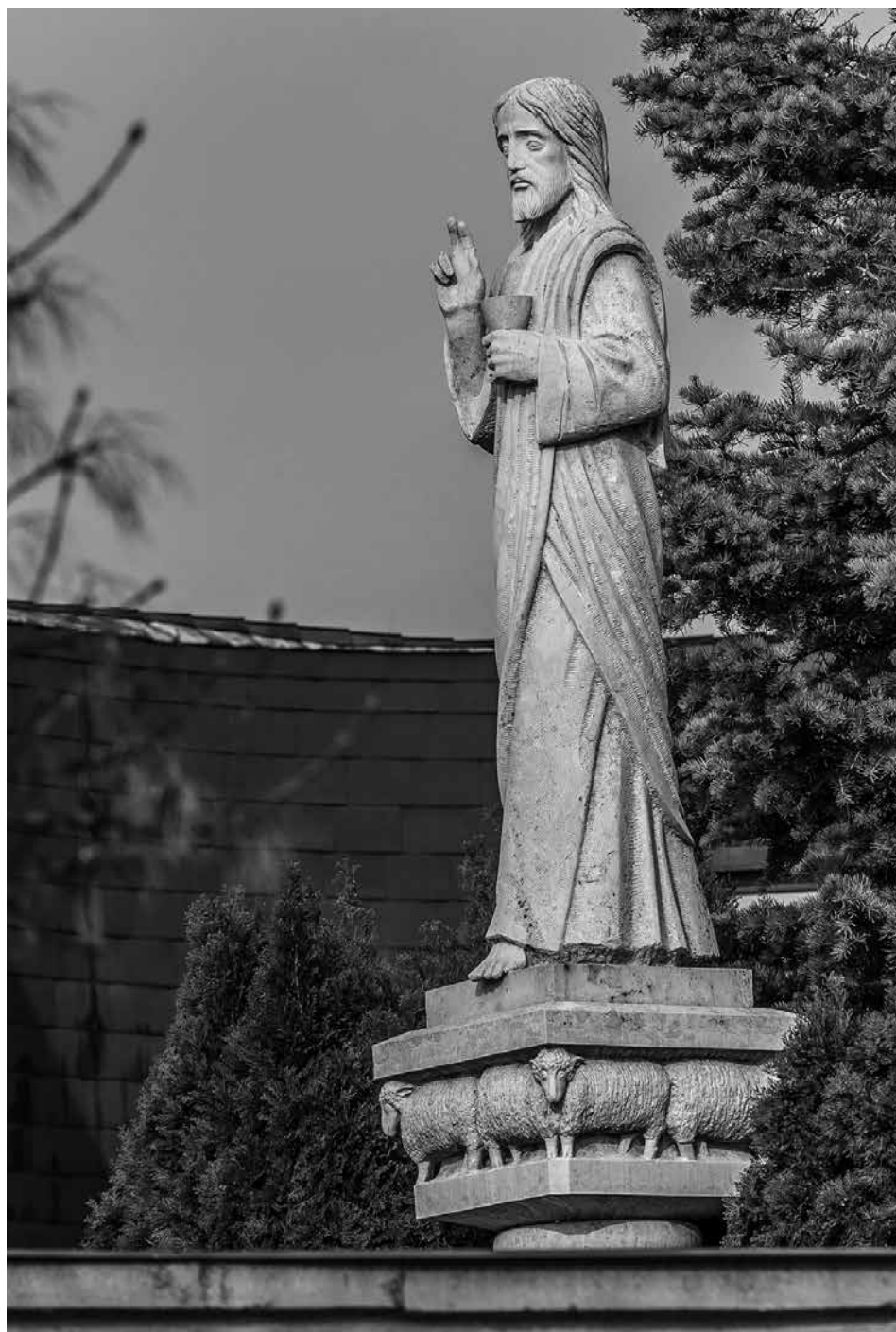
Az elkészült templom épülete
Gaál Barnabás engedélyével – Apor Vilmos Iskolaközpont

Az elkészült templom belső tere
Gaál Barnabás engedélyével – Apor Vilmos Iskolaközpont

Az oltár
Gaál Barnabás engedélyével – Apor Vilmos Iskolaközpont

A „Tápláló és Tanító Krisztus” szobra

Fotó: Szabó Béla, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

A lourdes-i barlang Szent Bernadett szobrával
Fotó: Szabó Béla, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

II. János Pál pápa szobra
Fotó: Szabó Béla, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

Az Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpont épületei
Gaál Barnabás engedélyével – Apor Vilmos Iskolaközpont

Az Iskolaközpont felülről
Gaál Barnabás engedélyével – Apor Vilmos Iskolaközpont

Marcalváros II. távlati képe az Apor Iskolaközponttal, háttérben a Szentlélek templom
Gaál Barnabás engedélyével – Apor Vilmos Iskolaközpont

Az iskola főbejáratánál látható Apor Vilmost ábrázoló dombormű
Fotó: Szabó Béla, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

Apor Vilmos szobra az iskola bejáratára tekint
Fotó: Szabó Béla, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

Oltárkép az Iskolaközpont kápolnájában
Fotó: Szabó Béla, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

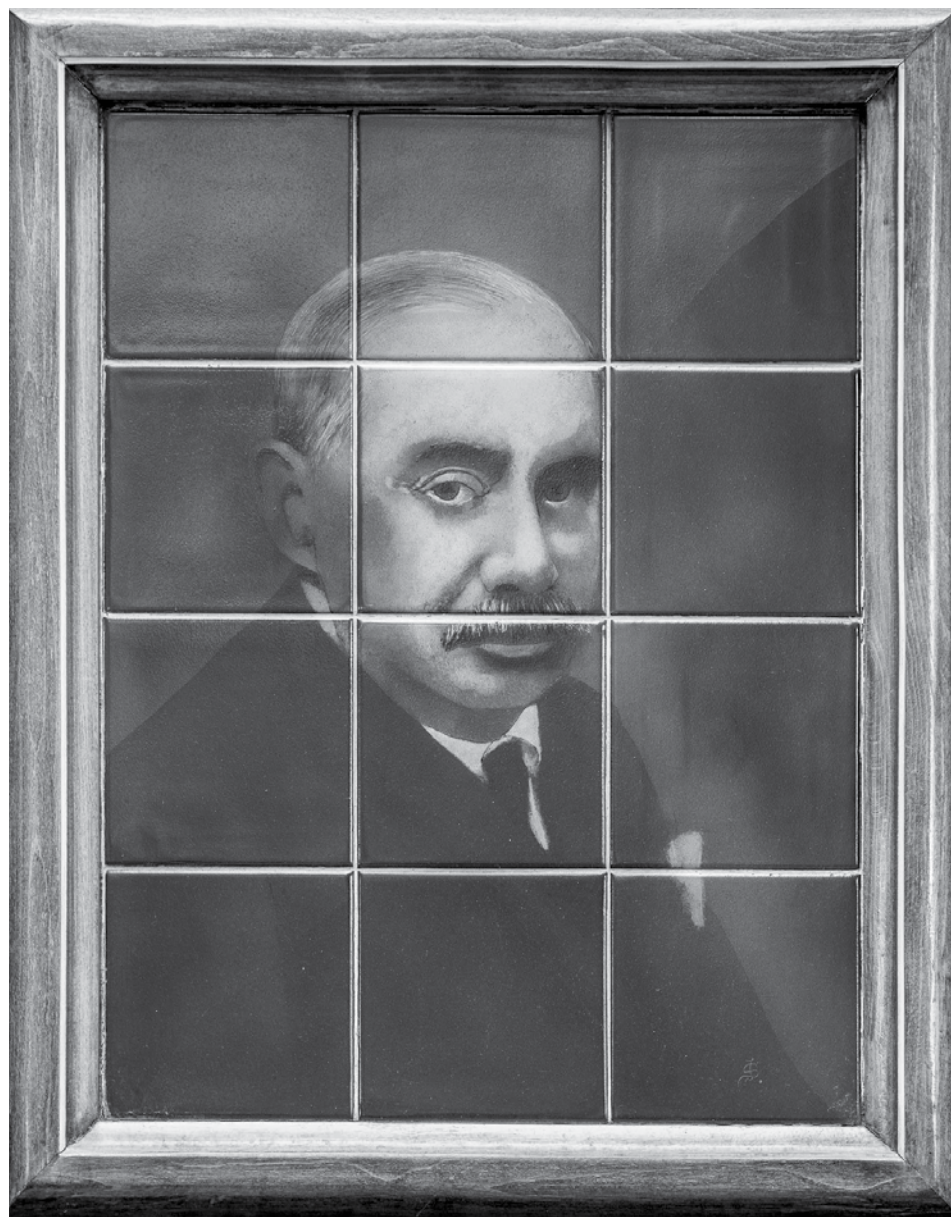

Az óvoda bejárata fölött található Szűz Mária a kisedet Jézussal
Fotó: Szabó Béla, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

A Szent Anna Otthon bejárata
Fotó: Berecz-Linnert Éva

Krúdy Gyulát ábrázoló csempekép a róla elnevezett iskola falán
Fotó: Szabó Béla, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

Szórady Zsigmond Krúdyról készített bronz mellszobra az iskola aulájában
Fotó: Szabó Béla, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

A Krúdy Technikum bejárata – ebben az épületben működik a Baksa Gimnázium is
*Baloghné Pálfi Edina igazgató asszony engedélyével – Krúdy Gyula Turisztikai
és Vendéglátóipari Technikum*

A Krúdy épülete a tó felől
Fotó: Berecz-Linnert Éva

Szakmai nap a Krúdy Technikumban
*Baloghné Pálfi Edina igazgató asszony engedélyével – Krúdy Gyula Turisztikai
és Vendéglátóipari Technikum*

Turisztikai workshop
*Baloghné Pálfi Edina igazgató asszony engedélyével – Krúdy Gyula Turisztikai
és Vendéglátóipari Technikum*

Arany János bronz domborművét a róla elnevezett iskola aulájában helyezték el
Fotó: Szabó Béla, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

Szórády Zsigmond Győzelem kapuja „Holdfogyatkozás” c. szobra
1998-ban került az iskola aulájába

Fotó: Szabó Béla, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

Az Arany János Általános Iskola bejárata
Fotó: Berecz-Linnert Éva

Az Örkeny utca képe az iskolával
Fotó: Berecz-Linnert Éva

Ivókút, háttérben az Arany János Iskola épülete
Fotó: Szabó Béla, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér saját gyűjteményéből

A Marcalvárosi kiserdő széle, háttérben új lakóházak
Fotó: Berecz-Linnert Éva

Utcakép Marcalváros II-ből
Fotó: Berecz-Linnert Éva

JEGYZETEK

- 1 Egy városrész új nevet kap, *In:* Kisalföld, 1990. augusztus 25. 3.
- 2 Dr. Göcsei Imre-dr. Rechnitzer János: A Marcalváros tévedés, *In:* Kisalföld, 1990. szeptember 7. 7.
- 3 Győr, Kun Béla-lakónegyed tervpályázati eredménye, 1972
- 4 Jegyzőkönyv, 1973. október 18.
- 5 Tenke Tibor: Győr, Kun Béla lakótelep részletes rendezési terv alternatíváinak véleményezése
- 6 A Kisalföld 1973. november 25-én címdalán számolt be arról, hogy Győr Városi Tanács végrehajtó bizottsága határozatot hozott a Kun Béla lakótelep felépítéséről
- 7 Győr, Kun Béla-lakónegyed elrendezési terv, VÁTI 1974. Tervező Molnár Attila
- 8 Megalapozó vizsgálat 2014. 296-297.
- 9 RRT-terv: Taletovics Jánosné (Győri Tervező Vállalat)
- 10 Marcalvárosi 6000 m³-es Víztorony (Modern Győr sorozat, működteti a WordPress.com 2021. október 21.) <https://moderngyor.com/2012/07/29/marcalvarosi-6000-m3-es-viztorony/>
- 11 Wikipedia 2021. október 19. – <https://hu.wikipedia.org/wiki/Marcalv%C3%A1ros>
- 12 Biczó 2005. alapján
- 13 Biczó 2005. 20.

- 14 Biczó 200.5 9-17.
- 15 Apor emlékkönyv 1998. 18-19.
- 16 Apor emlékkönyv 1998. 19.
- 17 Kisalföld, 1993. szeptember 1. 12.
- 18 *www.iskola.aporisk.hu*
- 19 Apor emlékkönyv 1998. 21.
- 20 Apor emlékkönyv 2013. 14.
- 21 Kisalföld, 1992. november 16. 1;3.
- 22 Apor emlékkönyv 2013. 15.
- 23 Apor emlékkönyv 1998. 21.
- 24 Apor emlékkönyv 2013. 15.
- 25 Keresztény élet, 1993. november 28. 1.
- 26 Apor emlékkönyv 1998. 22.
- 27 Apor emlékkönyv 1998. 23.
- 28 Kisalföld, 1998. szeptember 18. 6.
- 29 Kisalföld, 1993. január 2. 1;3.
- 30 *www.ovoda.aporisk.hu*
- 31 *www.muveszeti.aporisk.hu*
- 32 *www.iskola.aporisk.hu*
- 33 Győri képeskönyv 2021. 217.
- 34 Apor emlékkönyv 2018. 8-14.
- 35 *http://iskola.aporisk.hu/index.php?modul=menupontok&kod=49*
(2021. október)
- 36 *http://iskola.aporisk.hu/index.php?modul=menupontok&kod=7*
(2021. október)
- 37 *http://iskola.aporisk.hu/index.php?modul=menupontok&kod=8*
(2021. október)

- 38 <http://muveszeti.aporisk.hu/> (2021. október)
- 39 <http://iskola.aporisk.hu/index.php?modul=menupontok&kod=49>
(2021. október)
- 40 <http://www.szentannaotthongyor.hu/> (2021. október)
- 41 <http://enciklopedia.fazekas.hu/palyakep/magyar/Krudy.htm>
(2021. október 26.)
- 42 Krúdy évkönyv 1998 a 4.
- 43 Krúdy évkönyv 2008. és 2013. alapján
- 44 A Keleti-Alpok térsége kantonjainak, tartományainak, megyéinek, régióinak és köztársaságainak munkaközössége. Alapítás: 1978. november 20. Velence („Közös Nyilatkozat” aláírása)
- 45 Ki kicsoda 2001. 15.
- 46 <https://www.gyorisalon.hu/news/14259/60/Gimn%C3%A1ziumot-neveztek-el-a-gy%C5%91ri-Kr%C3%BAdy-Gyula-k%C3%B6z%C3%A9piskola-alap%C3%ADt%C3%B3-igazgat%C3%B3j%C3%A1r%C3%B3l-Baksa-K%C3%A1lm%C3%A1nr%C3%B3l> (2021. október)
- 47 <https://baksagimi.hu/> (2021. október)
- 48 Krúdy évkönyv 2008. és 2013. alapján
- 49 <http://www.aranyj-gyor.edu.hu/dokumentumok/pepo.pdf>
(2021. október 30.)
- 50 <https://erettsegi.com/tetelek/irodalom/arany-janos-elete-1817-1882/>
(2021. október 30.)
- 51 <http://www.aranyj-gyor.edu.hu/intezmenyi.php> (2021. október 30.)
- 52 A magyarországi német nemzetiségi óvodák bemutatkoznak. Sajátos Óvodai koncepciónk. Magyarországi Német Pedagógiai Intézet, <https://docplayer.hu/580329-A-magyarorszag-i-nemet-nemzetisegi-ovodak-bemutatkoznak-sajatos-ovodai-koncepcionk-magyarorszag-i-nemet-pedagogiai-intezet.html>

- 53 http://www.aranyj-gyor.edu.hu/diakujtsag/arany_deak_2014_marcius.pdf (2021. október 30.)
- 54 <http://www.aranyj-gyor.edu.hu/aranyhang.php> (2021. október 30.)
- 55 <http://www.aranyj-gyor.edu.hu/aranycsalogany.php>
(2021. október 30.)
- 56 <http://www.aranyj-gyor.edu.hu/neptanc.php> (2021. október 30.)
- 57 <http://www.aranyj-gyor.edu.hu/szinjatszo.php> (2021. október 30.)
- 58 <http://www.aranyj-gyor.edu.hu/kezmuves.php> (2021. október 30.)
- 59 Kitört a teniszháború?, *In*: Kisalföld, 2006. március 31. 23.
- 60 Kisalföld, 2005. augusztus 19. 2.

Felhasznált irodalom

- Apor emlékkönyv 1998** Koppány László (szerk.): Az Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpont emlékkönyve, 1998: az iskola fennállásának 5. évében: (1993-1998). Győr, 1998
- Apor emlékkönyv 2013** Benkovich Ferenc, Gaál Barnabás, Tóta Péter Benedek (szerk.): „Lélek szerint élünk”: 20 éves az Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpont. Győr, 2013
- Apor emlékkönyv 2018** Benkovich Ferenc, Gaál Barnabás, Tóta Péter Benedek (szerk.): Élet és életszentség: 25 éves az Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpont. Győr, 2018
- Benkovich 1989** Benkovich Ferenc: Szentlélek templom, Győr. Győr, 1989
- Biczó 2005** Biczó Zalán: Lélek és élet: A győri Szentlélek-templom építése és első húsz éve, 1985-2005. Győr, 2005
- Csizmady 2003** Csizmady Adrienne: A lakótelep. Budapest, 2003
- Délnádorváros 1974** Győr, Délnádorváros Ady lakótelep I.-V. ütem beépítési terv. 1974
- Fátay 2001** Fátay Tamás: Győr: Városépítés és városrendezés 1945 és 1986 között. Győr, 2011

- Gömöri 1978** Gömöri János: Őskor: 1-55. térképszám: 38. Sopron, Krautacker, ÉNy-i lakótelep. In: Az 1977. év régészeti kutatásai. Budapest, 1978
- Győri képekönyv 2021** Orbánné Horváth Márta, Galambos Krisztina, Szabó Béla (szerk.): Győri képekönyv: emlékművek, köztéri képzőművészeti alkotások, táblák. Győr, 2021
- Győr-Szabadhegy 198?** Győr-Szabadhegy, Páva utcai családiház lakótelep. 198?
- Ki kicsoda 2001** Rikli Ferenc (szerk.): Ki kicsoda Győrben. Nagykanizsa, 2001
- Krúdy évkönyv 1998 a** Krúdy Gyula Gimnázium, Idegenforgalmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet évkönyve, 1988-1994. Győr, 1998
- Krúdy évkönyv 1998 b** Krúdy Gyula Gimnázium, Idegenforgalmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet évkönyve, 1988-1998. Győr, 1998
- Krúdy évkönyv 2008** Krúdy Gyula középiskola évkönyve, 2008. Győr, 2008
- Krúdy évkönyv 2003** Krúdy Gyula Gimnázium, Idegenforgalmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző intézet évkönyve, 2003. Győr, 2003
- Krúdy évkönyv 2013** Krúdy Gyula Gimnázium, Két Tanítási Nyelvű Középiskola, Idegenforgalmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskola évkönyv, 2013. Győr, 2013
- Lövey 2022** Lövey Nóra: Boszorkányos lakótelep. Budapest, 2002
- Marcalvárosi Közoktatási 2004** A 15 éves Marcalvárosi Közoktatási Központ emlékkönyve, 1989-2004. Győr, 2004

- Megalapozó vizsgálat 2014** Megalapozó vizsgálat Győr Településfejlesztési Konceptiójához és Integrált Településfejlesztési Stratégiájához (2014-2020). Győr, 2014
- Nagy 2004** Nagy Attila: Krúdy Gyula Gimnázium, Idegenforgalmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola. Győr, 2004
- Szegediné 2002** Szegediné Bozzay Katalin: Minőségi ÁMK a nagyvárosban. In: Győri őszi Innovatív Általános Művelődési Központok Országos Vándorgyűlése Győr-Ménfőcsanak, 2001. Baja, 2002
- Szentlélek 2020** Benkovich Ferenc-Gaál Barnabás (szerk.): Emlékezés a Szentlélek-templom 35 éves alapkövetételére. Győr, 2020
- Szentlélek kalendárium 2020** Benkovich Ferenc-Gaál Barnabás (szerk.): A Szentlélek-templom kalendárium, 2020. Győr, 2019
- Teke 2018** Teke András: A „Zergényi”, avagy A Győr-Bácsa Ergényi (úti) lakótelep története. Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér, 2018
- Tuba 1998** Tuba László (szerk.): Győr-Moson-Sopron megye kézikönyve. Magyarország megyei kézikönyvei 7. Hatvan, Győr, 1998

Internetes források és cikkek

1. Marcalváros I. és II. (Kun Béla lakótelep I. és II.) – (Modern Győr sorozat, működteti a WordPress.com 2021. október 21.) – <https://moderngyor.com/2012/03/05/marcalvaros-i-es-ii-kun-bela-lakotelepi-es-ii/>
2. Jutasi Ferenc: Barátságosabb lesz a lakótelep: Marcalváros II.: Komfortosabban használható házak közti terek a képviselő elképzeléseiben, *In: Kisalföld*, 63. évf. 117. sz. (2008. május 21.)
3. Mészáros Gábor: Écsi telkek. Új lakótelep épül: A fiatalokat segíteni kell Écsen, *In: Kisalföld*, 51. évf. 69. sz. (1996. március 22.)
4. Bugovics Zoltán: Egy fiatal lakótelep gondjai: Képviselői séta Horváth Lászlóval, *In: Kisalföld*, 52. évf. 77. sz. (1997. április 3.)
5. „Élhetőbbé” tehető a lakótelep, *In: Kisalföld*, 63. évf. 108. sz. (2008. május 9.)
6. Tóth Gyula: Erőmű a lakótelep mellett: tapasztalatszerzésre invitálta a gönyűieket az E.ON Erőművek Kft. Drezdába, *In: Kisalföld*, 62. évf. 272. sz. (2007. november 22.)
7. Horgasuti [!] Lakótelep: mi lesz az ABC feletti dombtetőn? *In: Világosvár: ménfőcsanaki hírek, vélemények*. 2. évf. 4 sz. (1995. ápr.)
8. Cséfalvay Attila: Készülőben a lakótelep: Püski Rózsa: az információs és utcanévtáblák már elkészültek, *In: Kisalföld*, 63. évf. 169. sz. (2008. július 21.)
9. R.Z.: Két évtizede a lakótelep szolgálatában, *In: Kisalföld*, 57. évf. 70. sz. (2002. március 25.)
10. Kun Béla város: 1423 lakást adnak át 1970-80-ban a lakótelep területén, *In: Kisalföld*, 32. évf. 235. sz. (1976. október 5.)
11. Pomaranski Luca: A lakótelep nem lakópark: Révi Zsolt: Megdőbönt a „fekvő tízemeletesek” láttán, *In: Kisalföld*, 61. évf. 186. sz. (2006. augusztus 10.)

12. Megkezdték a győri Bartók Béla úti lakótelep építését,
In: Kisalföld, 19. évf. 168. sz. (1963. július 20.)
13. Millenniumi emlékkereszt a Halászi lakótelep szélén,
In: Moson Megyei Műhely. 3. évf. 1-2. sz. (2000)
14. Fejérdy Péter: A Szent Imre Plébániatemplom. Sopron, Jereván lakótelep, *In: Alaprajz: Építészet- tervezés- konstrukciók- részletek – termékek. 4. évf. 7. sz. (1997. október 20.)*
15. Tervek napirenden: Malom úti lakóegyüttes: Ménfőcsanak és a Malom úti lakóegyüttes kapcsolatáról: A 83-as út és a lakótelep: Domborzat és növényzet, *In: Világosvár: ménfőcsanaki hírek, vélemények. 1. évf. 3. sz. (1994. júl.)*
16. Zöldbe ágyazott új lakótelep Győr-Nádorvárosban,
In: Kisalföld, 19. évf. 300. sz. (1963. december 23.)
17. Ferenczi József: Életet leheltek a falakba: Az Apor-iskoláról nyilatkozik tervezője, *In: Kisalföld, 1993. szeptember 1.*
18. Segítő kezek az Apor-iskoláért, *In: Kisalföld, 1992. november 16.*
19. Felszentelték az Apor Vilmos iskolát, *In: Keresztény élet 1. évf. 44. szám (1993. november 28.)*
20. Vida Melinda: Négy osztály- és egy konditerem: Új épületszárnyal bővült az Apor-iskola, *In: Kisalföld 53. évf. 219. szám (1998. szeptember 18.)*
21. Szeptemberben nyit az Apor Vilmos-iskola, *In: Kisalföld, 1993. január 2.*
22. K.L.A.: Átöelve az élet teljességét: A megvalósulás küszöbén a Szent Anna otthon, *In: Kisalföld, 51. évf, 106. sz. (1996. május 7.)*
23. Hagyományos járműáldás, *In: Kisalföld, 72. évf. 169. sz. (2017. július 22.)*

24. Harcsás Judit: Kétszáz várakozóval számolnak: Szent Anna Otthon: az állami normatívára a jövőben is nagy szükség lesz,
In: Kisalföld, 62. évf. 181. sz. (2007. augusztus 4.)
25. Keszei L. András: Közösség a városrengetegben:
Egy évtizede áll Marcalvárosban a Szentlélek temploma,
In: Kisalföld: \a \család napilapja
26. Szent Anna-ünnep Győrben, *In: Keresztény Élet:
\vallasos családok hetilapja\ \a vallásos családok hetilapja\.* 23. évf. 32. sz.
(2015. augusztus 9.)
27. Keszei L. András: A szeretet otthona legyen!: Megáldották Győr legnagyobb nyugdíjasházát,
In: Kisalföld, 53. évf. 39. sz. (1998. február 16.)
28. Sándor Linda: Ahol az eneseiek tanulnak: [Krúdy Gyula Gimnázium],
In: Enesei Hírmondó. 6. évf. 2. sz. (1998. szept.)
29. Ez egyszerű – a Föld gömbölyű!: éjjel-nappal fizika: a Krúdy Gyula gimnázium aulájában diákok és tanáraik megismétlik a harminchárom órás, híres Foucault-ingakísérletet,
In: Kisalföld, 60. évf. 224. sz. (2005. szeptember 24.)
30. A Krúdy Gyula Gimnázium, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet végzős tanulóinak ballagási meghívója, 1991 / [közr.] Krúdy Gyula Gimnázium, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet, Győr, Krúdy Gyula Gimnázium, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet, Ballagási meghívó –1991. május 11.
31. Arany Deák: A Marcalvárosi Közoktatási Központ iskolaújságja – Nem küldik.
32. Harcsás Judit: Aranyos iskolaünnep a panelrengeteg közepén: a Marcalvárosi Közoktatási Központ két évtizede,
In: Vasárnapi Kisalföld. 9. évf. 13. sz. (2009. április 5.)

33. T.I.: Két tanítási nyelv és sporttagozat: Marcalvárosi Közoktatási Központ Arany János Általános Iskolai Egysége,
In: Győri Hét: közéleti hetilap. 2. évf. 2. sz. (2006. január 19.)
34. T.I.: Két tanítási nyelv és sporttagozat: Marcalvárosi Közoktatási Központ Arany János Általános Iskolai Egysége.
In: Győri Hét: közéleti hetilap. 2. évf. 48. sz. (2006, december 7.)

Személynévmutató

- Acerbi, Angelo, pápai nuncius 42
Alexovits Róbert 137
Áment Lukács 23
Andrásfalvy Bertalan 40
Apor Vilmos, győri püspök 35, 36, 41,
44, 122, 123, 134, 151, 152
Arany János 101, 102, 104, 111, 159
Arbues, Benito 40
Árky Zoltán 27
Baksa Kálmán 87, 88, 89, 90, 91, 92,
93, 94, 139
Balogh József 19, 34, 35, 129, 130,
131, 133
Baloghné Pálfi Edina 13, 121, 157, 158
Bánhidi Bence 115
Barsi Ernő, dr. 111, 112
Basák Zoltán 103
Behon Anna 15
Bejcziné Mosolits Erika 92
Benkovich Ferenc, pápai prelátus 13,
15, 16, 18, 19, 20, 24, 39, 41, 42,
44, 55, 56, 121, 122-137, 144
Berecz Ferenc 22
Bernadett, Szent 23, 26, 129, 148
Bolberitz Henrik 20
Bolza Ilona 40
Bóna László 123, 130
Bottari de Castello, Alberto, apostoli
nuncius 24
Brochand, Pierre, francia nagykövet 40
Champagnat, Marcellin 49
Csákány István 138
Cseri Tamás 115
Csete Miklós 63
Csiszár Albert 109
Czajlik Sándor 23
Czigány Tamás 39
Darabos Ferenc, dr. 63
Egresits Ferenc 32
Éhn Imre 63
Ercsey Julianna 102
Farkasfalvy Dénes 122
Fáskerti István 44
Fekete Mátyás, dr. 121, 122
Ferenczi Béni 23
Földi Bence 30
Gaál Barnabás 13, 144, 145, 146, 149,
150,
Gárdonyi Géza 60
Gasztonyi László 24, 44
Glatz Ferenc 34
Göcsei Imre, dr. 7
Görbicz Anita 115
Gunyhó Nándor 30

Györfi Péter 24
 Gyüre Zsolt 8
 Halmi Nándor 8
 Halmos László 111
 Harnisch László 134, 135
 Hegedűs Miklós 33
 Hindi, Jean 34, 130, 131
 Horváth Bertalan 20
 Horváth Ernő Tamás 103, 121
 Horváth Géza 27
 Horváth Sándor 24
 Huszárik Zoltán 60
 Huszti Attiláné 103
 Illés Attila 20
 Iváncsik Gergő 115
 Iváncsik Tamás 115
 Iványi Csaba 44
 Jahoda Maya 103
 János Pál, II., pápa 24, 36, 42, 55
 Jáki György 20
 Jókai Mór 60
 Józsa Károly 19
 Junghardt, Werner 77, 78
 Jurcsik Károly 20
 Kacziba József, győri püspök 16, 32
 Kákonyi Asztrik 22, 137
 Keresztes K. Sándor 40
 Kiss Gábor 103
 Kiss Máté 115
 Kocsis Zsuzsanna 33
 Kolozsváry Ernő 11, 35, 40, 132
 Kőműves Csaba 121, 137
 Körmöci Katalin 103
 Kovács Tamás 13, 121
 Kovácsné Krusevits Bernadett 103, 107,
 108
 Krizsán István 23
 Krizsán Szilvia 23
 Krúdy Gyula 59, 60, 61, 84, 87, 90, 93,
 155, 156
 Lang János 103
 László István lásd Stefan László
 Latinovits Zoltán 60
 Lékai László, dr., esztergomi bíboros 18
 Lenzér Bence 115
 Mádl Ferenc, dr., köztársasági elnök 42
 Mohai Attila 22
 Molnár Attila 8
 Molnár Patrik 82, 83
 Móricz Zsigmond 60
 Nagy Pál Ervin 24
 Németh Béla, kanonok 28, 37
 Németh Krisztián 115
 Nyíri Tamás 106, 107
 Paár Gabriella 138
 Pálfy Krisztián 137
 Pápai Lajos, győri püspök 40, 44
 Papp Kálmán, püspök 122, 130
 Paskai László, dr., esztergomi bíboros
 22, 32, 42
 Pataky Kornél, dr., győri püspök 18, 19,
 22, 23, 32, 35
 Perczel Dénes 20
 Peterdy Roland 33
 Pető István 83, 84
 Planéta Szimonetta 115
 Pöheim Judit 103
 Póka György, dr., segédpüspök 22
 Pongrácz István 134
 Prauer Gyula 33
 Pungor Ernő 42
 Ragányi Gyula 103
 Ráskai Péter 20, 21, 54, 125
 Ratkó József 113

Rechnitzer János, dr. 7
Révi Zsolt 10
Rieger Tibor 23, 24, 44
Rita, szent 24
Rittberger Anni 130
Rózsa Zsuzsanna 59
Rózsavölgyi László 13, 121
Salakta Nárcisz 138
Samodai József 22
Sára Sándor 60
Sátor László 63
Sipőcz Richárd 115
Somogyi Antal, nagyprépost 122
Spiegler Bella 59
Stefan László, dr., megyéspüspök 22,
23, 29, 32
Sulyok Attiláné 89
Szabó József 27, 29, 32
Szamoránsky Piroska 115
Szeli Júlia 83
Szennay József András, pannonhalmi
főapát 32
Szórády Zsigmond 104, 156, 160
Takács Nándor, székesfehérvári püspök
40, 43
Tamási Áron 77
Tenke Tibor 8
Tolnay Imre 23
Tóth Gabriella 115
Tóth Tihamér 35
Trajtler Gábor 23
Turi György 104
Valentiny Géza, pápai prelátus 23, 28,
36, 42, 131
Váradi Mónika 137, 138, 139, 140
Varga Ilona 37
Várszegi Asztrik, pannonhalmi főapát
40
Vizy György, dr. 70
Zámbó József 19
Zsolnai József 103

Testületi név mutató

Állami Egyházügyi Hivatal 18, 124
Apor Emlékbizottság 40
Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpont 12, 17, 24, 39-54, 149, 150, 152
Apor Vilmos Lelkigyakorlatos és Üdülőház 17, 37, 49, 51, 54, 57
Apor Vilmos Római Katolikus Iskola Alapítvány 17, 35, 39, 53
Aranycsalোগányok Énekkar és Furulyaegyüttes 111, 112
Aranyhang Énekkar 110
Arany János Református Gimnázium, Technikum és Kollégium 102
Arany Szöcskék kötélugró csoport 115
ARVIA Építő Kft. 24
Aquincum Orgonagyár 23
Baksa Kálmán Alapítvány a tanulókért 97, 98
Balázs Béla Általános Művelődési Központ 105
bécsi 5. számú Realgymnasium lásd Rainer Gymnasium
bécsi 7. számú Bundesrealgymnasium lásd GRG7 Kandlgasse
Bécsi Városi Iskolatanács 75, 76
Belfast Institute of Further Education 72
Bundesagentur für Arbeit 81
Czuczor Gergely Bencés Gimnázium és Kollégium 16, 87
Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium 8
Építéstudományi Egyesület 8
Ernst-Benary-Schule Erfurt 79, 80
Europäischer Hilfsfonds 28, 42
European Catering Association 72
Dimenzió Tervező Iroda 39
Georgetown University 70
GRG7 Kandlgasse 76
Győri Arany János Angol-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola 13, 99–101, 103–116, 161, 162

Győri Audi ETO Kézilabda Klub 105
 Győri Egyházmegyei Hatóság 20
 Győri Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár 17, 34, 131
 Győri Egyházmegyei Papi Otthon és Idősek Napközi Otthona 17, 34, 135
 Győri Házgyár 10
 győri Konzervatórium lásd Richter János Zeneművészeti Szakgimnázium, Általános
     Iskola, AMI és Kollégium
 Győri Krúdys Diákok Kulturális és Gasztronómiai Egyesülete 85
 Győri Lions Alapítvány 92
 Győri Szakképzési Centrum Baksa Kálmán Két Tanítási Nyelvű Gimnázium 13,
     88–98, 157
 Győri Szakképzési Centrum Krúdy Gyula Turisztikai és Vendéglátóipari Technikum
     12, 61–85, 90-94, 137–140, 157, 158
 Győri Szakképzési Centrum Pattantyús-Ábrahám Géza Technikum 105, 136
 Győri Szent Imre Plébánia 18, 27, 124,
 Győri Szeszipari Vállalat 41
 Győri Tervező Vállalat 8
 Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata 41
 Győr Megyei Jogú Város Tanácsa 8
 Győr-Moson-Sopron Megyei Falusi Turizmus Egyesület 63
 Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt. 9
 Győr-Sopron Megyei Állami Építőipari Vállalat 103, 132
 Győr Város Tanácsa lásd Győr Megyei Jogú Város Tanácsa
 Győrújbaráti Lelkigyakorlatos és Üdülöház lásd Apor Vilmos Lelkigyakorlatos és
     Üdülöház
 Harmónia Alapfokú Művészeti Iskola 112
 Hertha Firnberg Schulen für Wirtschaft und Tourismus 75
 Institut Catholique de Paris 16
 Joannes Kájoni Szakközépiskola 77
 Kisfaludy Társaság 102
 Krúdy Alapítvány a tanulókért 84, 85, 139
 Krúdy Gyula Gimnázium, Két Tanítási Nyelvű Középiskola, Turisztikai és
     Vendéglátóipari Szakképző Iskola lásd Győri Szakképzési Centrum Krúdy Gyula
     Turisztikai és Vendéglátóipari Technikum
 Leier Tenisz Akadémia 118–120
 Marcal Teniszcentrum Kft. 117, 118
 Marcalvárosi Közoktatási Központ 104
 Marcalvárosi Közoktatási Központ Arany János Általános Iskola lásd Győri Arany
     János Angol-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

Marcalvárosi Közoktatási Központ Óvoda és Általános Iskola 104
Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend 35, 39, 40, 41, 43, 49, 134
Mayer Lajos Vízügyi Szakközépiskola 87, 89
Ménfőcsanakai Gimnázium, Mezőgazdasági Szakközépiskola és Általános Iskola lásd
Ménfőcsanakai Petőfi Sándor Általános Iskola
Ménfőcsanakai Petőfi Sándor Általános Iskola 87
Munkaügyi Minisztérium 70, 71
Nagykőrösi Református Gimnázium lásd Arany János Református Gimnázium,
Technikum és Kollégium
Nemzetközi Visegrádi Alap 73, 74
Nyíregyházi Egyházmegyei Sajtóiroda 59
Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar lásd Széchenyi István
Egyetem Apáczai Csere János Kar
Pannon-Víz Zrt. 77
Rainer Gymnasium 76
Reider Ferenc úti Középiskola lásd Győri Szakképzési Centrum Krúdy Gyula
Turisztikai és Vendéglátóipari Technikum
Richter János Zeneművészeti Szakgimnázium, Általános Iskola, AMI és Kollégium
87
Római Magyar Akadémia 70
Staatliche Berufsbildende Schule für Ernährung, Hauswirtschaft, Körperpflege und
Agrarwirtschaft 79
Swiss School of Tourism and Hospitality, Passugg 81
Széchenyi István Egyetem 87
Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar 75, 87
Széchenyi István Főiskola lásd Széchenyi István Egyetem
Szent Anna Idősek Otthona 54, 55, 56
Szentlélek Egyházközség 39
Szentlélek templom 16-33, 45, 54, 122, 129, 144, 145, 146, 150
Szentlélek Templom és Otthonfenntartó Alapítvány 17, 56
Városépítő és Tervező Intézet 8
VILL-KORR Hungária Villamosipari Kft. 44
Visegrádi Alapítvány lásd Nemzetközi Visegrádi Alap
Zentrale Und Internationale Fachwehrrmittlung Für Hotel- Und
Gaststättenpersonal 71

Tartalom

Bevezető	7
A SZENTLÉLEK TEMPLOM ÉS GYERMEKEI	15
A templomépítő plébános, Benkovich Ferenc atya életrajza	15
A Szentlélek templom építésének története	18
Az Iskolaközpont története	39
Az Iskolaközpont részei	47
Szent Anna Idősek Otthona	55
Apor Vilmos Lelkigyakorlatos és Üdülőház	57
GYŐRI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM KRÚDY GYULA TURISZTIKAI ÉS VENDÉGLÁTÓIPARI TECHNIKUM	59
A névadó	59
Iskolatörténet	61
A Krúdy napjainkban – „Ízek, nyelvek, élmények – Ez a Krúdy!”	65
Nemzetközi kapcsolatok	68
Pető Gyűjtemény	83
Krúdy Alapítvány	84
Győri Krúdys Diákok Kulturális és Gasztronómiai Egyesülete	85
GYŐRI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BAKSA KÁLMÁN KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ GIMNÁZIUM	87
A névadó	87
Iskolatörténet	88
A Baksa napjainkban	94
GYŐRI ARANY JÁNOS ANGOL-NÉMET KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA	99
A névadó	101
Az Arany János Általános Iskola története	103
Az iskola hitvallása, értékrendje	106

„Aranyos” élet.	107
Az Arany János Általános Iskola és a hagyományok őrzése – ez már a jelenhez is tartozik!	110
Képzőműves és képzőművészeti tevékenység.	114
MARCAL TENISZCENTRUM KFT. SPORT- ÉS SZABADIDŐKÖZPONTJA.	117
Leier Tenisz Akadémia	118
INTERJÚK	121
Benkovics Ferenc atya	122
Váradi Mónika	137
FÉNYKÉPEK, DOKUMENTUMOK	143
JEGYZETEK.	165
FELHASZNÁLT IRODALOM:	169
Internetes források és cikkek.	172

